

**ST. EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND**

Aan: De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

0635/12

St. Eustatius, 2 November 2012

Betreft: aanbiedingsbrief begroting 2013

Hierbij bieden wij u de begroting 2013. Dit is de tweede begroting waarbij het Openbaar Lichaam (hierna: het OL) aan het Besluit, Begroting en Verantwoording BES-eilanden (BBV-BES) moet voldoen. In de begroting 2013 is het regeerprogramma verwerkt. In verband met doorlopende bezuinigingen zullen de punten vanuit het regeerprogramma pas geïmplementeerd kunnen worden zodra er financiële ruimte verkregen wordt voor nieuw beleid.

U ontvangt weer een meerjarige begroting, waarin dus ook een vooruitblik is opgenomen naar de toekomst (de meerjarige ramingen).

De begroting

De ontwerpbegroting is op 9 Oktober aangeboden aan de Eilandsraad, gevolgd door het goedkeurend advies van Cft van 24 Oktober. De Raad heeft de begroting vervolgens op 1 November in ongewijzigde vorm vastgesteld.

Begroting met een overschot aan de batenkant

Conform artikel 15.2 van de wet FinBES dient de begroting in evenwicht te zijn. Vanwege negatieve resultaten op de gewone diensten in het begrotingsjaar 2011 dient het OL echter zorg te dragen voor aanzuivering van de Algemene reserve ter hoogte

ST. EUSTATIUS CARIBISCH NEDERLAND

van het betreffende tekort van USD 1.6 miljoen. In overleg met het Cft is afgesproken dat het OL de betreffende aanzuivering kan realiseren over de jaren 2012-2015. Aanzuivering zal geschieden door aan de batenkant een overschot te realiseren van USD 0.5 miljoen voor elk van de genoemde begrotingsjaren.

Inmiddels is de Minister tijdens het bilateraal overleg gedurende de afgelopen CN-week verzocht het overschot van USD 1.6 miljoen uit 2010 te mogen verrekenen met het tekort in 2011. Indien dit verzoek wordt gehonoreerd, kan de aanzuivering in de begroting 2013 en volgende jaren achterwege blijven.

Het verplicht dienen te realiseren van de aanzuivering c.q. het overschot aan de batenkant zet met de reeds doorlopende bezuinigingen de exploitatie nog verder onder druk. U treft dan ook een zeer scherp opgestelde Begroting 2013 aan.

Oktober-overleg: Caribische week

Het OL is momenteel in discussie met de vak-ministeries in Nederland en verwacht dat er nog wel op enkele vlakken aanvullende middelen ter beschikking gesteld gaan worden. Deze dienen echter eerst hard te worden toegekend.

Het OL verwacht dat als gevolg van het opschonen van oude crediteuren de huidige negatieve balans positie van het OL kan worden omgebogen naar een positieve balans. Hierdoor zal het OL in 2013 in staat zijn reserves aan te wenden t.b.v. met name infrastrukturele projecten zoals aanleg en onderhoud van wegen.

Wij vertrouwen erop dat U de begroting 2013 zal goedkeuren.

**ST. EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND**

Hoogachtend,

Het bestuurscollege van St. Eustatius,

de gezaghebber,

de eilandsecretaris, wnd.

dhr. Gerald Berkel

mw. Arica Marsdin

Bijlagen:

1. Begroting 2013
2. Personeelsstaat 2013
3. Advies Cft
4. Eilandsraadsbesluit vaststelling begroting Nr. 103/12ER

Eilandsraad

Onderwerp: Vaststelling begroting 2013

Registratienummer: 103/12ER

De eilandsraad van het openbaar lichaam Sint Eustatius;

gelezen het voorstel van het bestuurscollege van 9 oktober 2012 nummer 0720/12;

gelezen het advies van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba van 24 oktober 2012 kenmerk Cft 201200810;

gehoord het voorstel van de Centrale Commissie van 25 september 2012;

gelet op de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;

besluit:

vast te stellen de begroting 2013 van het openbare lichaam Sint Eustatius overeenkomstig het bij dit besluit behorende bijlage.

Vastgesteld in de openbare eilandsraadsvergadering van 1 november 2012.

De Voorzitter,

De Raadsgriffier,

De heer G. Berkel .

De heer L.F. van Ameijden Zandstra.

Begroting 2013

Superba et

Confidens

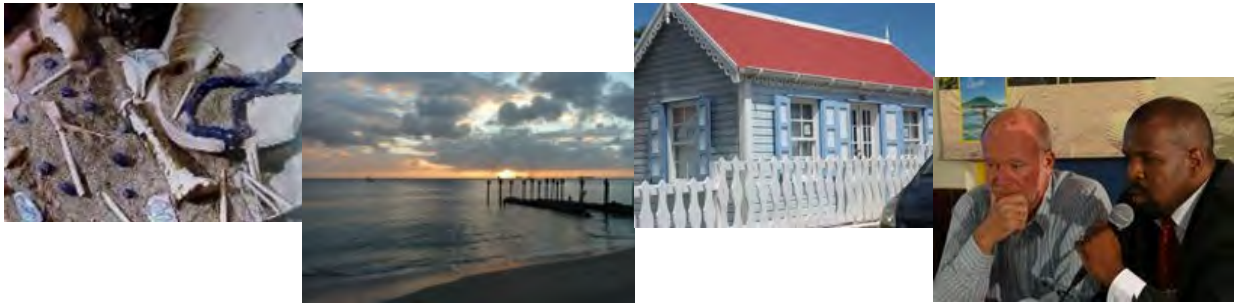

Openbaar Lichaam

Sint Eustatius

Inleiding	2
Beleidsbegroting.....	7
<i>Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur.....</i>	8
<i>Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid.....</i>	11
<i>Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat.....</i>	13
<i>Hoofdfunctie 3. Economische zaken.....</i>	15
<i>Hoofdfunctie 4. Onderwijs.....</i>	18
<i>Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie.....</i>	20
<i>Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening.....</i>	24
<i>Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid en milieu.....</i>	27
<i>Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.....</i>	30
<i>Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen.....</i>	32
De Paragrafen.....	34
A. Lokale heffingen:.....	35
B. Weerstandsvermogen.....	37
C. Onderhoud kapitaalgoederen.....	39
D. Bedrijfsvoering.....	40
E. Deelnemingen:.....	49
F. Grondbeleid.....	50
G. Collectieve sector.....	51
Financiële begroting.....	52
Bijlagen:	
– Overzicht recapitulatie per hoofdfunctie van de baten en lasten.....	67
– Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten.....	68
– Overzicht van de vrije uitkeringen.....	69
– Overzicht personeel.....	70
– Overzicht geactiveerde kapitaaluitgaven.....	71
– Overzicht subsidies en inkomensoverdrachten.....	73
– Overzicht van voorgenomen investeringen.....	74
– Overzicht van reserves en voorzieningen.....	75
Additionele bijlagen:	
– Functies Openbaar Lichaam Sint Eustatius (separaat document)	
– Regeerprogramma Sint Eustatius (separaat document)	

Aan de eilandsraad,
Voor u ligt de begroting 2013 (inclusief meerjarenperspectief 2014–2016) van de openbare lichaam Sint Eustatius.

Woord vooraf

Het jaar 2012 is een bijzonder heftig maar leerzaam jaar geweest voor het Openbaar Lichaam Sint Eustatius en in het bijzonder voor haar financiële huishouding. Na de bestuurswisseling werd het Openbaar Lichaam geconfronteerd met een advies van het College Financieel Toezicht (hierna CFT) op basis waarvan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna BZK) heeft besloten voorafgaand toezicht in te stellen. Dit besluit was gebaseerd op diverse constatering van het CFT waaruit bleek dat er geen sprake was van een deugdelijke financiële administratie en/of een voldoende financieel beheer (inclusief een gebalanceerde begroting). Het Bestuurscollege heeft vervolgens diverse maatregelen getroffen om haar beheer en administratie spoedig op orde te krijgen. Er is met spoed (gefinancierd uit de zogenaamde Donner gelden) een interim-manager voor de afdeling Financiën aangetrokken, er is een verplichtingen en vacaturestop afgekondigd en er is intensief samen gewerkt met het CFT. De hoogste prioriteit lag daarbij op het jaar 2012 en haar uitgaven en inkomsten binnen een realistische begroting te krijgen. Inmiddels heeft het Bestuurscollege een (realistische en gebalanceerde) eerste begrotingswijziging 2012 aangeboden aan de Eilandsraad en is deze geaccordeerd en ook door de Minister van BZK goedgekeurd. Daarmee is de basis gelegd voor een aantal vervolgstappen die in de komende jaren moeten leiden tot een goed financieel beheer, een duidelijke rapportage en verantwoording en een financieel gezond Openbaar Lichaam Sint Eustatius.

Mede vanwege deze prioriteit zijn een aantal voorgenomen activiteiten uit de begroting 2012 niet gerealiseerd. Veel van de teksten die over de onderwerpen van de begroting 2012 zijn opgenomen gelden nog onverkort. Reden waarom u in deze begroting veel teksten zult herkennen uit de begroting 2012. Daar waar mogelijk is getracht aan te geven met welke prioriteit en in welk tijdbestek het Openbaar Lichaam zich voorneemt om de genoemde zaken te realiseren.

Opzet begroting

De begroting heeft sinds 2012 conform het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (de BBV-BES) een nieuwe opzet. Daarnaast is de Regeling functionele indeling BES op 1 juli 2012 ingegaan.

Kabinetsstandpunt referentiekader onderzoek

De doorwerking van het kabinetsstandpunt referentiekader onderzoek is in deze begroting verwerkt. De verhoging van de vrije uitkering op basis van de ondergrens bandbreedte van \$ 1,3 Mio, brengt de vrije uitkering op een totaal bedrag van \$ 9,3 Mio.

De indexatie op de verstrekking van de vrije uitkering 2012 heeft het Openbaar Lichaam conform het besluit van het kabinet en gecommuniceerd d.d. 19 september 2012 meerjarige doorgerekend. Daarnaast verwacht het Openbaar Lichaam vanaf 2013 en verder een stabilisatie van de inflatie te bereiken. Het Openbaar Lichaam heeft derhalve de toekomstige indexatie van de vrije uitkering berekend met een aflopende percentage voor de jaren 2013-2016 van respectievelijk 5,3% (2013), 4,3% (2014), 3,3% (2015) en 2,3% (2016).

Indexatie Vrij Uitkering	2012	2013	2014	2015	2016	
2012	9,300,000	780,000	780,000	780,000	780,000	
2013	10,080,000	-	530,000 ¹	530,000	530,000	
2014	10,780,000	-	-	460,000	460,000	
2015	11,320,000	-	-	-	370,000	
2016	11,660,000	-	-	-	260,000	
Totaal		780,000	1,310,000	1,770,000	2,140,000	2,400,000

¹ Inflatie percentage (5.3%) in het 2e kwartaal 2012 conform Centraal Bureau van Statistiek (CBS).

Sluitende begroting / Begrotingsoverschot

Wij presenteren uw raad een sluitende meerjarenbegroting met een begrotingsoverschot. In deze begroting is rekening gehouden met de doorwerking van het kabinetsstandpunt referentiekader onderzoek.

Wij voldoen aan de criteria conform de Wet financiën openbare lichamen BES. In het kader van het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES voldoen wij op het gebied van opname in de begroting en besef van het belang van de invulling aan deze vereisten. Alhoewel reeds voldaan wordt aan alle vereisten, wenst het Openbaar Lichaam nog veel verbeteringen door te voeren op kwalitatief niveau in de organisatie rondom het financieel beheer. U vindt hierover meer informatie en toelichting bij de betreffende paragrafen.

Begrotingcijfers 2012-2016

Een bedrag tussen haakjes () geeft een nadeel/lasten aan.

Hoofdfunctie	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
				2014	2015	2016
0 Algemeen bestuur	(4,255,962)	(5,579,450) ¹	(4,315,000)	(4,310,000)	(4,325,000)	(4,230,000)
1 Openbare orde en Veiligheid	(88,613)	(15,600)	(255,000) ²	(255,000)	(255,000)	(255,000)
2 Verkeer, Vervoer en waterstaat	(528,968)	(2,371,858) ³	(2,160,000)	(2,160,000)	(2,160,000)	(2,160,000)
3 Economische Zaken	(345,775)	(214,160)	600,000 ⁴	(210,000)	(210,000)	(210,000)
4 Onderwijs	(1,091,405)	(638,516)	(355,000)	(355,000)	(355,000)	(355,000)
5 Cultuur en Recreatie	(2,002,401)	(1,796,195)	(1,765,000)	(1,765,000)	(1,765,000)	(1,765,000)
6 Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	(912,881)	(562,110)	(670,000)	(670,000)	(670,000)	(670,000)
7 Volksgezondheid en milieu	(947,905)	(812,225)	(745,000)	(750,000)	(750,000)	(750,000)
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	(44,705)	966,430 ⁵	(155,000)	(155,000)	(155,000)	(155,000)
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	8,594,526	11,523,684 ⁶	10,520,000	11,330,000	11,695,000	11,100,000
Begrotingsresultaat	(1,624,089)	500,000	700,000	700,000	1,050,000	550,000

¹ Hoger negatief resultaat in 2012 als gevolg van bijzondere lasten waarvoor een bijzondere baten tegenover staat. Te noemen; de Donner-gelden t.b.v. achterstallig onderhoud, ondersteuning gezaghebber en implementatie WolBES / FinBES 2009 en 2010 (1.3 Mio).

² Hoger negatief resultaat in 2013 als gevolg van lasten voor de organisatie van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing, alsmede in de hogere kosten die voor het Openbaar Lichaam voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding in geval van een ramp en uit gevolgen van die bestrijding (250,000).

³ Hoger negatief resultaat in 2012 als gevolg van extra lasten i.v.m. de bouwvergunning van Nustar NV. Extra lasten bedroegen (400,000).

⁴ Positief resultaat als gevolg van eenmalige baten t.b.v. verkoop terreinen voor de bouw van een justitiële inrichting. Bedrag van de verkoop is gesteld op 800,000.

⁵ Positief resultaat als gevolg van eenmalige baten t.b.v. de bouwvergunning van Nustar NV, ter grootte van 1.2 Mio.

⁶ Hoger positief resultaat in 2012 als gevolg van doeluutkeringen ter grootte van 1.9 Mio.

Het Openbaar Lichaam heeft in de begrotingsjaar 2011 een negatief resultaat behaald van \$ 1,624,089. Dit negatief resultaat dient conform de de Wet financiën openbare lichamen BES artikel 31 derde lid door het Openbaar Lichaam te worden aangezuiverd. Het Openbaar Lichaam heeft in de 1^e begrotingswijziging 2012 aangegeven voor een bedrag van \$ 500,000 jaarlijks ruimte in haar begroting te creëren voor het aanzuiveren van dit tekort.

Aanzuiveren vermogen	2011	2012	2013	2014	2015
Resultaat Jaarrekening 2011	(1,624,089)	(1,624,089)	(1,124,089)	(624,089)	(124,089)
Aan te zuiveren vermogen	-	500,000	500,000	500,000	500,000
Nog aan te zuiveren eind begrotingsjaar	(1,624,089)	(1,124,089)	(624,089)	(124,089)	375,911

Vergroting daadkracht middels financiering

Externe financiering

Het Openbaar Lichaam wenst haar slag- en daadkracht te vergroten door gebruik te maken van de mogelijkheid van externe financiering. Door middel van afspraken met de vakministeries in samenspraak met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Financiën, wordt de mogelijkheid geboden om renteloze leningen aan te gaan. Voor het Openbaar Lichaam biedt dit goede mogelijkheden bij de volgende investeringsprojecten.

Bestuurskantoor

Het Openbaar Lichaam begint in 2013 met de aanloopfase voor het bouwen van het bestuurskantoor. De totale kosten voor het bouwen van het bestuurskantoor komen uit op 5 Mio. Het Openbaar Lichaam bekostigt deze kosten deels (1.5 Mio) uit eigen middelen en gaat een renteloze lening aan voor het restant van 3.5 Mio.

Reëel zou conform het aard van het activum een aflossingstermijn van 30 à 40 jaar moeten kennen. Echter gezien het feit dat de renteloze leningen door de vakdepartementen in Nederland worden verstrekt en er dus enige afhankelijkheid bestaat, is het onduidelijk in welke termijn genoemde renteloze lening afgelost zullen gaan worden. Het Openbaar Lichaam heeft derhalve een prudent aflossingstermijn genomen van 10 jaar.

Onderwijshuisvesting

De onderwijshuisvestingsplannen zijn reeds geconcretiseerd. De investeringen komen uit op een totaal van 12 Mio. Van deze totale investering draagt het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 60% bij. Het Openbaar Lichaam is bewust van zijn verplichtingen met betrekking tot onderwijshuisvesting en stelt 2 Mio beschikbaar als bijdrage aan de onderwijshuisvestingsplannen. Hiervoor gaat het Openbaar Lichaam een renteloze lening aan waarbij een jaarlijkse aflossing van 200,000 wordt gekoppeld. Het Openbaar Lichaam gaat hierbij uit van een aflossingstermijn van 10 jaar.

Renteloze lening	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bestuurskantoor	-	-	-	-	(3,500,000)	(3,150,000)
- aflossing	-	-	-	-	350,000	350,000
Onderwijshuisvesting	-	-	(2,000,000)	(1,800,000)	(1,600,000)	(1,400,000)
- aflossing	-	-	200,000	200,000	200,000	200,000
Nog af te lossen	-	-	(1,800,000)	(1,600,000)	(4,550,000)	(4,000,000)

Visie en prioriteiten

De visie van deze coalitie is enerzijds het garanderen van stabiliteit in het bestuur en anderzijds het waarborgen van kwalitatief goed en competent bestuur, het eiland op een professionele wijze leiden waarbij transparantie binnen het overheid systeem en naar de burgers van Sint Eustatius gewaarborgd blijft. Economische en sociale groei vormen tevens hoge prioriteiten.

De doelstellingen van deze coalitie zijn; het versterken van de instellingen en de infrastructuur van Sint Eustatius, waarbij het menselijk potentieel optimaal wordt benut en waar nodig versterkt door middel van opleidingen en cursussen met het doel op deze manier het eiland op te bouwen en te leiden naar een betere toekomst, met als uiteindelijke doel een sterk en duurzaam Sint Eustatius. Tevens is het doel de diensten richting burgers te optimaliseren en het bedrijfsleven te faciliteren wat zal bijdragen tot versterking van de lokale economie.

De prioriteiten voor de coalitie zijn:

- Het verbeteren van de kwaliteit en efficiency van de overheid;
- Verbetering van de financiële huishouding;
- Het inzetten van het juiste personeel op de juiste plaats;
- Versterking en verbetering van de kwaliteit van de afdeling Financiën;
- Het afronden van de oprichting van de afdeling Economische Zaken;
- Het inzetten van het juiste personeel en verbetering van de afdeling Personeelszaken;
- met de Rijksdienst Caribisch Nederland en de ministeries in Den Haag;
- Het ontwikkelen van de infrastructuur;
- Het waarborgen van een goed en gezond milieu;
- Het versterken van de economie;

Het Bestuurscollege heeft met de bestaande middelen weinig ruimte in de begroting van 2013 voor het uitvoeren van de activiteiten die voortvloeien uit de door de eilandsraad vastgestelde prioriteiten. Echter zal het Bestuurscollege creatief omgaan met de beschikbare middelen om het hoogst mogelijke resultaat te realiseren. Met name op het gebied van personeelsinzet zal gebruik gemaakt worden van het doorlopende traject van de reorganisatie en zullen de mogelijkheden binnen de bijzondere uitkeringen worden benut.

De prioriteiten worden in het volgende overzicht verder uitgewerkt en gekoppeld aan kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen en de activiteiten voor het begrotingsjaar 2013. Deze prioriteiten worden hiermee vertaald naar nieuw beleid voor het begrotingsjaar 2013. De baten en lasten van de prioriteiten worden derhalve als PM posten opgenomen.

Opzet overzicht prioriteiten uitgewerkt

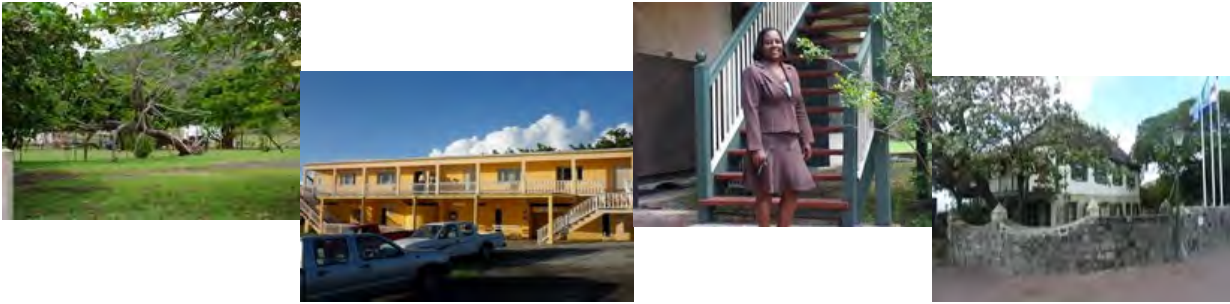
De hoofdfuncties hebben een vaste opzet. Binnen deze opzet worden drie belangrijke vragen in drie delen beantwoord:

- Het eerste deel – Wat willen we bereiken?
 - o in dit onderdeel komen de hoofdfunctieonderdelen en de daar aan gekoppelde doelstellingen aan de orde die een prioriteit hebben.
- Het tweede deel – Wat gaan we daar voor doen?
 - o bespreekt de activiteiten voor het jaar 2013 die voor de prioriteiten en overige maatregelen van belang zijn, bijvoorbeeld omdat het nieuw beleid of een beleidsintensivering betreft.
- Het derde deel - Wat mag het kosten?
 - o geeft de baten en lasten van de hoofdfunctie weer, waarbij een onderscheid gemaakt wordt naar die voor de prioriteiten en voor de overige hoofdfunctieonderdelen.

Notitie: In de beleidsbegroting (2013-2016) zijn de voorgenomen plannen c.q. beleidsafspraken met financiële gevolgen opgenomen. Het complete regeerprogramma wordt als bijlage toegevoegd.

De prioriteiten van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius

Prioriteiten	Hoofdfunctie	Bevoegdheid
Een goed georganiseerd en efficiënt functionerend systeem waarmee de financiële middelen - de gelden van de belastingbetaler - goed kan worden beheerd.	Algemeen bestuur	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Sint Eustatius besturen/leiden tot een financieel en economisch onafhankelijk eiland met een hoge levens en welzijnsstandaard voor de burgers	Economische Zaken	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het oprichten van een elektriciteitsbedrijf	Economische Zaken	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het oprichten van een waterbedrijf	Economische Zaken	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het bevorderen van toerisme	Economische Zaken/Cultuur en Recreatie	Bestuurscollege
Het oprichten van een Beroepsopleidingen instituut	Onderwijs	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het behouden van cultureel erfgoed	Cultuur en recreatie	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het oprichten van een eilandelijk sportprogramma	Cultuur en recreatie	Bestuurscollege
Het herstructureren van de lokale werkgelegenheid ter verkrijging van een verminderde werkloosheid	Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het versterken en uitbreiden van vrouwenzaken	Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	Bestuurscollege
Het zorg dragen voor een betere leefbaarheid voor ouderen	Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	Bestuurscollege
Het zorg dragen voor betere opleidingsmogelijkheden en recreatieve programma's voor jongeren	Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het reorganiseren van de dienst ROB	Verkeer, vervoer en waterstaat	Bestuurscollege
Het faciliteren van de ontwikkeling van huisvesting voor lage en midden inkomensklassen	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het herstructureren van het waste management	Volksgezondheid en milieu	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het verbeteren van de telecommunicatie infrastructuur	Economische Zaken	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het zorg dragen voor een juiste implementatie van het Ruimtelijke Ordening Plan	Bestuur/Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	Bestuurscollege
Het verbeteren van het beheer en onderhoud van de wegen	Verkeer, vervoer en waterstaat	Bestuurscollege
Het reorganiseren van de dienst LVV	Economische Zaken	Bestuurscollege
Het zorg dragen voor de implementatie van het Airport Masterplan	Verkeer, vervoer en waterstaat	Bestuurscollege
Het zorg dragen voor de implementatie van het Harbor Masterplan	Verkeer, vervoer en waterstaat	Bestuurscollege
Het toezien op de ontwikkelingen op het gebied van gezondheidszorg	Volksgezondheid en milieu	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het aanstellen van een constitutionele commissie	Bestuur	Eilandsraad/ Bestuurscollege
Het reorganiseren van de dienst Personeelszaken	Bestuur	Bestuurscollege

Beleidsbegroting

In de beleidsbegroting zult u gepresenteerd zien voor welke zaken het Openbaar Lichaam verantwoordelijk is, alsmede wat de geraamde kosten zullen zijn voor uitvoering van de wettelijke taken van het Openbaar Lichaam.

Bij de opzet voor deze presentatie is gekozen dit weer te geven op basis van twee essentiële vragen:

- Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?
- Wat mag het kosten?

Ten aanzien van de eerste vraag wordt u uitvoerig geïnformeerd in tekstuele vorm. Hierbij heeft het Openbaar Lichaam voor een substantieel deel van de informatie gebruik gemaakt van het referentiekader onderzoek. Bij de beantwoording van de tweede vraag krijgt u in tabellen vorm kort en compact weergegeven welke middelen bij betreffende verantwoordelijkheidsgebieden ter beschikking staan voor het Openbaar Lichaam.

In de gekozen opzet wordt daarmee waar mogelijk inzichtelijk gemaakt in hoeverre het Openbaar Lichaam vorm en inhoud geeft (in financiële zin) aan taken als beschreven in het eerdergenoemde referentiekader onderzoek.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Bestuur:

Het bestuur op het Openbaar Lichaam Sint Eustatius bestaat uit een gezaghebber, twee gedeputeerden en vijf eilandraadsleden.

De salariskosten, vergoedingen, wachtgelden en pensioenen zijn wettelijk bepaald en gemaximeerd.

De wet- en regelgeving is nieuw en wordt geïmplementeerd. Zo is dualisme bij de verkiezingen ingevoerd, is een griffier verplicht vanaf 1 oktober 2011 en worden de Rekenkamer en ombudsfunctie nog opgezet.

Burgerzaken:

Bevolkingsadministratie en burgerlijke stand

Het Openbaar Lichaam houdt de register van de burgerlijke stand bij. Het gaat om het geboorteregister, het register voor huwelijken/echtscheidingen en het register voor overlijden. Naar aanleiding van mutaties worden akten opgemaakt en uitgegeven. De mutaties worden opgenomen in het register en vervolgens verwerkt in de basisadministratie persoonsgegevens. De basisadministratie kent niet alleen mutaties vanuit de burgerlijke stand, maar ook bijvoorbeeld doordat ingezetenen aan de balie komen om een verhuizing door te geven.

In de Wet basisadministraties persoonsgegevens BES zijn de wettelijke eisen waaraan de bevolkingsadministraties moeten voldoen opgenomen. Het gaat dan niet alleen om het verwerken van mutaties, de wijze van bijhouden van de basisadministraties, maar ook om het verstrekken van gegevens. Het verstrekken van gegevens aan burgers, zoals uittreksels, is een eilandelijke taak. Ook het verstrekken van gegevens aan andere afdelingen van het openbaar lichaam is een eilandelijke taak. Het geautomatiseerde systeem voor de bevolkingsadministratie heet PIVA: Persoonsinformatievoorziening Nederlandse Antillen en Aruba. Dit is als systeem vergelijkbaar met de GBA: Gemeentelijke basisadministratie. Modernisering zoals het verplicht gebruik en terugmelding zijn nog niet doorgevoerd.

Een taak van de afdeling burgerzaken is ook het voltrekken van huwelijken.

In 2009 is een nulmeting gedaan. Er is geconstateerd dat er relatief veel (kleinere) fouten voorkomen in de geautomatiseerde bevolkingsadministratie. Deze zijn enerzijds ontstaan tijdens de conversie in het verleden maar voor een belangrijke mate vinden deze hun oorsprong in het verkeerd toepassen van voorgeschreven regels en procedures.

Vanaf 2010 tot begin 2012 werden zowel complexe fouten als de kleine fouten (bijvoorbeeld verkeerd gespelde namen) gecorrigeerd door een GBA-specialist. Saba werkte hierbij samen met Sint Eustatius aan deze verbeteringen. Een ander probleem waarmee het Openbaar Lichaam te kampen heeft is dat mensen die van het eiland weggaan zich vaak niet laten uitschrijven.

Op het eiland waren geen door het bestuur vastgestelde straatnamen en huisnummers. Voor de kwaliteit van PIVA zijn eenduidige straatnamen en huisnummers wel van belang, omdat het op de persoonslijsten verwerken van de bestuurlijk vastgestelde straatnamen en huisnummers een vergroting van de eenduidigheid van persoonsgegevens betekent.

Het archief op het eiland is tevens niet op orde en het papier is deels aangetast vanwege vochtigheid. Het Openbaar Lichaam overweegt een ander gebouw.

Het Openbaar Lichaam wenst te starten met het digitaliseren van archieven door het digitaliseren van akten van de burgerlijke stand; deze worden dan gescand en achter de juiste persoonslijsten gehangen. De geschatte kosten voor het digitaliseren van het archief van 1800 tot heden zijn € 165.000. Digitaliseren is belangrijk voor de toegankelijkheid van de documenten in de archieven en voor de betrouwbaarheid van de gegevens in de bevolkingsadministraties (de controlemogelijkheden zijn beter). Het gaat om eenmalige investeringen, waarna het reguliere werk efficiënter gebeurt. Voorwaarde is dan wel dat de digitalisering van nieuwe akten gelijk geregeld wordt zodat geen nieuwe achterstanden ontstaan.

Daarnaast heeft het Openbaar Lichaam problemen met de PIVA-server. De server dient na een stroomstoring (piek of uitval) binnen 24 uur operationeel te zijn. Dit wordt niet altijd gehaald, door het ontbreken van een noodaggregaat of, doordat bij een extreme stroompiek de opvanger onvoldoende werkt, zodat de server kapot gaat en een nieuwe besteld moet worden.

Voor het kunnen benutten van PIVA voor de verstrekking van informatie aan andere overheden is een centrale afslag van PIVA ontwikkeld, de PIVA-V (PIVA-Verstrekkingen). PIVA-V wordt bekostigd met rijksmiddelen. Naarmate meer overheden op deze wijze gebruik maken van de persoonsgegevens uit PIVA, hoeven burgers minder vaak zelf een beroep te doen op de bevolkingsadministratie (aanleveren van uittreksels). Dit geldt ook indien de diensten van de lokale overheid zelf breder gebruik maken van de persoonsgegevens uit PIVA (vergelijkbaar met de binnengemeentelijke verstrekkingen).

Identiteitskaart (sedula), reisdocumenten en overige documenten

Het Openbaar Lichaam verstrekt reisdocumenten, identiteitskaarten (sedula's) en rijbewijzen. Alle documenten, uitgezonderd de sedula en het rijbewijs, moeten aan dezelfde eisen voldoen als in Europees Nederland. De sedula is een ingezetenekaart die verplicht is voor iedere ingezetene van 12 jaar en ouder. Het fysieke document heeft een lager beveiligingsniveau dan het paspoort of de Nederlandse Identiteitskaart (NIK). De sedula is geen reisdocument, maar geeft houders met de Nederlandse nationaliteit toegang tot Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Curaçao en Sint Maarten laten de houder van de sedula gewoonlijk toe tot hun grondgebied. De

beveiliging van de uitgifte van de sedula is in grote lijnen vergelijkbaar met die van de reisdocumenten.

Alle taken voor het rijbewijs en andere aanverwante documenten (bijvoorbeeld kentekenbewijzen) liggen bij het Openbaar Lichaam. Vanuit Nederland zijn geen normen opgelegd. Die dient het Openbaar Lichaam zelf neer te leggen in eilandverordeningen.

Voor het bewaren van waardevolle documenten, zoals paspoorten en rijbewijzen, is een kluis verplicht. De aktes van de burgerlijke stand dienen in een beveiligde ruimte te worden bewaard; dit kan ook een kluis zijn. Tot slot, is het verplicht een back up van PIVA te bewaren op een andere locatie. Dit hoeft geen locatie van het openbaar lichaam te zijn; het kan ook een locatie van een andere overheid zijn, zoals het politiebureau.

Het tarief dat burgers voor een sedula betalen is dusdanig dat het geen drempel vormt voor het aanvragen. Dit omdat het belangrijk is dat burgers de ingezetenekaart ook daadwerkelijk hebben.

Het maximumtarief voor het paspoort is bepaald op basis van het maximum dat voor de staatkundige hervormingen werd gevraagd. Het tarief dat het Openbaar Lichaam aan het Rijk betaalt voor het Rijksdeel in de productie van documenten is een gemiddeld tarief dat ook gemeenten betalen.

Er is geen maximumtarief voor rijbewijzen.

Voor de uitgifte van rijbewijzen wordt de optie besproken dat de openbare lichamen worden ondersteund bij de structurele uitgifte van rijbewijzen. De Rijksdienst voor het wegverkeer (RDW) zou een op hoofdlijnen vergelijkbaar proces als in Europees Nederland, inclusief de productie van de rijbewijskaart, kunnen uitrollen in Caribisch Nederland.

Overige waaronder verkiezingen

De taken die onder overige zijn opgenomen zijn wettelijke taken. Het gaat om het voorbereiden en uitvoeren van verkiezingen en referenda en straatnaamgeving en huisnummering.

De taken rond verkiezingen zijn niet nieuw. Wel is er sprake van aanpassingen in de regelgeving per 10-10-10 en daarmee van werkzaamheden.

Straatnaamgeving en nummering waren niet eenduidig bestuurlijk vastgesteld. Straatnaamgeving en nummering is in kaart gebracht. In 2009 heeft de Gemeenschappelijke Belasting en Registratiedienst (een samenwerkingsverband van zes van de zeven gemeenten van Parkstad Limburg) op Bonaire, Sint Eustatius en Saba een inventarisatie opgesteld van alle woonobjecten en is de desbetreffende besturen een voorstel gedaan voor een straatnamen en huisnummerplan.

Leerplicht

Er is leerplicht van 4 tot en met 18 jaar of tot de startkwalificatie. Vanaf 14 jaar is het mogelijk dat een deel van het onderwijs uit praktijkonderwijs bestaat. Het toezicht op de leerplicht is bij wet opgedragen aan het Bestuurscollege. Het Bestuurscollege wijst daartoe een of meer ambtenaren aan.

Het Openbaar Lichaam heeft sinds kort een fulltime leerplichtambtenaar.

Verkaveling, gronduitgifte en grondexploitatie

Bouwgrondexploitatie kan passief en actief. In het laatste geval doet het eiland zelf de grond aankopen of heeft de gronden al in bezit, maakt deze bouwrijp en verkoopt deze. Bij passief grondbeleid ligt het voortouw meer bij projectontwikkelaars. In beide gevallen is verkaveling een noodzakelijke voorwaarde, evenals het afgeven van bouwvergunningen.

De ontwikkelingsplannen c.q. bestemmingsplannen zijn gereed. Het toetsen aan de plannen en het uitgeven van gronden is in de opstartfase.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur

Lasten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
001	Bestuursorganen	1,338,063	3,150,190	2,200,000	2,115,000	2,115,000	2,115,000
002	Bestuursapparaat	3,266,463	2,563,257	1,995,000	2,075,000	2,060,000	1,995,000
003	Burgerzaken	-	-	250,000 ¹	250,000	280,000	250,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	379	112,915 ²	115,000	115,000	115,000	115,000
Totaal		4,604,905	5,826,362	4,560,000	4,555,000	4,570,000	4,475,000

Baten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
001	Bestuursorganen	27,406	5,850	5,000	5,000	5,000	5,000
002	Bestuursapparaat	297,988 ³	-	-	-	-	-
003	Burgerzaken	-	91,062 ⁴	90,000	90,000	90,000	90,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	23,549	150,000 ⁵	150,000	150,000	150,000	150,000
Totaal		348,943	246,912	245,000	245,000	245,000	245,000
Saldo		(4,255,962)	(5,579,450)	(4,315,000)	(4,310,000)	(4,325,000)	(4,230,000)

^{1,3,4} Burgerzaken werden vroeger onder 002 Bestuursapparaten geraamd. Conform de Ministeriële regeling functionele indelingen van de begroting en jaarrekening BES van 18 juni 2012 heeft het Openbaar Lichaam deze lasten opgenomen onder 003 Burgerzaken.

^{2,5} Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd was tot en met 2011 een Verdeel Dienst. Per 1 januari 2012 heeft het Openbaar Lichaam deze geraamd op de Gewone Dienst

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Veiligheid, rampenbestrijding en incidentenorganisatie

Het eiland is verantwoordelijk voor drie taken:

- ⤴ De gezaghebber dient voor zowel politie als brandweer de prioriteiten te stellen, vanuit perspectief van openbare orde en veiligheid (het Openbaar Ministerie doet dit vanuit rechercheperspectief);
- ⤴ De eilandsecretaris is verantwoordelijk voor het rampenplan (land en zee), dat wil zeggen voor het opstellen van een dergelijk plan: het Openbaar Lichaam ontvangt conform de Kostenbesluit Veiligheidswet BES) een bijdrage in de kosten voor de organisatie van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing en voor de brandweezorg alsmede in de kosten die voor de Openbaar Lichamen voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding van een ramp en uit de gevolgen van die bestrijding;
- ⤴ De gezaghebber is tijdens een ramp de coördinator, daartoe wordt er een groep binnen het ambtelijk apparaat opgeleid; deze groep heeft instructies hoe te handelen bij crisis.

Daarnaast kan een ramp schade tot gevolg hebben. Dit kan tot hersteltaken leiden. Bij nalatigheid heeft de rijksvertegenwoordiger de mogelijkheid om in te grijpen. De taken zijn vergelijkbaar met die van Nederlandse gemeenten, met de uitzondering dat in Nederland de brandweer het rampenplan maakt. De rol van de gezaghebber bij de politietaken is gelijk aan de rol van de burgemeester, zoals die wordt voorgesteld in het wetsvoorstel dat nu in de kamer ligt.

Luchthavens dienen, evenals alle andere bedrijven met een bepaald risico, zelf een brandweer te hebben. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor Nustar.

Armoedebestrijding

Er is geen algemene bepaling rond armoedebestrijding, wel zijn er enkele verplichtingen in de zin van zorgplichten: zoals het zorg dragen voor de onkosten van begrafenissen van mensen wiens erfgenamen de begrafenis niet kunnen betalen en het zorg dragen dat kinderen op het basisonderwijs onderwijs kunnen ontvangen door indien nodig kleding, voedsel en vervoer te regelen. De Wet primair onderwijs BES schrijft voor dat het openbaar lichaam ingaande schooljaar 2011/2012 bij verordening regels stelt tot verstrekking van voeding en kleding (en vervoersvoorzieningen) voor leerlingen die zonder deze voorzieningen redelijkerwijs niet in staat zouden zijn de school geregeld te bezoeken.

Tot recent was het gebruikelijk dat mensen die in de onderstand terecht waren gekomen of dreigden te komen een baan aangeboden kregen bij het openbaar lichaam, bijvoorbeeld als schoonmaker. Dit wordt nu afgebouwd; zie verder onder paragraaf: bedrijfsvoering.

Armoedebestrijding heeft veelal een ad hoc karakter, dat wil zeggen inwoners met een acuut probleem worden soms geholpen. Het gaat met name om het betalen van begrafenissen. Dit kan relatief duur zijn als mensen in het buitenland zijn overleden (uitgezonderd de gevallen dat de zorgverzekering hen op een medische zending hadden gezonden). De begrafenis kosten worden daar waar mogelijk weer verrekend met het pensioen van de overledene. Daarnaast schiet het Openbaar Lichaam kosten van zorg voor, voor inwoners die het zelf niet kunnen voorschieten. Dit is feitelijk een lening en zou bij de zorgverzekering moeten worden teruggevorderd.

Het Openbaar Lichaam is bezig met het opzetten van een ontbijtproject op een van de scholen. Hiervoor worden particuliere middelen gezocht.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid

Lasten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
120	Brandweer en rampenbestrijding	98,138	5,600 ¹	5,000	5,000	5,000	5,000
130	Rampenbestrijding	-	10,000	250,000 ²	250,000	250,000	250,000
Totaal		98,138	15,600	255,000	255,000	255,000	255,000
Baten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
120	Brandweer en rampenbestrijding	9,525 ³	-	-	-	-	-
130	Rampenbestrijding	-	-	-	-	-	-
Totaal		9,525	-	-	-	-	-
Saldo		(88,613)	(15,600)	(255,000)	(255,000)	(255,000)	(255,000)

¹ Sinds 10-10-2010 is behoort brandweer tot de taken en verantwoordelijkheden van het Rijk. Echter in deze overgang zijn een aantal lasten van de periode vóór 10-10-2010 blijven hangen. Daarnaast betaald het Openbaar Lichaam de verzekeringskosten van het brandweergebouw.

² Het Openbaar Lichaam heeft conform de kostenbesluit Veiligheidswet BES extra lasten geraamd voor de organisatie van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing alsmede in de kosten die door het Openbaar Lichaam voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding van een ramp en uit gevolgen van die bestrijding.

³ Het Openbaar Lichaam heeft een gedeelte van de lasten i.v.m. de overgang op 10-10-2010 gefactureerd aan het Rijk.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen

De eisen voor het ruimtelijke ordeningsbeleid zijn vastgelegd in de Wet grondslagen ruimtelijke ontwikkelingsplanning BES. Bepaald is dat het Openbaar Lichaam, verantwoordelijk is voor de totstandkoming en realisering van het eigen ruimtelijk beleid. Daarvoor moeten het Openbaar Lichaam ontwikkelingsplannen vast stellen. Bij deze plannen moet zij rekening houden met onder andere het evenwicht tussen beschikbare ruimte, het bevorderen van ontwikkeling en de bevolkingsgroei, ruimtelijke voorwaarden voor een gezond leefmilieu, het beschikbaar komen van woonruimte en van de bijbehorende sociale en culturele voorzieningen in lijn met de groei van de bevolking en de uitvoering van de ontwikkelingsprojecten. De ontwikkelingsplannen dienen in de ontwerpfase ter inzage te worden gelegd.

Het Openbaar Lichaam heeft een ontwikkelingsplan c.q. bestemmingsplan en een woonvisie. De woonvisie is ontwikkeld door de woningbouwvereniging Woonlinie, die het Openbaar Lichaam hierbij ondersteunt.

Wegen, pleinen, parkeerplaatsen, straatverlichting en overige

Er zijn geen formele minimeisen aan het beheer van de openbare ruimte. Het doel van wegen, straten en pleinen is mensen in staat te stellen zich te verplaatsen. Ook goederenvervoer is noodzakelijk, evenals parkeerplaatsen. Naast het aanleggen, beheer en onderhoud van wegen, pleinen, kunstwerken, berm en verlichting is van belang dat dit zo gebeurt dat er enige doorstroming is en er niet te veel hinder en gevaarlijke situaties ontstaan.

Er is een onderzoek door DHV en CROW gedaan in opdracht van het Ministerie van BZK om het achterstallig onderhoud en de structurele onderhoudskosten in te schatten (Rapport Quick scan Beheerkosten Bonaire, Sint Eustatius en Saba, 2011). Uitgangspunt daarbij is het huidige wegennet met huidige ondergrond. Het Openbaar Lichaam heeft zelf ook een onderzoek laten doen. Het uitgangspunt van deze onderzoeken is ook de bestaande wegen en huidige ondergrond. Het geraamde achterstallig onderhoud komt uit op 4,8 Mio.

Er is veel achterstallig onderhoud. Daarnaast beïnvloedt de erosie het verkeer; de regen neemt zand en stenen van de berg mee naar beneden. Erosie kan worden tegengegaan door het vergroten van dammen en het opvangen van regenwater in natuurlijke reservoirs. Ook bij de wijze van aanleggen van wegen kan meer rekening worden gehouden met voorkomen van erosie. Loslopend vee versterkt de erosie.

De tot 2012 actieve stichting Wegenfonds zal worden ontmanteld. Het onderhoud van het wegennet zal vanaf 2013 en verder gaan plaatsvinden door aannemersbedrijven. Voor de diverse uit te voeren (deel) projecten zal het Openbaar Lichaam bedrijven oproepen via openbare aanbestedingen. Het Openbaar Lichaam denkt op deze wijze beter te kunnen voldoen aan de roep van de bevolking om zorg te dragen voor een kwalitatief beter wegennet.

Zeehaven

Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor de exploitatie van de haven. Er zijn diverse eisen rond zeehaven van toepassing, waaronder eisen voor veiligheid, handhaving en toezicht. Het gaat bijvoorbeeld om de Wet maritiem beheer BES, Loodsenwet 2001 BES en de Haven beveiligingswet BES.

De haven is qua bruto tonnage op Rotterdam na de grootste haven van Nederland. Dit komt met name door olieoverslag voornamelijk voor de Amerikaanse markt door Nustar. De olieterminal is eigendom van en wordt geëxploiteerd door het Amerikaanse bedrijf Nustar. Nustar heeft ook zijn eigen pier. Nustar is een grote werkgever op Sint Eustatius. De goederenhaven wordt met EU-middelen geupgrade (5,3 Mio), dit houdt onder andere in dat de pier wordt uitgebreid, zodat grotere schepen stabiel kunnen liggen bij het lossen van de lading.

De faciliteiten voor het aan land brengen van de goederen worden ook verbeterd, zodat dit minder moeizaam gaat. Tot slot worden er plekken gemaakt waar jachten kunnen ankeren en wordt een dinky haven voor de jachten aangelegd.

Het Openbaar Lichaam denkt erover de goederenhaven te verplaatsten naar de buurt van de haven van Nustar en de huidige goederenhaven om te vormen tot een uitsluitend toeristische haven. Dit met als doel meer mogelijkheden te creëren voor directe aanvoer van goederen – in plaats van via Sint Maarten – en daardoor goedkopere producten naar het eiland te halen. Een ander doel is meer mogelijkheden voor toerisme te ontwikkelen doordat de goederenhaven uit het toeristisch gebied weg is.

Luchthaven

De Franklin Delano Roosevelt Airport dient aan de minimale internationale voorschriften van de International Civil Aviation Organisation (ICAO) te voldoen. Deze voorschriften zijn iets minder zwaar dan de EU-voorschriften. De EU-voorschriften zijn gericht op dichtbevolkte gebieden en veel vliegbewegingen.

Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor de exploitatie van de luchthaven. Het Rijk draagt zorg voor enkele aanpalende taken, zoals de meteorologische en seismologische dienst (uitgevoerd door het KNMI), de douane en de KMAR.

De Franklin Delano Roosevelt Airport voldoet momenteel niet aan de minimale internationale voorschriften. Er wordt in opdracht van het Openbaar Lichaam gewerkt aan een masterplan dat in het voorjaar 2012 gereed zal zijn.

Het niet voldoen bestaat enerzijds uit de fysieke omgeving, dat is de start- en landingsbaan, omgeving van de baan, locatie gebouwen en dergelijke. Anderzijds heeft het te maken met kennis en opleiding van het personeel en het ontbreken van veiligheidsmanagement systemen.

De luchthaven is een onderdeel van het Openbaar Lichaam en maakt een verlies, zeker als investeringen in aanmerking worden genomen.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Lasten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
200	Algemeen beheer DROB	-	2,316,765 ¹	1,640,000	1,640,000	1,640,000	1,640,000
210	Wegen, straten en pleinen	277,902	237,358	585,000	585,000	585,000	585,000
211	Verkeersmaatregelen te land	6,704	21,250	15,000	15,000	15,000	15,000
220	Zeehaven	-	639,931 ²	640,000	640,000	640,000	640,000
230	Luchthaven	779,040	952,228 ³	960,000	960,000	960,000	960,000
240	Waterkering, afwatering en landaanwinning	2,460	10,304	-	-	-	-
Totaal		1,066,106	4,177,836	3,840,000	3,840,000	3,840,000	3,840,000
Baten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
200	Algemeen beheer DROB	-	248,600 ⁴	-	-	-	-
210	Wegen, straten en pleinen	5,839	-	-	-	-	-
211	Verkeersmaatregelen te land	-	-	-	-	-	-
220	Zeehaven	522,003	1,187,935 ⁵	1,185,000	1,185,000	1,185,000	1,185,000
230	Luchthaven	9,295	369,443 ⁶	495,000	495,000	495,000	495,000
240	Waterkering, afwatering en landaanwinning	-	-	-	-	-	-
Totaal		537,137	1,805,978	1,680,000	1,680,000	1,680,000	1,680,000
Saldo		(528,969)	(2,371,858)	(2,160,000)	(2,160,000)	(2,160,000)	(2,160,000)

^{1,4} Algemeen beheer DROB was tot en met 2011 een Verdeel Dienst. Per 1 januari 2012 heeft het Openbaar Lichaam dit geraamd op de Gewone Dienst.

^{2,5} Zeehavens was tot en met 2011 een Verdeel Dienst. Per 1 januari 2012 heeft het Openbaar Lichaam dit geraamd op de Gewone Dienst.

^{3,6} Luchtvaart beheer DROB was tot en met 2011 een Verdeel Dienst. Per 1 januari 2012 heeft het Openbaar Lichaam dit geraamd op de Gewone Dienst.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Elektriciteit

Het Openbaar Lichaam verleent concessies aan een bedrijf voor elektriciteit (productie en levering) dit volgens de Wet elektriciteitsconcessies BES. Elektriciteit dient aan internationale kwaliteitseisen te voldoen, waaronder eisen voor leveringszekerheid. Door de beperkte schaalgrootte is scheiding tussen productie en levering niet altijd mogelijk.

Het Gemeenschappelijk Energie- en waterbedrijf Bovenwindse Eilanden (GEBE) verzorgt de elektriciteit. GEBE is een bedrijf waarvan de aandelen in handen zijn van de drie bovenwindse eilanden Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba. Naar aanleiding van de staatkundige veranderingen worden de aandelen tussen Sint Maarten enerzijds en Sint Eustatius en Saba anderzijds gesplitst. Sint Eustatius krijgt haar eigen elektriciteitsbedrijf. Vanwege het feit dat de kabels bovengronds lopen is de energievoorziening orkaangevoelig. De kabels ondergronds laten lopen is vanwege de rotsachtige bodem niet overal mogelijk. Er worden op dit moment onderzoeken uitgevoerd over de toepasbare mogelijkheden van duurzame energieopwekking (wind en geothermie). Daarnaast wordt een regulerend kader gemaakt.

Drinkwater

Drinkwater is een taak waarvoor het Openbaar Lichaam verantwoordelijk is via de Wet drinkwater BES. Beschikbaarheid van drinkwater dat aan bepaalde kwaliteitseisen voldoet staat voorop; dit conform het Besluit kwaliteit drinkwater BES. Het Openbaar Lichaam verleent concessies aan drinkwaterbedrijven en zorgt voor de handhaving van de kwaliteit.

Mensen vangen regenwater op in cisternen. Er is een waterzuiveringsbedrijf van het Openbaar Lichaam dat zeewater zuivert tot drinkwater. Dit water wordt verkocht aan mensen die (tijdelijk) zelf niet voldoende regenwater hebben kunnen opvangen. Water kost 6 a 7 dollar per m3. Het drinkwater wordt in flessen verkocht. Deze flessen worden ingevoerd.

Er was voor kort geen drinkwaterleidingensysteem. Dit is in 2012 aangelegd met EU-middelen. Er is een aansluitplicht voor het drinkwater voor circa 85% van de inwoners. De prijs van het drinkwater is afhankelijk van het gebruik. Vermoedelijk blijven mensen de cisternen gebruiken naast hun drinkwateraansluiting. Hierdoor is er een risico dat vanwege geringe afname de kosten voor het gebruik erg hoog worden.

Telecommunicatie

Eutel NV is de enige aanbieder van vaste telefonie. Het Openbaar Lichaam bezit 100% van de aandelen in Eutel NV. Hiervoor is een vast jaarlijks dividend van 112,000 aan baten geraamd. Eutel NV heeft concurrentie van mobiele telefonie (twee aanbieders). Er zit een probleem in de verbinding die via straalverbindingen loopt naar Sint Maarten. Daarnaast is de switch voor telefoonverkeer in handen van operators op Sint Maarten. Dit maakt het Openbaar Lichaam afhankelijk van een beperkt aantal partijen om toegang tot verbindingen te krijgen. De komst van de zeekabel die nu met incidentele middelen van het Ministerie van BZK wordt aangelegd, kan echter tot een substantiële marktwijziging leiden.

Toezicht en handhaving op het fysieke domein en economische taken

In wezen is bij alle gebods- en verbodsbepalingen een vorm van toezicht en handhaving nodig. Als basis voor het overzicht van de taken waarop toezicht en handhaving plaats vindt gebruiken we de taken in de beleidsvelden:

- a) water (drinkwater, afvalwater)
- b) afval (illegale stort, chemisch afval), zoals opgenomen in de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES
- c) milieu (bodembescherming, gevaarlijke stoffen, milieuvergunningen, delfstoffen, zoals opgenomen in de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES
- d) bouw- en woningtoezicht
- e) zeehaven en schepen (veiligheid op water, port state control, regelingen scheepvaart, toezien op onderhoud van pieren en kade)
- f) natuurbeheer en –bescherming
- g) landbouw en visserij (levende dieren en planten, slacht en voedsel en warenkeuringen).

- h) economische taken (vestigingsbeleid bedrijven, winkelsluiting, maximumprijzen, ijkwezen en strategische voorraden)
- i) overige (kinderopvang en scholen, evenementen, feesten, drank- en horecaverunningen, handhaving openbare orde (APV) e.d.

Stimulering economie (ontwikkeling werkgelegenheid)

Bij deze taak gaat het om het aantrekken van bedrijven en het stimuleren van economische sectoren.

Op basis van de Wet vestiging bedrijven BES is het Openbaar Lichaam verplicht vestigingsvergunningen te verlenen. Deze taak was al eilandelijk en is dat gebleven. Het eilandbestuur mag de vergunning alleen weigeren wanneer bij de aanvrager sprake is van een evident tekort aan algemene ondernemersvaardigheden en/of benodigde financiële middelen.

Daarnaast zijn er nog enkele andere economische taken, zoals prijzenbeleid. De prijzenwet BES is een wet vanuit de Antilliaanse wetgeving overgenomen. Dat wil zeggen dat het Bestuurscollege maatregelen nemen als goederen of diensten worden aangeboden tegen prijzen die in strijd zijn met het algemeen belang. Het kan bijvoorbeeld gaan om het verbieden goederen te verkopen of alleen te verkopen voor een lagere of hogere prijs. Ook zijn administratieve voorschriften mogelijk. Het Openbaar Lichaam kan hiervoor regelgeving maken.

- Vestigingsvergunningen: wordt door het Openbaar Lichaam afgegeven.

- Het prijzenbeleid is vormgegeven in diverse verordeningen van voor 10-10-10. Toetsing en actualisering van deze verordeningen aan de staatkundige hervormingen heeft nog niet of beperkt plaatsgevonden. Dit zal in 2013 volledig worden ingelopen.

- Mogelijkheden voor economische ontwikkeling: sectoren die kunnen worden gestimuleerd is voor; verdere ontwikkeling van het havengebied, toerisme¹, olie, bouw en landbouw. Daarnaast wordt ook het midden- en kleinbedrijf gestimuleerd.

Het Openbaar Lichaam heeft daarnaast een investment officer actief die verkent wat de economische mogelijkheden zijn. Ook is het project development MKB opgezet met als doel het midden- en kleinbedrijf te ontwikkelen (beide via USONA /SEI).

De afdeling Economische zaken is belast met het stimuleren van de economie. De uitgangspunt bij het ontwikkelen van de economie is het zoeken naar mogelijkheden waarbij de huidige infrastructuur benut kan worden, zoals het vliegveld (vliegschool), visverwerkingsindustrie en dergelijke.

Landbouw en visserij

Landbouwontwikkeling is geen wettelijke taak. De eilandelijke taken richten zich op mogelijke ontwikkeling van bedrijvigheid. Het slachten van vee, diergezondheid, bestrijdingsmiddelen is wel een wettelijke taak. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de Minister van EL&I; de uitvoering is aan het Openbaar Lichaam. Er is een lokale regelgeving aanwezig onder andere op doorvoer van dieren.

De verplichtingen rond slachthuizen richten zich op hygiëne en de voedselkwaliteit. Het Openbaar Lichaam is eigenaar van de slachthuizen en op grond daarvan verantwoordelijk voor het realiseren van de minimumeisen.

Visserij is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het Rijk en de Openbaar Lichaam. Het betreft dan met name vergunningverlening, monitoring en registratie (voor boten langer dan 12 meter) om de visstand te beschermen. Er zijn soorten die onder CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) vallen. Dit betekent dat als er bijvoorbeeld visvangst² is van een beschermde soort er een systeem moet zijn voor monitoring.

¹ Toerisme: Het gaat dan om duiktoerisme, hiking en bovendien cultuur (monumenten).

² Denk naast beschermde vissoorten ook aan conch en kreeft.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 3. Economische zaken

Lasten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
300	Algemeen Beheer	133,009	176,499	155,000	155,000	155,000	155,000
341	Overige Agrarische zaken etc	324,498	355,793	325,000	130,000	130,000	130,000
Totaal		457,507	532,292	480,000	285,000	285,000	285,000
Baten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
300	Algemeen Beheer	111,732	111,732	75,000	75,000	75,000	75,000
310	Verkoop gebouwen en terreinen	-	-	800,000 ¹	-	-	-
341	Overige Agrarische zaken etc	-	206,400 ²	205,000 ³	-	-	-
Totaal		111,732	318,132	1,080,000	75,000	75,000	75,000
Saldo		(345,775)	(214,160)	600,000	(210,000)	(210,000)	(210,000)

¹ Incidentele baten t.b.v. verkoop terreinen voor het bouwen van een justitiële inrichting.

^{2,3} Incidentele baten t.b.v. het project loslopende dieren zijn reeds gestart in 2012 en lopen door in 2013.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Onderwijshuisvesting basisonderwijs, voortgezet onderwijs en MBO

De zorg voor onderwijshuisvesting is een wettelijke taak van het Openbaar Lichaam voor alle scholen van het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het MBO. Er is geen speciaal onderwijs in de zin van afzonderlijke scholen. Er is een expertisecentrum onderwijs en zorg. Dit expertisecentrum levert in eerste instantie ondersteuning aan docenten en kinderen voor zover dit niet in en door de school zelf mogelijk is (tweedelijns zorg). In tweede instantie zorgt het centrum voor afzonderlijk onderwijs van kinderen waarvoor dit noodzakelijk is. De huisvesting hiervoor valt ook onder onderwijshuisvesting. Lichamelijke opvoeding maakt eveneens deel uit van het basis- en voortgezet onderwijs, daarom zijn sportfaciliteiten ook een verplicht onderdeel van onderwijshuisvesting. De taak onderwijshuisvesting betreft groot onderhoud, uitbreiding, aanpassingen, nieuwbouw, herstel van schade en dergelijke. Het dagelijks onderhoud, schoonmaken, water en elektriciteit, meubilair en dergelijke is een verantwoordelijkheid van het Rijk; dat hiervoor een bedrag beschikbaar stelt aan de scholen. Bijna alle gebouwen hebben (veel) achterstallig onderhoud. Er is bij ruim de helft van de scholen ruimtegebrek geconstateerd.

Het Ministerie van OCW heeft samen met de schoolbesturen de scholen bekeken en een masterplan gemaakt voor het wegwerken van achterstallig onderhoud door renovatie of nieuwbouw. Dit masterplan is in maart 2011 ondertekend door het Openbaar Lichaam en het Ministerie van OCW. Het Ministerie heeft voorgesteld de kosten van het achterstallig onderhoud op zich te nemen. De reguliere onderhouds- en vervangingskosten is voor het Openbaar Lichaam. Dit betekent dat het Ministerie een deel van de coördinatie / beleidstaken op zich heeft genomen, evenals een deel van de kosten. Dit is ook in de wet vastgelegd voor een overgangsfase van 5 jaar (2011-2015).

Leerlingenvervoer

Kinderen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking moeten naar school kunnen gaan. Het Openbaar Lichaam is hiervoor verantwoordelijk. Daarnaast zijn is het Openbaar Lichaam verplicht een verordening te maken met regels voor onder andere het vervoer van en naar school voor leerlingen die zonder deze voorzieningen redelijkerwijs niet in staat zouden zijn de school geregeld te bezoeken. Het gaat meestal om kinderen met een beperking of kinderen die naar een school met een specifieke levensovertuiging gaan. Op Sint Eustatius is deze taak dus breder.

De leerlingenvervoer is er voor kinderen met verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking en voor kinderen die op enige afstand van school wonen. De wegen zijn niet bijzonder geschikt om over te fietsen door kinderen; de wegen zijn te smal voor het autoverkeer, gecombineerd met fietsen.

Iedere leerling heeft recht op leerlingenvervoer. Een verordening hiervoor is er nog niet. Het Openbaar Lichaam heeft schoolbussen en verzorgt het leerlingenvervoer. Er zijn maar twee grote bussen, waardoor er wachttijden zijn voor de kinderen. De Seventh Day Adventists school heeft een eigen schoolbus. Ook Buzzy Bee (kinderopvang) heeft een eigen bus. In totaal gaat het om circa 300 – 325 kinderen die met het leerlingenvervoer meegaan.

Onderwijs algemeen

Bij deze taak gaat het om beleids-fte's en aansturing van projecten, zoals de onderwijshuisvesting. Deze taak vloeit voort uit de overige onderwijstaken.

De taak onderwijs algemeen kent specifieke wetgeving in dit geval is dit een afgeleide van andere taken, bijvoorbeeld van onderwijshuisvesting.

Openbaar onderwijs

Conform de Wet primair onderwijs is het Bestuurscollege het bevoegd gezag van het openbaar school (Governor de Graaf school). De bekostiging van het openbaar school is sinds 1 januari 2011 verantwoordelijkheid van het Rijk uitgezonderd onderhoud schoolgebouwen. Het Bestuurscollege is derhalve verantwoordelijk voor de financiële verantwoording van de door het Rijk verleende subsidies ter bekostiging van de operationele kosten van het openbaar

school. Deze gelden worden derhalve met tussenkomst van het Openbaar Lichaam beschikbaar gesteld aan het openbaar school.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdstuk 4. Onderwijs

Lasten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
400	Algemeen Beheer Onderwijs	477,803	444,282	300,000	300,000	300,000	300,000
410	Algemeen Voorbereidend onderwijs (Youth Care Foudantion)	253,421	265,000 ¹	-	-	-	-
411	Bijzonder voorbereidend onderwijs	21,657 ²	-	-	-	-	-
420	Openbaar Onderwijs (Gov. de Graafschool)	124,130	-	820,000 ³	820,000	820,000	820,000
421	Bijzonder basisonderwijs (Golden Rockschool)	43,785 ⁴	-	-	-	-	-
422	Bijzonder basisonderwijs (The SDA, Lynch School)	20,484 ⁵	-	-	-	-	-
460	Bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorg. Functies	65,051 ⁶	-	-	-	-	-
480	Gemeenschappelijke uitgaven van het onderwijs	101,186	57,434	55,000	55,000	55,000	55,000
Totaal		1,107,517	766,716	1,175,000	1,175,000	1,175,000	1,175,000
Baten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
400	Algemeen Beheer Onderwijs	9,652	128,200 ⁷	-	-	-	-
420	Openbaar Onderwijs (Gov. de Graafschool)	6,459	-	820,000 ⁸	820,000	820,000	820,000
Totaal		16,111	128,200	820,000	820,000	820,000	820,000
Saldo		(1,091,406)	(638,516)	(355,000)	(355,000)	(355,000)	(355,000)

¹ Youth Care Foundation - zijnde kinderopvang - werd vroeger onder 420 Algemeen voorbereidend onderwijs geraamd. Conform de Ministeriele regeling functionele indelingen van de begroting en jaarrekening BES van 18 juni 2012 heeft het Openbaar Lichaam deze lasten momenteel opgenomen onder 650 Kinderopvang.

^{2,4,5,6} Het bijzondere onderwijs is sinds 01-01-2011 conform de takenverdeling uit de begroting van het Openbaar Lichaam gehaald.

^{3,8} Het openbaar onderwijs (Governor de Graaff school) werd per 01-01-2011 (per abuis) conform de takenverdeling uit de begroting van het Openbaar Lichaam gehaald. Op verzoek van de Minister wordt dit gecorrigeerd met een begrotingswijziging in 2012. Het Openbaar Lichaam heeft voor de begroting 2013 deze correctie alvast doorgevoerd. Het bedrag van 820,000 is gebaseerd op ontvangen subsidie in 2011. Het Openbaar Lichaam is in afwachting van de actuele cijfers voor 2012/2013. Dit betreffen bijzondere uitkeringen t.b.v. het onderwijs. Het Openbaar Lichaam heeft het bedrag baten en lasten neutraal geraamd.

⁷ De personeelslasten m.b.t. 22 fte's zijn in 2012 gefactureerd aan de schoolbesturen. Dit waren incidentele baten. De situatie omtrent de 22 fte's wordt per 01-01-2013 opgelost.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Bibliotheek

Het hebben van een bibliotheek is niet verplicht. In de praktijk heeft de bibliotheek met name een functie voor scholieren. Iets vergelijkbaars geldt in Europees Nederland; gemeenten zijn verantwoordelijk voor de lokale bibliotheekvoorziening (maar niet verplicht een bibliotheekvoorziening aan te bieden) de provincie voor de provinciale netwerkvorming en het ondersteunend bibliotheekwerk en het Rijk heeft de algehele stelselverantwoordelijkheid. De Wet op het specifiek cultuurbeleid, die voor het bibliotheekwerk van toepassing is, kent slechts beperkte bepaling over de openbare bibliotheek. Het betreft hier de contributie vrijdom voor personen beneden de leeftijd van achttien jaar.

Er is een plan ingediend om de bibliotheek te verbeteren. De bibliotheek is van de stichting Judson Bicentennial Stichting Openbare Bibliotheek. Het personeel wordt door het Openbaar Lichaam betaald.

Sport

Er zijn geen minimumeisen op het terrein van sport anders dan dat lichamelijke opvoeding een onderdeel is van het lespakket van scholen. Daarmee hoort een basisfaciliteit voor sport bij de taak onderwijshuisvesting. Door middel van incidentele middelen wordt de sporthal en de sportveld geupgrade. De kosten van onderhoud zijn nog niet berekend.

Sinds november 2011 heeft Sint Eustatius een sportcomplex (Fredric Cramston) met zwembad, sporthal en enkele velden. Het complex is aangelegd en gebouwd met middelen van USONA/ SEI, de Cruyff court foundation en Nustar. Voor het beheer en onderhoud van de sporthal is sinds juni 2012 de stichting (Sint Eustatius Sport Facility Foundation) opgericht. De stichting is bezig met fondsenwerving en zal vermoedelijk ook een subsidie van het eiland krijgen. De personeelskosten staan nog op de begroting van het Openbaar Lichaam, maar gaan over naar de stichting. De scholen zullen het complex gaan gebruiken, evenals diverse sportstichtingen en vermoedelijk de naschoolse opvang.

Behalve dit complex zijn er nog enkele sportvelden van stichtingen. Deze krijgen geen subsidie van het Openbaar Lichaam. De velden en bijhorende accommodaties hebben achterstallig onderhoud.

Kunst, musea en overige culturele activiteiten

Er zijn geen wettelijke eisen voor kunst, musea en culturele activiteiten. Wel is de Wet op het specifiek cultuurbeleid van toepassing. Deze wet regelt het kader voor het verstrekken van specifieke Rijkssubsidies voor cultuur, via cultuurfondsen. Hierdoor kunnen kunstenaars, stichtingen en instellingen subsidies aanvragen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het Mondriaanfonds.

Er is een community centre met theater en muziek. Er zijn diverse activiteiten door het Openbaar Lichaam georganiseerd. Activiteiten rond feestdagen zoals Sint Eustatius-dag en Kerstmis worden ook georganiseerd. Er is iemand, betaald door het Openbaar Lichaam, bezig met het opzetten van een programma voor scholieren over geschiedenis en kunst

The Historical Foundation heeft een museum. De medewerkers van het museum worden betaald door het Openbaar Lichaam. Andere inkomsten zijn fondsen voor onderhoud van het gebouw en voor projecten. Daarnaast zijn er inkomsten van entreegelden, verkoop van artikelen in het museumwinkeltje en donaties van de leden van de stichting. Ook zijn er samenwerkingen met andere musea in bijvoorbeeld Nederland.

Naast het museum van de Historical Foundation is er nog een particulier museum.

Cultureel erfgoed, archief en archeologie

Deze taak bevat drie deeltaken, met ieder zijn eigen eisen:

- *Cultureel erfgoed* gaat met name over monumenten en stads- en dorpsgezichten, over archeologie en over cultuurlandschap. Monumenten betreffen veelal, maar niet alleen, gebouwen. Begraafplaatsen kunnen bijvoorbeeld ook monumenten zijn. De plichten van het Openbaar Lichaam staan in de Monumentenwet BES. Het

Openbaar Lichaam dient een monumentenlijst op te stellen en een monumentenverordening op te stellen met daarin regels over wat wel en niet mag ten aanzien van monumenten.

Op het terrein van cultureel erfgoed is sprake van achterstallig onderhoud. Het Rijk is daarom in 2008 een impuls (voor vier jaar) gestart voor het wegwerken van achterstanden op dit terrein.

Het Rijk wil de monumenten behouden vanwege de culturele waarde. Particulieren kunnen een beroep doen op het Nationaal Restauratiefonds. De openbaar lichamen kunnen geen beroep doen op het Nationaal Restauratiefonds. Particulieren die een beroep doen op het Nationaal Restauratiefonds krijgen een laagrentende lening om een monument te restaureren. Voorwaarde is dat de monumenten zijn aangewezen als monument door een overheid. Het Openbaar Lichaam heeft een monumentenverordening. De monumentenlijst is nog in het proces van bestuurlijke besluitvorming. Er zijn erkende en potentiële monumenten. Het gaat om woningen, begraafplaatsen, kerken en restanten van het fort. Het cultureel erfgoed is precolumbiaans en koloniaal historisch.

- Bij *archeologie* gaat het met name om dat wat er nog in de grond aanwezig kan zijn. Volgens het verdrag van Malta wordt voor de bouw bezien of er archeologische resten in de grond zijn. Het verdrag van Malta is overigens nog niet geïmplementeerd.

Het verdrag van Malta geldt in Caribisch Nederland, maar het verdrag is nog niet geïmplementeerd. Naar verwachting gaat medio 2012 het implementatieplan naar de Tweede Kamer. Het verdrag betekent dat bij nieuwbouw eerst de bodem dient te worden onderzocht.

Er zijn veel archeologische vondsten. Soms wordt daarbij samengewerkt met een universiteit uit de Verenigde Staten. Studenten komen in hun zomervakantie onderzoek doen.

- *Archief*: het gaat dan om historische archieven, maar ook om de archieven van bestuursinstellingen, waar bijvoorbeeld de archieven van de burgerlijke stand, het bevolkingsregister, ruimtelijke ordening (bouwvergunningen) en bestuurlijke zaken (notulen van raads- en collegevergaderingen) onder vallen. De eisen voor het archief zijn verplicht gesteld in de Archiefwet BES. De eisen komen er samengevat op neer dat overheidsarchieven moeten worden bewaard en moeten worden opengesteld. Voor het ter beschikking stellen kan geld worden gevraagd.

Het historisch archief is nog op Curaçao en moet nog worden verdeeld.

Een deel van het historisch archief (slavenboeken) is op het eiland, maar wordt niet op een speciale plek bewaard en is zwaar aangetast door het vocht. Een ander deel van het historisch archief is, vanwege vocht en ruimteproblemen, overgebracht naar Curaçao. The Historical Foundation wil het archief te zijner tijd terugbrengen naar Sint Eustatius. Dit kan alleen als de stichting een nieuw gebouw in beheer neemt en een goede bewaarplek voor archieven heeft. In dit gebouw zouden meerdere stichtingen kunnen worden gehuisvest, zoals de stichting voor archeologie en de stichting voor monumentenzorg.

Het archief voor burgerzaken is niet op orde. Niet qua archivering en niet qua bewaarplek.

Natuurbeheer en -bescherming

Volgens de Wet grondslagen natuurbeheer- en bescherming BES stelt de minister een maal per vijf jaar een natuurbeleidsplan vast voor het Openbaar Lichaam. Dit gebeurt in nauw overleg met het Openbaar Lichaam. Het plan zorgt er ook voor dat wordt voldaan aan internationale verplichtingen. De Bestuurscolleges op hun buurt stellen een maal per vijf jaar een natuurplan vast en leggen daar jaarlijks verantwoording over af aan de minister. Dat plan is gericht op internationale verplichtingen en de verplichtingen die voortvloeien uit het natuurbeleidsplan. De belangrijkste onderwerpen van natuurbeheer en -bescherming zijn:

- Het aanwijzen van natuurparken en vervolgens het beheer van deze parken. De natuurparken dienen aan internationale eisen te voldoen.
- Bescherming en beheersmaatregelen van beschermde soorten en van de biodiversiteit, bestrijden handel in beschermde dieren.
- Opstellen voorschriften die voortkomen uit de Wet.
- Toezicht en handhaving (zie hiervoor beleidsveld 5) veiligheid, toezicht en handhaving.

Er is geen gestructureerd beeld van de biodiversiteit. Met behulp van het Rijk wordt nu een monitoringsysteem voor de biodiversiteit opgezet. Het Rijk heeft in dat kader een structureel onderzoeksprogramma opgezet ter ondersteuning van de beleidsontwikkeling. Het Openbaar Lichaam kan daarbij aangeven wat voor hen belangrijke vragen zijn. Voor deze onderzoeken is een afzonderlijk rijksbudget. Voor de territoriale wateren en de Exclusieve Economische Zone is een beheerplan opgesteld voor mariene biodiversiteit en visserij. Aan de uitvoering neemt het Openbaar Lichaam en het Rijk deel (convenant). Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor het beheer van de territoriale wateren (binnen 12 mijl vanuit de kust). Dit is overigens anders dan bij gemeenten; gemeenten zijn verantwoordelijk voor het water tot 1 kilometer vanaf de kust.

De natuurpark wordt gemandateerd door de Openbare Lichamen beheerd door stichting Sint Eustatius Nationale Parken (STENAPA). In STENAPA zijn naast het Openbaar Lichaam, diverse andere belanghebbende organisaties vertegenwoordigd, zoals die voor duikers, toerisme en schilpaden.

Het Openbaar Lichaam heeft een eilandverordening maritiem milieu en bescherming natuur historische waarde.

In de Nederlandse Antillen constellatie had het Openbaar Lichaam gezamenlijk met de andere eilanden de afspraak gemaakt, middelen vanuit fondsen zoals het Prins Bernhard fonds en de postcodeloterij in een gezamenlijk fonds te doen met als doel vanaf 2016 de parken vanuit de rente te kunnen onderhouden. Gezien de economische crisis is dit vermoedelijk niet meer reëel.

Er zijn twee landnatuurparken (de Botanische tuin en de Quill) en een onderwaterpark. De beheerorganisatie STENAPA verkeert in een slechte financiële positie. STENAPA krijgt een subsidie van het Openbaar Lichaam, inkomsten van giften en donaties en fees van toeristen; het aantal toeristen is echter beperkt. In een eilandelijke verordening is opgenomen dat STENAPA ook middelen krijgt van de anchor fees. De laatste jaren is dat niet gebeurd. In 2012 zijn deze middelen wel in de eilandelijke begroting opgenomen. Gezien de ontwikkelingen van het eiland overkoepelende fonds probeert STENAPA weer zelf fondsen te gaan werven.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie

Lasten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
510	Openbaar bibliotheekwerk	171,257	183,209	150,000	150,000	150,000	150,000
530	Sport	340,643	381,728	300,000	300,000	300,000	300,000
541	Oudheidkunde/Musea	284,356	245,681	255,000	255,000	255,000	255,000
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	901,570	874,437	470,000 ¹	470,000	470,000	470,000
580	Overige cultuur en recreatie	325,778	280,640	590,000 ²	590,000	590,000	590,000
Totaal		2,023,604	1,965,695	1,765,000	1,765,000	1,765,000	1,765,000
Baten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
530	Sport	-	72,200 ³	-	-	-	-
541	Oudheidkunde/Musea	3,116	-	-	-	-	-
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	4,591	-	-	-	-	-
580	Overige cultuur en recreatie	13,495	97,300 ⁴	-	-	-	-
Totaal		21,202	169,500	-	-	-	-
Saldo		(2,002,401)	(1,796,195)	(1,765,000)	(1,765,000)	(1,765,000)	(1,765,000)

^{1,2} Toerisme werd vroeger geraamd onder 560 Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie, echter gezien het aard van de taken van Toerisme hoort dit onder 580 Overige cultuur en recreatie te worden geraamd.

^{3,4} De personeelslasten m.b.t. 22 fte's zijn in 2012 gefactureerd aan de schoolbesturen. Dit waren incidentele baten. De situatie omtrent de 22 fte's wordt per 01-01-2013 opgelost.

Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Arbeidsbemiddeling en arbeidsparticipatie

Het Openbaar Lichaam is verplicht openbare arbeidsbemiddeling te verzorgen voor iedere werknemer en werkgever (Wet van 4 juli 1946 houdende de instelling van een arbeidsbureau BES). Hieronder valt de arbeidsbemiddeling tussen werkgevers en werkzoekenden, het verzamelen van gegevens nodig voor bemiddeling en het stimuleren van voorlichting over beroepskeuzen en bevordering van vakopleidingen binnen het betrokken eilandgebied.

Aan arbeidsparticipatietrajecten zijn geen specifieke minimumeisen verbonden. Bij de staatkundige hervormingen is afgesproken dat de verantwoordelijkheid voor activerend beleid ten behoeve van participatie van de burger in het maatschappelijk leven en met name in het arbeidsproces bij het Openbaar Lichaam ligt. Ondersteuning aan burgers met beperkingen om aan werk en samenleving deel te nemen valt hier ook onder. Evenals het leggen van contacten met bedrijven voor stageplaatsen en banen met name voor mensen die trajecten tot arbeidsparticipatie volgen.

Werkzoekenden worden ingeschreven. Verder is het bevorderen van arbeidsparticipatie nog niet ontwikkeld. Er is geen sociale werkplaats en er is weinig tot geen volwassenenonderwijs of scholing / stage voor volwassenen om hen voor te bereiden op de arbeidsmarkt.

Er zijn wel enkele stageplaatsen aanvullend aan de SKJ trajecten.

Edupartners (een onderdeel van het Openbaar Lichaam, waarvan het voornemen is dat het in 2013 als wordt) heeft stageplaatsen en sinds kort 10 gecertificeerde leerbedrijven. Het streven is dat dit er 30 worden. Ook is het streven dat er trainers voor toekomstige certificering worden opgeleid. De leerbedrijven zijn nodig voor SKJ en voor het MBO.

Daarnaast heeft Edupartners met incidentele middelen van het Ministerie van SZW enkele job-programma's opgezet. Het gaat dan om trajecten om mensen van ouder dan 24 jaar op te leiden tot een startkwalificatie. Dit door de trajecten touroperator (10 personen), matroos (10 personen) en in de toekomst eventueel voor hospitality en groenonderhoud.

Maatschappelijke ondersteuning aan kwetsbare groepen

Er zijn geen wettelijke minimumeisen. Het zijn wel taken die bij de staatkundige hervormingen expliciet bij het Openbaar Lichaam is gelegd. In Europees Nederland vallen deze taken onder de WMO.

Het betreft maatregelen of activiteiten zoals:

- Ondersteunende maatregelen zodat mensen thuis kunnen blijven wonen (ouderen en gehandicapten) door woningaanpassingen, huishoudelijke hulp of verzorging van vervoer. Het gaat hier niet om persoonlijke verzorging of begeleiding van zieken, gehandicapten of psychiatrische cliënten. Deze taken vallen onder de AWBZ of zorgverzekering.
- Dagactiviteiten en verzorging van ouderen en gehandicapten die niet zijn opgenomen in een instelling. Het gaat hier om sociale – activiteiten en niet om niet-medische dagactiviteiten.
- Maatschappelijk werk en advies (loketfunctie).
- Tot slot, betreft het zorg voor (ex-)verslaafden en psychiatrische patiënten die niet in een Rijksinstelling zijn opgenomen en die niet meer onder de zorgverzekering vallen. Activiteiten gericht op herstel of voorkoming van verergering van de aandoening, beperking of handicap valt onder de zorgverzekering BES.

Deze taken werden in beperkte mate uitgevoerd, veelal met familie, vrijwilligers en vanuit Goede Doelen.

Woningaanpassingen, huishoudelijke hulp, vervoer en dagactiviteiten zijn niet tot zeer beperkt aanwezig. Re-integratie en maatschappelijke opvang voor (ex-) verslaafden en psychiatrische patiënten is er in beperkte mate en wordt nog verder opgezet. De scheiding Rijks taak (zorgverzekering) –eilandelijke taak is complex en nog niet volledig uitgekristalliseerd. Het Rijk heeft Novadic Kentron (netwerk voor verslavingszorg) ingehuurd om met het Openbaar Lichaam (ook in samenwerking met Bonaire en Saba) te inventariseren wat nodig is voor verslavingszorg en psychiatrie en wat er al is.

Er zijn dagactiviteiten voor met name bejaarden, maar ook voor enkele verstandelijk gehandicapten. De dagactiviteiten worden verzorgd door Chapel Piece. Chapel Piece is particulier en krijgt middelen via fondsen. Het Openbaar Lichaam draagt niet bij.

Verslaafden en mensen die geestelijke gezondheidsproblemen hebben worden in een AWBZ instelling opgenomen of krijgen onderdak bij familie mochten ze niet meer voor zichzelf kunnen zorgen.

Er is geen mogelijkheid voor woningaanpassingen. Indien bijvoorbeeld bejaarden ziek worden komt er een wijkverpleegster. Mocht dit, en ondersteuning van eventuele familie, niet voldoende zijn wordt de bejaarde in het bejaardenhuis opgenomen.

Sociale veiligheid

Onder deze taak valt het tegengaan van huiselijk geweld en het vergroten van sociale binding in een wijk. Het zijn geen wettelijke taken voor het Openbaar Lichaam. Het zijn wel taken die bij de staatkundige hervorming expliciet bij het Openbaar Lichaam is gelegd.

Er is een genderdesk. Vrouwenopvang is niet aanwezig. Bij crisis kunnen mensen worden overgeplaatst naar Save Haven op Sint Maarten. Na de staatkundige hervormingen is echter het krijgen van plekken op Sint Maarten moeilijker en duurder geworden.

Sociale kanstrajecten (SKJ)

Sociale Kanstrajecten jongeren is geregeld in de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES. Het betreft onderwijs voor jongeren die geen startkwalificatie hebben, geen betaalde arbeid verrichten en geen voortgezet of beroepsonderwijs volgen. Het gaat om vroegtijdige schoolverlaters, bijvoorbeeld jonge moeders of first offenders. Voor deze jongeren is het eiland verplicht een raamplan sociaal kanstraject (SKJ) op te stellen. Vervolgens krijgt de jongere een aanbod. Het gaat dan bijvoorbeeld om onderwijs in combinatie met stages of werkervaringsplekken. Het Openbaar Lichaam ontvangt hiervoor een bijzondere uitkering.

Er zijn diverse Sociale Kanstrajecten opgezet. De Sociale Kanstrajecten worden opgezet door Edupartners. Edupartners bestaat al langer, maar is nu in de fase dat het in een stichting omgezet wordt. Voor de trajecten wordt gebruik gemaakt van de lokalen van scholen. De trajecten zijn daarom alleen 's middags. Edupartners verzorgt ook de cursussen voor mensen die niet meer leerplichtig zijn; zie verder onder beleidsveld 6) armoedebestrijding, werk en economie.

Kinderopvang

De taken voor kinderopvang zijn niet verplicht vanuit de wet. Het zijn wel taken die bij de staatkundige hervormingen expliciet bij het Openbaar Lichaam is gelegd.

Er is kinderopvang voor 0 tot 4-jarigen. Daar wordt veel gebruik van gemaakt, omdat veel ouders werken (evenals de grootouders). De kinderopvang wordt geregeld door stichtingen. De ouders dragen bij en het Openbaar Lichaam geeft een subsidie aan de kinderopvang Buzzy Beez. De gebouwen voor kinderopvang hadden / hebben achterstallig onderhoud. Daarnaast is er behoefte aan opleidingen voor personeel, met name om het educatieve aspect te versterken.

Er is ook opvang voor kinderen van 4 – 12 jaar en beperkt voor kinderen vanaf 12 jaar. De opvang is er voor kinderen van werkende ouders. Ook is er opvang om kinderen sociale vaardigheden te leren en hun maatschappelijk functioneren te bevorderen. Preventie van problemen is ook een doel.

Kinderopvang vindt plaats door Buzzy Beez en door diverse privé personen. De salarissen van de leidsters en de schoonmakers van Buzzy Beez worden door het eiland betaald. De ouders betalen een bijdrage. De leidsters hebben een opleiding gevolgd en zijn gecertificeerd.

Probleem is dat Buzzy Beez te klein is; er is een wachtlijst. Met het masterplan onderwijs wordt de huisvesting uitgebreid en wordt dit probleem ondervangen.

Opvang voor kinderen van 4 – 12 jaar wordt ook door Buzzy Beez verzorgd. Daarnaast is er opvang bij Mega Di Foundation in ontwikkeling. Dit is een huis met begeleiding en activiteiten voor de jeugd. De stichting heeft geen reguliere subsidie. De ouders betalen een bijdrage van \$ 30 per maand. Het werk wordt verricht door vrijwilligers. Door het Openbaar Lichaam wordt ook gekeken of er mogelijkheden zijn voor verlengde schooltijden. Verder is geen opvang voor kinderen vanaf circa 12 jaar.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Lasten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
600	Algemeen Beheer	328,407 ¹	-	-	-	-	-
610	Onderstand verlening	362,836	205,945 ²	-	-	-	-
611	Werkgelegenheid	180,777	103,945	145,000	145,000	145,000	145,000
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	42,718	221,820	225,000	225,000	225,000	225,000
630	Sociaal cultureel werk etc	-	377,900 ³	380,000	380,000	380,000	380,000
640	Bejaardenoorden	8,208	-	-	-	-	-
650	Kinderopvang	-	-	300,000 ⁴	300,000	300,000	300,000
Totaal		922,946	909,610	1,050,000	1,050,000	1,050,000	1,050,000
Baten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
610	Onderstand verlening	1,676	-	-	-	-	-
611	Werkgelegenheid	179	-	-	-	-	-
630	Sociaal cultureel werk etc	-	347,500 ⁵	380,000	380,000	380,000	380,000
640	Bejaardenoorden	8,208	-	-	-	-	-
Totaal		10,065	347,500	380,000	380,000	380,000	380,000
Saldo		(912,881)	(562,110)	(670,000)	(670,000)	(670,000)	(670,000)

^{1,2,3,5} Sociale zaken algemeen beheer werd tot en met 2011 uitgesplitst in werkgelegenheid en Sociale Kanstraject Jongeren. Sinds 2012 wordt, conform de Ministeriële regeling functionele indelingen van de begroting en jaarrekening BES van 18 juni 2012, werkgelegenheid geraamd onder 611 terwijl de Sociale Kanstraject Jongeren onder 630 Sociaal cultureel werk etc wordt geraamd.

⁴ Youth Care Foundation - zijnde kinderopvang - werd vroeger onder 420 Algemeen voorbereidend onderwijs geraamd. Conform de Ministeriële regeling functionele indelingen van de begroting en jaarrekening BES van 18 juni 2012 heeft het Openbaar Lichaam deze lasten opgenomen onder 650 Kinderopvang.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Afval

Voor 10-10-10 was er geen aangenomen landsverordening voor milieubeheer. Vanaf 2012 treedt de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES in werking.

De minimumeisen voor afval in de wet betreffen:

- Het hebben van een regulier afhaalregime voor regulier afval.
- Het hebben van een regime voor het inzamelen van gevaarlijke stoffen, zoals preparaten of genetisch gemodificeerde organismen, maar ook aan autobanden, afvalolie, koelvloeistof, autowrakken, grove huishoudelijke afvalstoffen enz.
- Een regime voor het bewaren, nuttig toepassen, verwijderen, vervoeren, verhandelen of het beheer van gevaarlijke afvalstoffen. Van belang daarbij is dat dit gebeurt door een erkende inzamelaar.
- Tegengaan van zwerfvuil, het voorkomen van uitspoeling van afvalstoffen van stortplaatsen in zee en verbetering van het stortbeleid.
- Aanvullend kunnen ook andere categorieën van afvalstoffen worden aangewezen die afzonderlijk moeten worden aangeboden. Hierbij kan gedacht worden aan groente, fruit en tuinafval, papier, glas, plastic etc.

Afval wordt ongescheiden en ongesorteerd op de stortplaatsen (landfill) gedumpt. De landfill is vol of bijna vol, waardoor alternatieven moeten worden gezocht. Bovendien wordt het afval niet of nauwelijks verwerkt. Dit brengt diverse problemen met zich mee. Zo verwaait het afval hetgeen verontreiniging met zich meebrengt, wordt afval verbrand wat tot giftige stoffen leidt en kunnen verontreinigde stoffen in de bodem en oppervlaktewater terechtkomen en schade aan het milieu toebrengen.

Het project Waste management heeft als doel het management van de vuilnisstortplaats te verbeteren en een begin maken met het gescheiden inzamelen en verwerken van afval. Hiervoor worden machines gekocht en bijvoorbeeld een weegbrug. Dit project wordt opgezet met USONA / SEI middelen.

Riolering en afvalwaterzuivering

Voor 10-10-10 was er geen aangenomen landsverordening voor milieubeheer. Daardoor was er geen geldende wetgeving. In 2012 is de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES in werking getreden. De Wet is "kapstok" regelgeving en zorgt voor de mogelijkheid van uitvoeringsregelgeving, bijvoorbeeld het regelen van exploitatiekosten, toezicht enzovoorts. De in deze wet opgenomen minimumeisen voor riolering en waterzuivering hebben als essentie dat het Openbaar Lichaam de afvalwatersituatie in kaart kan brengen en vervolgens een afvalwaterverordening vaststellen met regels voor het vormgeven van doelmatige inzameling en transport van afvalwater, zodanig dat bodem en zee worden beschermd.

Er wordt van beerputten gebruikt gemaakt. De putten worden als ze vol zijn dicht gemaakt. Het afvalwater verzinkt. Alleen bij de kust is dit een probleem, omdat het verzinken daar minder goed gaat en het afvalwater in zee, dat is in het waterpark, terecht kan komen. De hotels aan de kust zouden een eigen zuivering kunnen hebben.

Milieu

Er was voor 10-10-10 geen aangenomen landsverordening voor milieubeheer. Het Rijk heeft voor, onder ander milieu daarom de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES ingediend. Eind 2011 is deze door de Eerste Kamer aangenomen. In Europees Nederland zijn deze milieutaken deels gemeentelijk en deels provinciaal. Zo zijn vergunningen en dergelijke voor zware industrie en zware ongevallen provinciaal.

De minimumeisen voor milieu zijn, samengevat:

- Het maken van milieubeleid met algemene regels voor inrichtingen en milieuvergunningen voor zwaardere inrichtingen zoals ziekenhuizen, vliegvelden, energiecentrales, afvalstortplaatsen, olieterminals, havens en zoutproductiebedrijven.
- Beleid rond gevaarlijke stoffen, zoals het tegengaan van gebruik van (H)Cfk's, andere ozonlaag afbrekende stoffen en asbest, als ook het opruimen ervan.

- Bescherming van de bodem, tegengaan van ontgroning en erosie en sanering van bodemverontreiniging. Ook de afwatering (afvoer van hemelwater) nemen we bij deze taak, omdat dit anders tot erosie leidt.
- Een milieueffectrapportage met daarin een overzicht van de relevante milieuaspecten, zodat er informatie is die nodig is bij afwegingen, zoals beslissingen op het terrein van de ruimtelijke ordening.

Milieubeleid, milieuvergunningen, beleid voor het transport en opslag van

gevaarlijke stoffen, bodembescherming, afwatering en de milieueffectrapportage zijn nauwelijks tot niet aanwezig. Nustar heeft bijvoorbeeld een verouderde vergunning. De staat van de inrichtingen is momenteel grotendeels afhankelijk van het milieubeleid van de betrokken bedrijven zelf. Het ontbreken van milieubeleid en maatregelen kan leiden tot aantasting van de natuurgebieden, zoals de koraalriffen en kunnen risico's voor de gezondheid met zich meebrengen.

Er is verontreiniging vanwege het nog niet scheiden van afval. Autowrakken en banden zijn het grootste probleem.

Ook illegaal afval storten is een probleem. Een ander probleem is bodembescherming en de afvoer van hemelwater.

Begraafplaatsen

Het Openbaar Lichaam is verplicht te zorgen voor begraafplaatsen volgens de Begrafeniswet BES. Dit kan zijn door ze zelf te hebben en beheren, het kan ook door een private partij. Veel begraafplaatsen zijn kerkelijk.

De meeste begraafplaatsen zijn privaat.

Preventieve gezondheidszorg

De Wet publieke gezondheidszorg BES legt de volgende taken vast: algemene infectiebestrijding, gezondheidsbevordering en preventie. Dit geldt ook voor de preventieve jeugdgezondheidszorg. Deze is afzonderlijk opgenomen onder b). Samengevat betreft de preventieve gezondheidszorg de taken:

- Preventieve verslavingszorg en preventieve geestelijke gezondheidszorg (het eiland dient een preventieprogramma op te stellen en uit te voeren).
- Ambulante zorg en nazorg zonder indicatie (te vergelijken met wat in Nederland niet in de AWBZ of onder de ziektekostenverzekering, maar onder de Wet maatschappelijke ondersteuning valt).
- Openbare hygiëne, waaronder ongediertebestrijding en infectieziektebestrijding, zoals bestrijding gele koorts en muskietenbestrijding in verband met dengue.
- Geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen, zoals coördinatie en middelen verstrekking, zoals jassen en laarzen, maar ook het bieden van psychosociale hulp bij rampen.
- Preventieve ouderengezondheidszorg, waaronder het volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen, het ramen van de behoeften aan zorg en het geven van voorlichting en advies.
- Diverse toezicht- en handhavingstaken, zoals inspecties van schepen (gezondheidsrisico's bijvoorbeeld bij epidemieën).

De taken waren eilandelijk en blijven eilandelijk. De eisen in de Wet publieke gezondheidszorg zijn nieuw. Ook de splitsing in preventief en curatief is nieuw. Er is een GGD. De medical school geeft regelmatig voorlichtingsbijeenkomsten.

Preventieve jeugd(gezondheids-)zorg

- De taken voor preventieve jeugdgezondheidszorg zijn opgenomen in de Wet publieke gezondheidszorg BES en betreffen taken voor 0-4 jarigen (de taken van consultatiebureaus) en taken voor 4-19 jarigen (in Europees Nederland de taken van de GGD voor deze doelgroep. Hier valt bijvoorbeeld de schoolarts onder).
- De taken voor preventieve opgroei- en opvoedondersteuning worden in Europees Nederland vanaf 2012 bekostigd via het gemeentefonds (daarvoor was het een doeluitkering). Deze taken zijn bij de staatkundige hervorming bij het Openbaar Lichaam gelegd. Er is nog geen wet- en regelgeving voor de eilandelijke taken bij de Centra voor Jeugd & Gezin. Ook een structurele wijze van bekostigen wordt nog vormgegeven (voor de tijdelijke bekostiging zie onder stand van zaken).

De taken voor de preventieve opgroei – en opvoedondersteuning en de preventieve jeugdgezondheidszorg waren eilandelijke taken en zijn dat gebleven na de staatkundige hervormingen. De behoefte aan preventieve taken is vrij groot, omdat jonge moeders, aids, verslaving en obesitas een probleem vormen.

Door het Ministerie van VWS is de Dienst jeugdzorg en gezinsvoogdij Caribisch Nederland opgezet.

De afdelingen van de Dienst jeugdzorg en gezinsvoogdij Caribisch Nederland zijn vormgegeven als een Centrum voor Jeugd en Gezin. De Rijkstaken zijn in deze centra gebundeld met de eilandelijk taken - preventieve opgroei- en opvoedondersteuning.

De taken op gezondheidsterrein (schoolarts, consultatiebureautaken) worden verricht door een arts en een schoolverpleegkundige.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid en milieu

Lasten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	6,372 ¹	-	-	-	-	-
711	Ambulancevervoer	1,613 ²	-	-	-	-	-
712	Verpleeginrichtingen	73,097 ³	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	87,849	156,461	155,000	100,000	100,000	100,000
721	Reiniging	231,490	151,575	175,000	175,000	175,000	175,000
722	Riolering en waterzuivering	82,533	79,548	90,000	90,000	90,000	90,000
724	Lijkbezorging	6,116	5,465	5,000	5,000	5,000	5,000
725	Overige openbare hygiëne	496,118	534,848	410,000	410,000	410,000	410,000
Totaal		985,188	927,897	835,000	780,000	780,000	780,000
Baten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
712	Verpleeginrichtingen	14,040 ⁴	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	-	62,972 ⁵	60,000 ⁶	-	-	-
725	Overige openbare hygiëne	23,245	52,700	30,000	30,000	30,000	30,000
Totaal		37,285	115,672	90,000	30,000	30,000	30,000
Saldo		(947,903)	(812,225)	(745,000)	(750,000)	(750,000)	(750,000)

^{1,2,3,4} De functies 710, 711 en 712 vallen onder curatieve gezondheidszorg dat sinds 01-01-2011 conform de takenverdeling is overgegaan naar het Rijk.

^{5,6} Incidentele baten t.b.v. project loslopende dieren is reeds gestart in 2012 en loopt door in 2013.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

In de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES wordt een instrumentarium voorgesteld waarmee het Openbaar Lichaam kan ingrijpen in "de woonruimteverdeling en de samenstelling van de woonruimtevoorraad in het belang van een evenwichtige en rechtvaardige verdeling van woonruimte. Dit ingrijpen is bedoeld om mogelijkheden te bieden voor de bescherming van kwetsbare groepen." Concreet betekent het dat het Openbaar Lichaam een huisvestingsverordening kan maken waarmee ze het in gebruik geven en nemen van woonruimte en de uitgifte van bouw kavels kunnen regelen, als ook de wijze waarop vergunningen kunnen worden verkregen, wie in aanmerking komt voor de huisvestingsvergunning en eventueel welke voorrang categorieën daarbij nog worden onderscheiden.

Sint Eustatius Housing Foundation is het woningbedrijf. Deze is deels verzelfstandigd, maar is er nog een sterke relatie met het Openbaar Lichaam, bijvoorbeeld omdat het Openbaar Lichaam het salaris betaalt van de directeur (in plaats van een subsidie). Bovendien zijn de woningen vrijwel allemaal in eigendom van het Openbaar Lichaam en heeft het woningbouwbedrijf alleen de beheertaak.

Er is zijn geen verordeningen.

De woningbouwbedrijven verhuren huizen aan huurders. De woningbouwbedrijven verlenen direct of indirect huursubsidie. Indirect betekent dat de huurders een deel van de huur betalen, maar zijn hier geen expliciete afspraken over. Het Openbaar Lichaam subsidieert de woningbouwbedrijf maar niet de huurders. De subsidie aan de woningbouwbedrijven kan verschillende vormen hebben, zoals het betalen van salarissen van de directeur van het woningbouwbedrijf.

Volkshuisvestingsproblemen zijn te weinig doorstroming, de inning van huur en te weinig middelen bij de woningbouwverenigingen voor groot onderhoud en nieuwbouw. Er heeft de laatste decennia weinig tot geen sociale woningbouw plaatsgevonden.

Een Nederlandse corporatie ondersteunt het Openbaar Lichaam. Het gaat om Woonlinie uit Zaltbommel Woonlinie bouwt 6 nieuwe woningen en geeft andere vormen van ondersteuning bijvoorbeeld bij de Woonvisie.

Er is een sociale woningbouw in twee wijken (Golden Rock circa 80 woningen en in Lodi). Er is een wachtlijst voor 75 woningen. Er zijn enkele jaren geleden 6 woningen gebouwd met middelen van de Europese Unie (middelen vanuit het fonds: socially deprived urban areas). Er is nu een plan voor meer woningbouw samen met Woonlinie. De eerste fase is de bouw van 6 woningen. Voor de 2e fase gaat het om circa 20 woningen. Daarbij wordt ook rekening gehouden met doorstroming. Nu blijven mensen die in de loop van de jaren meer zijn gaan verdienen in de huidige woningen wonen, omdat ze geen alternatief kunnen vinden.

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Lasten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	105,961	266,070	265,000	265,000	265,000	265,000
822	Overige volkshuisvesting	-	-	-	-	-	-
Totaal		105,961	266,070	265,000	265,000	265,000	265,000
Baten		Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Functie	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	(27,475)	7,500	10,000	10,000	10,000	10,000
822	Overige volkshuisvesting	88,732	1,225,000 ¹	100,000	100,000	100,000	100,000
Totaal		61,257	1,232,500	110,000	110,000	110,000	110,000
Saldo		(44,704)	966,430	(155,000)	(155,000)	(155,000)	(155,000)

¹ Incidentele baten t.b.v. de bouwvergunning van Nustar NV.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

De wettelijke mogelijkheden houden vanaf 10-10-10 in dat er een gesloten stelsel is voor lokale belastingen voor de Openbaar Lichamen. Dit in tegenstelling tot de situatie voor de staatkundige hervormingen. Dit betekent dat er behalve expliciet genoemde belastingen geen eilandbelastingen kunnen worden geheven. De Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FinBES) noemt de meeste eilandbelastingen. Naast de FinBES bieden ook de Loterijwet BES en de Wet speelvergunningrecht Hazardspelen, Wet hazardspelen BES I en II aan de openbare lichamen de mogelijkheid om lokale belastingen te heffen. Wij gaan hier verder alleen in op de FinBES.

De FinBES noemt de volgende belastingen die als eilandbelasting kunnen worden geheven:•

- Grondbelasting (artikel 43 lid 1 letter a);
- Opcenten vastgoedbelasting (artikel 43 lid 1 letter b);•
- Toeristenbelasting (artikel 53);
- Verhuurbedasting motorrijtuigen (artikel 54);
- Motorrijtuigenbelasting (artikel 55);
- Parkeerbelastingen (artikel 55 lid 1 letter a en b);
- Hondenbelasting (artikel 58);
- Reclamebelasting (artikel 59);
- Precariobelasting (artikel 60);
- Havenbelastingen (artikel 61 letter a en b);
- Rechten (retributie- en leges, artikel 62 lid 1 letter a en b);

Het Openbaar Lichaam mag de volgende belastingen niet heffen:

- Onroerendezaakbelasting wegens gebruik
- Roerende ruimtebelasting
- Baatbelasting (tenzij als recht)
- Forensenbelasting
- Rioolheffing (tenzij als recht)
- Vermakelijkhedenrechten (als zodanig)
- Afvalstoffenheffing (tenzij als recht)
- Bedrijven Investeringszone-heffing

Wat mag het kosten?

Overzicht baten en lasten: Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Lasten	Functie	Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
			2011	2012	2013	2014	2015	2016
	910	Reserves en voorzieningen	31,844	200,743	210,000	-	-	640,000
	920	Belastingen	-	12,400	10,000	10,000	10,000	10,000
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	774,546	891,707	3,305,000 ¹	3,085,000	3,090,000	3,305,000
	992	Saldo gewone diensten	2,443,270	-	-	-	-	-
Totaal			3,249,660	1,104,850	3,525,000	3,095,000	3,100,000	3,955,000

¹ Deze hogere lasten hebben met name te maken met de bijzondere uitkering t.b.v. Groen en Natuur (2.2 Mio conform de afgesproken Donner verdeelsleutel) die op projectbasis als lasten zijn opgenomen. Vervolgens heeft het Openbaar Lichaam naast de reserves en voorzieningen opnemen 100,000 op de post onvoorzien, 200,000 op de post indexering salarissen en 550,000 op de post overige voorgenomen beslissingen gereserveerd. Ook heeft er een verschuiving plaatsgevonden van functie 610 naar functie 922 i.v.m. lasten t.b.v. uitkeringen bij wijze van pensioen die voorheen onterecht op functie 610 Onderstand verlening werden geraamd.

Baten	Functie	Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
			2011	2012	2013	2014	2015	2016
	911	Geldleningen	47,548	191,197	130,000	130,000	130,000	130,000
	913	Beleggingen	-	-	110,000 ¹	110,000	110,000	110,000
	920	Belastingen	342,088	348,964	380,000	380,000	380,000	380,000
	921	Algemene uitkeringen	8,045,735	12,088,373	12,895,000 ²	12,815,000	12,815,000	12,815,000
	922	Algemene uitgaven en inkomsten	3,272,873	-	530,000, ³	990,000	1,360,000	1,620,000
	992	Saldo gewone diensten	135,944	-	-	-	-	-
Totaal			11,844,188	12,628,534	14,045,000	14,425,000	14,795,000	15,055,000
Saldo			8,594,528	11,523,684	10,520,000	11,330,000	11,695,000	11,100,000

¹ De baten m.b.t. dividenden werden in het verleden geraamd op functie 300 (Economische zaken algemeen beheer), maar vanaf 2013 worden dividenden conform de Ministeriële regeling geraamd op functie 913 (Beleggingen).

² De algemene uitkeringen bestaat uit de vrije uitkering 10.2 Mio en bijzondere uitkeringen 2.7 Mio.

³ Deze baten betreffende de indexatie op de vrije uitkering.

Begrotingstotaal

Lasten	Grand Totaal	14,621,532	16,492,928	17,750,000	17,065,000	17,085,000	17,845,000
Baten	Grand Totaal	12,997,443	16,992,928	18,450,000	17,765,000	18,135,000	18,395,000
Saldo	Grand Totaal	(1,624,089)	500,000	700,000	700,000	1,050,000	550,000

De Paragrafen

Zoals reeds in het woord vooraf is het jaar 2012 is een bijzonder heftig maar leerzaam jaar geweest voor het Openbaar Lichaam Sint Eustatius en in het bijzonder voor haar financiële huishouding. Met alle genomen stappen en maatregelen als eerder aangegeven is het Openbaar Lichaam van mening dat het een goede basis heeft gelegd voor nog weer verdere te nemen stappen in de komende jaren welke moeten leiden tot een goed financieel beheer, een duidelijke rapportage en verantwoording en een financieel gezond Openbaar Lichaam Sint Eustatius.

Aangegeven is reeds dat door keuze en gestelde prioriteiten een aantal voorgenomen activiteiten vanuit 2012 nog niet gerealiseerd konden worden en derhalve zijn doorgeschoven naar 2013. Reden waarom u in deze begroting veel teksten zult herkennen uit de begroting 2012. Daar waar mogelijk is getracht aan te geven met welke prioriteit en in welk tijdbestek het Openbaar Lichaam zich voorneemt om de genoemde zaken te realiseren.

A. Lokale heffingen:

Inleiding

De lokale lasten behoren een belangrijke inkomstenbron voor het Openbaar Lichaam Sint Eustatius te zijn waarbij burgers en bedrijven aan het Openbaar Lichaam betalen op grond van publiekrechtelijke regels. Deze lokale lasten kunnen worden onderverdeeld in heffingen, waarvan de hoogte van de tarieven is gekoppeld aan de kosten en in heffingen waar dit niet het geval is.

Het Openbaar Lichaam Sint Eustatius realiseert zich dat belastingen een direct effect hebben op het besteedbare inkomen van de burger. Naast de rijksbelastingen betekenen de lokale heffingen nog een extra druk op de financiële middelen van de bevolking. Daarom is het van groot belang inzicht te verkrijgen in de totale lastendruk bij de burgers om in staat te zijn een afgewogen beslissing te nemen over de op te leggen belastingen. Tevens dient de behoefte aan financiële middelen bij het Openbaar Lichaam Sint Eustatius te worden vastgesteld. De vrije uitkering welke het Openbaar Lichaam ontvangt van het Rijk, dient te worden aangevuld met lokale belastingen en heffingen om het Openbaar Lichaam in staat te stellen al haar wettelijke en andere taken uit te voeren. Het rapport opgesteld door Deloitte brengt voor Sint Eustatius aanzienlijke onvolkomenheden aan het licht. Belastingen en retributies worden niet juist geïnd, verordeningen zijn outdated, tarieven zijn niet altijd gerelateerd aan de kosten en de inning laat veel te wensen over. Het is derhalve duidelijk dat hier een verbeterplan en een inhaalslag dient te worden gemaakt. In 2012 wordt met behulp van externe expertise van het bureau Exsin het geheel aan lokale belastingen en heffing doorgelicht. Dit gehele traject moet leiden tot voorstellen aan het Bestuurscollege en de Eilandsraad. Uit een eerste inventarisatie is inmiddels gebleken:

- dat diverse verordeningen wellicht niet juridisch houdbaar zijn,
- dat het beleid ten aanzien van de inning voor verbetering vatbaar is,
- dat veel van de reglementen en verordeningen verouderd zijn en gemoderniseerd dienen te worden,
- dat de kosten die gemaakt moeten worden niet opwegen tegen de opbrengsten,
- dat de administratie voor verbetering vatbaar is,
- dat het Openbaar Lichaam niet alle mogelijkheden van de heffingen benut en
- dat er geen vigerend beleid is.

Naast deze onvolkomenheden laat ook de inning en invordering zeer te wensen over. Alhoewel er nog geen inzicht is in de omvang van het bedrag aan belastingen en retributies dat als gevolg van een slecht functionerend systeem niet wordt geïnd, bestaat het gerede vermoeden dat het hier voor het Openbaar Lichaam om een aanzienlijk verlies aan inkomsten gaat. Thans wordt door het Openbaar Lichaam overwogen hoe de inning en invordering kan worden verbeterd, waarbij ook onderzocht wordt naar de mogelijkheid van samenwerking met Belastingdienst-RCN. Deze samenwerking bestaat al op Saba en Bonaire en blijkt tot een aanzienlijke toename van de overheidsinkomsten te hebben geleid.

Het Openbaar Lichaam verwacht eind 2012 de eerste voorstellen aan de Eilandsraad aan te bieden, zij streeft naar afronding van dit traject eind 2013.

Specificatie baten Lokale heffingen	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
32000 Erfpachten	51,638	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000
32030 Verhuur gebouwen	8,380	10,432	10,000	10,000	10,000	10,000
34100 Vergunningsrechten	13,999	16,799	18,000	18,000	18,000	18,000
34101 Directeurs vergunningen	24,108	23,701	24,000	24,000	24,000	24,000
34102 Vestigingsvergunningen	32,432	33,441	33,000	33,000	33,000	33,000
34140 Lig- en meergelden	194,412	194,352	191,000	191,000	191,000	191,000
34141 Overige havengelden	606,873	631,071	631,000	631,000	631,000	631,000
34142 Anker gelden	145,345	111,716	112,000	112,000	112,000	112,000
34143 Loodsgelden	243,521	238,797	239,000	239,000	239,000	239,000
34160 Landingsgelden	56,341	50,516	51,000	51,000	51,000	51,000
34161 Parkeergelden	2,736	2,076	4,000	4,000	4,000	4,000
34162 Luchthavenbelasting	59,058	276,354	400,000 ¹	400,000	400,000	400,000
34163 Beveiliging	20,358	21,100	21,000	21,000	21,000	21,000
34300 Diverse opbrengsten / inkomsten	231,958	8,965	9,000	9,000	9,000	9,000
34300 Diverse opbrengsten / inkomsten	-	206,400	205,000	-	-	-
40030 Motorrijtuigenbelasting	254,386	259,098	259,000	259,000	259,000	259,000
40040 Logeergastenbelasting	13,765	11,999	12,000	12,000	12,000	12,000
40040 Logeergastenbelasting	11,906	9,905	115,000 ²	115,000	115,000	115,000
40050 Autoverhuurbelasting	5,101	6,020	6,000	6,000	6,000	6,000
Totaal	1,959,310	2,172,742	2,400,000	2,195,000	2,195,000	2,195,000

¹ De hoogte van de luchthavenbelasting wordt teruggezet, maar dan tot USD 15.- De geraamde extra baten zijn gebaseerd op 50% van de opbrengsten van USD 275,000 in 2012.

² De extra baten op de logeergasten belasting is gebaseerd op de formule 75 (kamers) x USD 100 (gemiddelde prijs per kamer) x 60% (bezetting) x 365 (dagen) x 7% (leges).

B. Weerstandsvermogen

Inleiding

Het Openbaar Lichaam Sint Eustatius onderkent het belang van risicomanagement. Het gaat hierbij om het beheersen van risico's die de bedrijfsvoering kunnen belemmeren. In deze paragraaf worden de risico's in relatie tot de financiële weerstand gelegd. Helaas is het Openbaar Lichaam tot op dit moment (zie woord vooraf) niet in staat aan de inhoud van deze paragraaf te voldoen. Zij verplicht zich om in het jaar 2013 invulling te geven aan de inhoud van deze paragraaf.

Deze paragraaf weerstandsvermogen is als rapportage onderdeel van het risicomanagement-proces en geeft inzicht in het weerstandsvermogen van het Openbaar Lichaam. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de financiële draagkracht van het Openbaar Lichaam indien zich onvoorziene tegenvallers voordoen.

De paragraaf verwoordt vanaf 2013 uit welke componenten het weerstandsvermogen bestaat en waar de uitgangspunten van risicomanagement zijn vastgelegd (beleid). Verder zal dan inzicht gegeven worden in de opbouw van het risicoprofiel (de gesignaleerde risico's), de opbouw van de weerstandscapaciteit (vrije middelen om de gesignaleerde risico's in financiële zin op te kunnen vangen) en het weerstandsvermogen (koppeling van de risico's en de weerstandscapaciteit).

Risicomanagement

Het beleid dat het Openbaar Lichaam voert ten aanzien van risicomanagement behoort te zijn vastgelegd in een risicomanagement-beleidsnotitie. In zo'n notitie is de werkwijze vastgelegd en zijn de uitgangspunten bepaald ten aanzien van het risicomanagement. Op basis van een dergelijk beleidsstuk wordt in deze paragraaf het weerstandsvermogen opgesteld.

Het Openbaar Lichaam is verplicht zowel in de programmabegroting als in de programmarekening de risico's te vermelden die de financiële positie van het Openbaar Lichaam kunnen beïnvloeden. Bij het opstellen van de programmabegroting, de bestuurlijke tussenrapportages en de jaarrekening dient een zo goed mogelijk beeld van kwantificeerbare risico's aanwezig te zijn. Dat betekent evenwel niet dat het Openbaar Lichaam daarmee geen andere financiële risico's zou lopen. Net als ieder andere organisatie heeft ook het Openbaar Lichaam bij de uitvoering van haar taken te maken met onzekerheden die kunnen leiden tot financiële nadelen.

Wat is weerstandsvermogen?

Het weerstandsvermogen bestaat uit:

- De weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen (reserves, ruimte op begroting etc.) en mogelijkheden (onbenutte belastingcapaciteit, langlopende voorzieningen etc.) waarover het openbaar lichaam kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's (economisch, juridisch, bestuurlijk, milieu etc.) waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn.

Voorwaarden in een continue proces

Risicomanagement dient op het niveau van de Eilandsraad, het Bestuurscollege en het ambtelijk management een structurele plek te krijgen binnen de Planning- en Controlcyclus. Voor de Eilandsraad betekent dit dat bij een begroting, de bestuurlijke tussenrapportages als wel bij de jaarrekening gerapporteerd wordt hoe de risico's zich ontwikkelen en hoe deze zich verhouden tot de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit.

Een van de voorwaarden voor een adequaat risicomanagement is dat de bestuurlijke doelstellingen voor programma's, strategische projecten en grondexploitaties helder zijn. Verder is het noodzakelijk dat zowel bestuur als management zich bewust zijn dat risicomanagement onderdeel is van het normaal besturen van het Openbaar Lichaam. Dat betekent dat het inventariseren van risico's, het inschatten ervan en het inschatten van de gevolgen en het treffen van maatregelen voortdurend in de praktijk wordt uitgevoerd.

Risico-inventarisatie

Uitkomsten inventarisatie

Zoals eerder in het woord vooraf al is gemeld heeft het Openbaar Lichaam zich in 2012 vooral gericht op het op orde krijgen van haar financiële huishouding. Geen aandacht is besteed aan een risico inventarisatie en het opbouwen van weerstandscapaciteit.

Daarmee wordt in feite ook verondersteld dat het Openbaar Lichaam zowel grote als kleine risico's loopt. Een inschatting daarvan kan echter op dit moment niet worden gemaakt omdat het (vooralsnog) niet is opgenomen in de reguliere bedrijfsvoering en/of de huidige Planning- en Controlcyclus. Dat betekent dus ook dat er nog niet is nagedacht over het nemen van beheersmaatregelen. Beheersmaatregelen zijn bedoeld om of de kans van een risico te verlagen of de gevolgen te reduceren.

Het jaar 2013 en de daarop volgende jaren dienen dan ook in het teken te staan om deze paragraaf inhoud en betekenis te geven. Dat betekent dat de organisatie in haar veranderproces behalve aan haar interne reorganisatie tijd en aandacht dient te besteden aan het opstellen van alle vereisten van de Planning- en Controlcyclus inclusief de paragraaf weerstandsvermogen. De aandacht dient daarbij niet alleen gericht te zijn op de inhoud en invulling van deze paragraaf maar vooral ook aan het implementeren daarvan in de praktijk. Diensten, afdelingen maar vooral ook de mensen in de organisatie dienen zich bewust te zijn bij het maken van plannen en het uitvoeren van werk en van de bedrijfsrisico's die daarbij horen. Deze dienen vooraf en tijdens het proces inzichtelijk te worden gemaakt en transparant in de desbetreffende overleggen (Eilandsraad, Bestuurscollege, werkoverleg etc.) te worden kenbaar gemaakt en te worden ingeschat op de mogelijk consequenties. Niet alleen het zichtbaar maken van de risico's en consequenties is daarbij belangrijk maar ook het nemen van beheersmaatregelen om te voorkomen dat deze gebeuren of indien dat niet mogelijk is het beheersen van de consequenties daarvan. In het traject van de implementatie van de gewijzigde organisatiestructuur zal aandacht besteed worden aan zowel de algemene aspecten van een deugdelijk financieel beheer, planning en verantwoording, klantvriendelijk werken, resultaatgerichtheid, efficiëntie en risicomanagement.

Risico en weerstandscapaciteit

Nu het Openbaar Lichaam feitelijk geen risico's heeft geïnventariseerd kan niet worden ingeschat welke gevolgen dit heeft of welke maatregelen ter beheersing daarvan dienen te worden genomen. Ook weet zij niet in welke mate het waarschijnlijk is dat deze risico's zich gaan voordoen. Dat betekent dus dat het bestuur niet weet of er überhaupt risico's zijn, noch de mate waarin het waarschijnlijk is dat deze voorkomen.

Ook weet zij daarmee niet welke weerstandscapaciteit (financiële buffer) zij dient op te bouwen om daarmee de risico's op te vangen. Vanwege deze onvoorspelbaarheid c.q. onzekerheid is op de begroting vooralsnog daarom een post onvoorzien gereserveerd als zijnde een eerste buffer om mogelijke risico's op te vangen. Dit is niet ideaal maar gelet op het feit dat de organisatie van het Openbaar Lichaam op dit moment niet in staat is om inhoud te geven aan deze paragraaf is dat de naast beste oplossing.

Vervolgafspraken

Zoals eerder gememoreerd zal het Openbaar Lichaam een traject opstarten (onderdeel van de gehele reorganisatie) waarin zij zich verplicht om uiterlijk voor het begrotingsjaar 2014 en volgende jaren inhoud te geven aan een professionele invulling van deze paragraaf weerstandsvermogen. Uiteraard doet zij dit in een in de organisatie van het Openbaar Lichaam geheel ingebedde Planning- en Controlcyclus.

C. Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf staan de onderhoudsvoornemens van de kapitaalgoederen van het openbaar Lichaam Sint Eustatius beschreven. Daarbij behoren de vastgestelde beleidsplannen en/of beheersplannen leidend te zijn. Ook bestaat daarbij aandacht voor de financiële consequenties die uit deze plannen voortkomen. Bovendien wordt er per kapitaalgoed ingegaan op de ontwikkelingen binnen het beleidsterrein en de verwachtingen voor komende jaren. Hierbij behoort in het bijzonder aandacht geschonken te worden aan de speerpunten / prioriteiten van het betreffende begrotingsjaar.

In hoofdlijnen wordt in deze paragraaf het beheer en onderhoud gesplitst in de volgende soorten:

1. nieuwe investeringen;
2. groot onderhoud;
3. klein onderhoud;

Voor het Openbaar Lichaam Sint Eustatius betekent dit dat men iets moet vermelden over het onderhoud van de navolgende kapitaalgoederen: Begraafplaatsen, Gebouwen, Havens en Kademuren, Openbaar Groen, Openbare Verlichting, Riolering, Speelplaatsen, Sportvelden, Waterinstallaties, Wegen etc. Uiteraard is deze lijst niet volledig en dient deze te worden gecontroleerd en waar van toepassing te worden aangevuld.

Wat dient te gebeuren

Zoals eerder gememoreerd heeft het Openbaar Lichaam in het jaar 2012 andere prioriteiten gesteld. In juni van het jaar 2012 is zij aangevangen met een inventarisatie van alle kapitaalgoederen die in het bezit zijn van het Openbaar Lichaam. In eerste instantie zal dit een grove inventarisatie zijn waarbij slechts beschreven staat welke kapitaalgoederen zij bezit en welke waarde deze vertegenwoordigen. Daarna dient beschreven te worden in welke (kwalitatieve) staat zij zich bevinden en welke onderhoudsvoornemens er bestaan. Vervolgens dient per categorie (van de kapitaalgoederen) aangegeven te worden of dit niveau voldoende is (gelet op de dienstverlening, het nut etc.) of welke aanpassingen (en met welke prioriteit) noodzakelijk / wenselijk zijn. Op basis van die uitkomsten dient er een beheersplan te worden opgesteld. Dat beheersplan geeft de (on)mogelijkheden en de financiële consequenties aan alsmede legt zij een relatie met de verschillende beleidsplannen en/of veranderende regelgeving. Dat document dient een basis te vormen waarmee de verschillende bestuursorganen een besluit kunnen nemen over de gewenste nieuwe investeringen en het te realiseren groot en klein onderhoud. Het Openbaar Lichaam streeft er naar voor de begroting 2014 een actueel onderhoudsplan kapitaalgoederen te hebben. Tussentijds zal de Eilandsraad en de Minister van BZK worden geïnformeerd over de voortgang van de inventarisatie en haar financiële gevolgen.

Inmiddels vindt een discussie plaats met de Minister van BZK over het eigendomsrecht van een aantal gebouwen die zich bevinden op Sint Eustatius en eerder in gebruik waren bij het eilandgebied. Zodra de uitkomsten hiervan bekend zijn zullen deze worden meegenomen in de inventarisatie.

D. Bedrijfsvoering

1. Inleiding

De bedrijfsvoering in deze paragraaf heeft als reikwijdte de organisatie van het Openbaar Lichaam, niet alleen de ambtelijke organisatie, maar ook de "bestuurlijke" organisatie. De burger verwacht van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden en dat het openbaar Lichaam een betrouwbare partner voor de burgers is en transparant is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering.

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Het welslagen van de programma's is zodoende in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Er is een samenhang tussen het programma Bestuur (Governementsprogram) en de paragraaf Bedrijfsvoering. Het programma Bestuur richt zich vooral op de relatie tussen burger en Openbaar lichaam terwijl het programma Bedrijfsvoering zich richt op de reguliere, operationele kaders voor de bedrijfsvoering. Met andere woorden, deze paragraaf geeft een operationalisering voor de dagelijkse uitvoering van de programma's om de daar genoemde doelstellingen te kunnen realiseren.

Uitvoeringsorganisatie

Het eilandgebied Sint Eustatius heeft de afgelopen jaren (tot aan 10-10-10) gewerkt aan het transitieproces naar Openbaar Lichaam. Hierdoor lag de focus vooral op de taken die afgestoten moesten worden aan anderen zoals het R.C.N., het Rijk. De gezondheidszorg werd verzelfstandigd, waarbij het ziekenhuis is overgedragen aan de Sint Eustatius Healthcare Foundation. De gevolgen voor de inrichting van de eigen organisatie zijn feitelijk onderbelicht gebleven. Met als gevolg dat eerst eind 2011 en 2012 tijd is ontstaan om de organisatie her in te richten, de mensen en taken goed op elkaar af te stemmen en te investeren in de stroomlijning van werkprocessen en het verbeteren van de dienstverlening aan de burger.

Binnen de huidige organisatie liggen nogal wat aandachtsgebieden die opgelost moeten worden. De hieronder beschreven knelpunten zijn niet uitgebreid onderzocht of diepgaand bestudeerd en geanalyseerd maar zijn beschreven vanuit de tot nu toe opgedane ervaringen, de klachten vanuit het Bestuurscollege en/of Eilandsraad en vanuit de burgers. Het is gerubriceerd naar verschillende bekende en door de literatuur erkende hoofdgebieden.

2. Personeel

a. Omvang overheidsapparaat en personeelskosten

Het vermoeden bestaat – maar het kan nu niet onderbouwd worden met objectieve gegevens – dat de omvang van het overheidsapparaat te omvangrijk is en moet worden afgeslankt. Tevens bestaat het vermoeden dat er bij sommige afdelingen meer werk is dan mensen die ingezet kunnen worden. Ook het tegenovergestelde (teveel mensen ten opzichte van het werk) komt voor. In ieder geval dient er op basis van een heroriëntatie bezien te worden of en in hoeverre het personeelsbestand nog steeds passend te noemen is. In augustus 2012 wordt de eindfase van de reorganisatie ingezet hetgeen zal leiden tot de invoering van een directiemodel in 2013. Het streven is dat hierdoor de werkdruk beter verdeeld gaat worden over de medewerkers en heldere aansturinglijnen gaan ontstaan. Overigens bestaat het gehele overheidsapparaat uit totaal 205 FTE tegen een totale loonsom van afgerond 8 Miljoen. Voor de goede orde en duidelijkheid het totale budget van het Openbaar Lichaam is 13.7 Miljoen en dat betekent dus dat de loonsom bijna 60% van het budget absorbeert. De eventuele effecten uit de komende CAO-onderhandelingen van 2013 – welke in november 2012 plaatsvinden – zijn niet meegenomen in de personeelskosten. Het Openbaar Lichaam heeft in het huidige begrotingsvoorstel 200,000 gereserveerd voor het mogelijk kostenverhogend effect van deze onderhandelingen.

b. Samenstelling, kwaliteit en motivatie personeel

De huidige kwaliteit van het ambtelijk apparaat van het Openbaar Lichaam is niet altijd op het gewenste niveau. Mede als gevolg daarvan is de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger ook niet altijd van het gewenste niveau. Natuurlijk zijn daar oorzaken te vinden in achterstallig onderhoud voor wat betreft de opleiding en begeleiding van medewerkers. Ook het ontbreken van een echt opleidingsbudget dan wel een opleidingsplan draagt hieraan negatief bij. Medewerkers hebben de laatste jaren zich vooral geschoold in nieuwe wetgeving en dergelijke maar nauwelijks de kans gekregen zich op deze nieuwe wetgeving of andere terreinen te ontplooien.

Tevens worden de interne doorstroom mogelijkheden en de salarisstructuur (met name de hoogte van de salarissen) als onvoldoende ervaren. Dit wreekt zich vooral bij het hoger- en middenkader. De vergoedingen welke het Openbaar Lichaam binnen de huidige salarisstructuur kan bieden motiveert hogeropgeleiden in het geheel niet om een baan bij de overheid te zoeken. De implementatie van de nieuwe structuur dient er voor te zorgen dat medewerkers allereerst goed en volledig tot hen recht komen en ten tweede dat er perspectief wordt geboden. Daarnaast zal in 2013 (met de implementatie van de nieuwe structuur en de plaatsingen van de medewerkers op de nieuwe functie) de nieuwe salarisstructuur worden geïmplementeerd. Uit onderzoek naar de salarisvergelijking tussen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de omliggende eilanden is gebleken dat vergelijkbare functies en schalen op Sint Eustatius lager liggen. Dit wordt hersteld in de nieuwe structuur.

c. Leiding

Een andere factor die van invloed is op de kwaliteit en motivatie van het personeel is de stijl van leidinggeven. Door de invoering van het directiemodel in 2013 verwacht het Bestuurscollege veel duidelijker en eenduidiger te kunnen sturen. Lijnen worden korter, er wordt gestuurd op resultaatgericht, klantvriendelijk, kostenbewust, onafhankelijk, integraal en professioneel acteren. Vanuit het Bestuurscollege zal meer naar de directies worden gemandateerd en gestreefd gaat worden naar een stijl van leidinggeven die het best kan worden omschreven als coachend leiderschap.

d. Bureaucratie

De onderlinge samenwerking kan en moet veel beter. Er dienen veranderingen te komen in structuur, werkprocessen, systemen en er dient vooral ook geïnvesteerd te worden in cultuurverandering en verbetering van de dienstverlening aan burgers. De invoering van het directiemodel dient bij te dragen aan vermindering van de bureaucratie, vereenvoudiging van procedures en last but not least een betere dienstverlening aan de burger.

e. Personeelsbeleid

Het openbaar lichaam heeft in 2012 tijd en externe capaciteit (kwalitatief en kwantitatief) besteed om een adequaat personeelsbeleid te ontwikkelen. Op zijn zachts gezegd was er sprake van achterstallig onderhoud (veel regels waren overgenomen vanuit de Nederlandse Antillen) waar er feitelijk behoefte is aan een nieuw modern op maat gemaakt personeelsbeleid. Veel van dit nieuwe beleid is ontwikkeld in 2012 en zal verder vorm krijgen in 2013. Dit dient de basis te zijn voor het verder professioneel ontwikkelen van de medewerkers. Ook is er in 2012 een geheel nieuw formatieplan, functiewaarderingsplan, nieuwe salarisstructuur en een aantal beleidsregels opgesteld die moeten leiden naar aanzienlijke verbeteringen voor het personeel. Naast het personeelsbeleid wordt in de tweede helft van het jaar 2012 met hulp van externe bijstand de personeelsadministratie naar het gewenste niveau gebracht. Gestreefd wordt om in 2013 te starten met een nieuw gedigitaliseerd personeelssysteem.

3. Infrastructurele voorzieningen

a. huisvesting

Het behoeft geen betoog dat de huisvesting van de verschillende diensten, het Bestuurscollege en de Eilandsraad toe is aan een drastische verbetering. Een heroriëntatie op het gebied van een integraal huisvesting beleid is niet alleen wenselijk maar feitelijk ook noodzakelijk. Mede als gevolg van verspreiding van diensten, achterstallig onderhoud aan gebouwen en voorzieningen kan de overheid haar dienstverlening naar de burgers toe niet adequaat uitvoeren. Daarnaast belemmert deze decentrale huisvesting de onderlinge contacten, de communicatie en kost het geld en tijd vanwege het pendelen naar de verschillende locaties. Ook ten aanzien van de mogelijkheden van onderling overleg en versterking van de onderlinge relatie betekent dit een nadelig effect. In 2012 is een door het Bestuurscollege ingestelde werkgroep gestart met de inventarisatie van de huisvesting en heeft op basis daarvan een advies gemaakt aan het Bestuurscollege voor een nieuw te bouwen Bestuurskantoor. Voor de financiering van de nieuwe huisvesting zullen de Donner-gelden (700.000 dollar) worden aangewend, alsmede de opbrengsten uit de verkoop van terrein aan het Ministerie van Veiligheid en Justitie ten behoeve van de bouw van een justitiële inrichting (800.000 dollar). Het ligt in de bedoeling dat de overige middelen zullen worden verkregen door middel van een renteloze lening, welke bij het ministerie van BZK zal worden aangevraagd. Naar verwachting zal een nieuw Bestuurskantoor in 2014 / 2015 in gebruik kunnen worden genomen.

b. Arbeidsomstandigheden

Feitelijk kent het eilandgebied geen of nagenoeg geen ARBO-wetgeving of ARBO-beleid en kan dientengevolge veronderstelt worden dat de arbeidsomstandigheden van de medewerkers niet voldoen aan de eisen die hier redelijkerwijs aan een moderne organisatie mogen worden gesteld. Gelet op de bouw van het nieuwe Bestuurskantoor

werkt het Bestuurscollege aan een oplossing, tussentijds zal terughoudend worden om gegaan met investeringen. Slechts onvermijdelijke uitgaven zullen worden gedaan om aanpassingen aan de huidige gebouwen of werkomgeving te realiseren.

c. *ICT*

Natuurlijk worden de mogelijkheden van de ICT op dit moment beperkt door de mogelijkheden van het netwerk. De traagheid en de beperkingen van het gebruik van het netwerk laat veel te wensen over. Hopelijk zal daar spoedig verbetering in optreden door de aanleg van de zogenaamde zeekabel, welk Sint Eustatius zal verbinden met Sint Maarten en Sint Kitts. Toch kunnen we stellen dat zelfs afgezien van deze netwerkproblemen de kwaliteit van de geautomatiseerde informatievoorziening in ruime mate te wensen over laat. Een continu proces van modernisering van de ICT is een "must". Aandacht voor een upgrade en investeringen op het gebied van zowel de hard- als de software kant alsmede de informatievoorziening in brede zin zijn noodzakelijk. Uitbreiding en upgraden van het ICT-personeel is daarbij geen wens maar onontbeerlijk. Bovendien biedt het de mogelijkheid voor het Openbaar Lichaam om op een relatief eenvoudige manier de zogenaamde "e-overheid" in te voeren. Deze invoering brengt zowel voor burgers als in kwalitatieve zin een enorme verbetering met zich mee. Kritische kanttekening hierbij is wel dat het Openbaar Lichaam bereid dient te zijn om te investeren en dat daarmee de kosten voor de baat uitgaan.

d. *Archief en digitalisering*

In de organisatie wordt in beperkte mate gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot digitalisering. In feite werkt slechts Interne Zaken met het digitale postsysteem, de mogelijkheden van het huidige systeem (waaronder workflow, managementinformatie, expiratedata etc.) worden mede vanwege de beperkingen van het netwerk niet benut. Ook stroomlijning van de werkprocessen (in combinatie met digitalisering) in de gehele organisatie is niet alleen wenselijk maar noodzakelijk. Gestreefd wordt om in 2013 met de verbeteringen een aanvang te maken.

e. *Burgerzaken*

Er is op de afdeling Bevolking een groot probleem met betrekking tot de digitalisering en de archivering (en feitelijk met de huisvesting). De mogelijkheden van digitalisering zijn voor deze afdeling legio, daarnaast vormt zij de basis voor de invoering van het zogenaamde elektronische overheidsloket en een betere dienstverlening aan de burger. Met spoed dient hier een inhaalslag behaald te worden.

Buiten dat is deze afdeling in het bezit van de zogenaamde "Slavenboeken". Deze boeken hebben een grote historische en culturele waarde voor Sint Eustatius. De wijze waarop deze bewaard worden is ronduit slecht te noemen, feitelijk wordt dit erfgoed verwaarloosd. Zowel deze boeken als alle andere bevolkingsbescheiden behoren in een daarvoor goed geconditioneerde ruimte opgeslagen te worden. In meer of mindere mate geldt dit ook voor alle andere archieven.

f. *Kennissystemen*

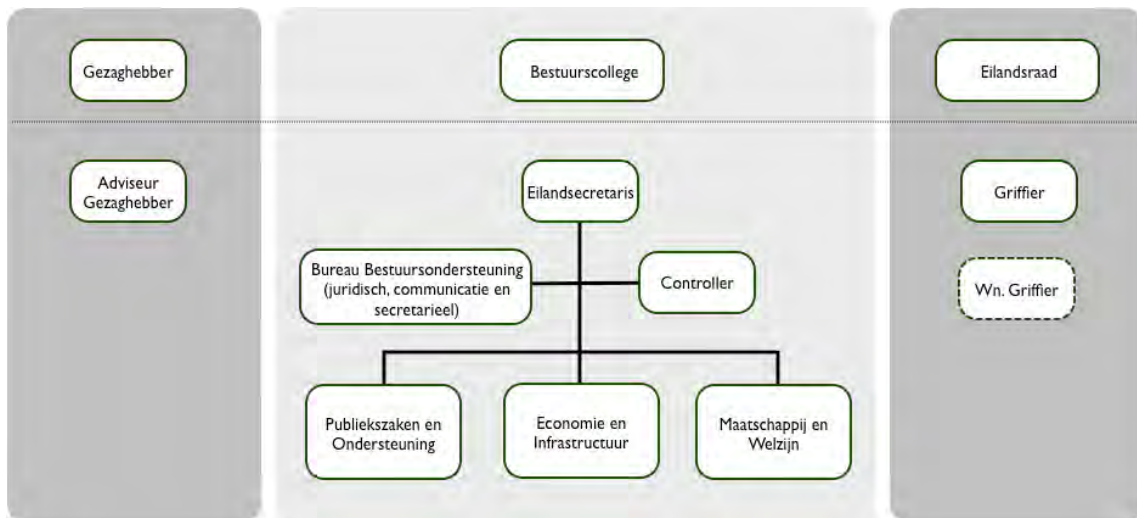
Op dit moment is onduidelijk welke systemen er bij het Openbaar Lichaam allemaal beschikbaar zijn, een inventarisatie dient dus te volgen. In ieder geval is duidelijk dat deze systemen behalve de primaire behoefte (zoals bijvoorbeeld bij financiën of bevolking) geen beleidsinformatie of managementinformatie opleveren. Bezien moet worden langs welke weg daarnaast deze systemen op elkaar aansluiten (bijvoorbeeld het financiële systeem op het personele systeem en vice versa). In het gehele reorganisatietraject is dit onderdeel van de implementatie en de directieplannen.

g. *Reorganisatie*

Sinds augustus 2011 wordt gewerkt aan een nieuwe inrichting van de overheidsorganisatie van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius. De kaderstellende documenten (fundamentennota, organisatie-inrichtingsnota, HRM-beleidskader, nota formatiebeleid, functiebeschrijvingen en advies salarisstructuur) zijn eind 2011 opgeleverd. Deze documenten zijn begin 2012 door het Bestuurscollege in een vergadering behandeld en in augustus 2012 opnieuw bekrachtigd.

Op basis van het besluit van het Bestuurscollege bestaat de nieuwe ambtelijke organisatie uit drie directies: de directie Publiekszaken en Ondersteuning, de directie Maatschappij en Welzijn en de directie Economie en Infrastructuur. De herstructurering en het nieuwe organisatie-model moeten bijdragen aan:

- het versterken van de beleidsfunctie, het management en de aansturing van de organisatie;
- het versterken van de toezichhoudende en handhavende taken van de overheid;
- het concentreren van de bedrijfsvoeringsfuncties en de interne en externe dienstverlening;
- een bundeling van taken, mensen en middelen.

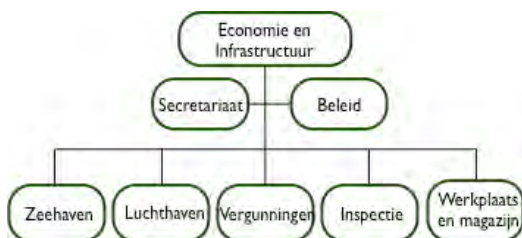
In augustus en september 2012 is gewerkt aan de verdere uitwerking van de drie directies en het Bureau Bestuursondersteuning. In september zijn voor elk van de Directies een directieplan en voor het Bureau Bestuursondersteuning een organisatieplan vastgesteld door het Bestuurscollege. In de plannen wordt de organisatie aan hand van vier elementen nader ingevuld: de ambitie, de cultuur, de competenties en de instrumenten.

Het Bureau Bestuursondersteuning staat ten dienste van zowel de ambtelijke en bestuurlijke top (de adviseur van de gezaghebber en de Gezaghebber, de eilandsecretaris en het Bestuurscollege en de griffier en de Eilandsraad) als van de directies. Het Bureau draagt actief en gestructureerd bij aan het realiseren van de doelstellingen van de verschillende partijen voor de samenleving. Bij de uitvoering van de werkzaamheden worden de bestuurlijke kaders, de maatschappelijke ontwikkelingen en het algemeen belang meegewogen.

De directie Publiekszaken en Ondersteuning bestaat uit drie units: Organisatie-ontwikkeling en -ondersteuning, het Klantenloket en Financien.

De directie Publiekszaken en Ondersteuning ondersteunt de overheidsorganisatie met de interne bedrijfsprocessen en is het eerste aanspreekpunt voor de burger. De directie draagt met haar diensten bij aan betrouwbaar, transparant, doeltreffend en doelmatig openbaar bestuur en een afhandeling van vragen en verzoeken van burgers die tijdig, soepel en op maat is. Hiertoe wordt een uitgebreid netwerk van samenwerkingsrelaties gecreëerd en onderhouden.

De directie Economie en Infrastructuur bestaat uit vijf units: Zeehaven, Luchthaven, Vergunningen, Inspectie en Werkplaats en Magazijn.

De directie Economie en Infrastructuur ondersteunt het bestuur actief bij het realiseren van een voor de samenleving leefbaar Sint Eustatius. De directie ondersteunt als partner het identificeren en stimuleren van nieuwe ontwikkelingen en bewaakt het evenwicht door regulerend en controlerend op te treden. Bij de uitvoering van de werkzaamheden worden de belangen van de mensen, de biodiversiteit en de bedrijven gewogen om tot een evenwichtige en duurzame economische, natuurlijke en ruimtelijke ontwikkeling te komen.

De directie Maatschappij en Welzijn bestaat uit drie units: Cultureel-maatschappelijke ondersteuning, Openbare gezondheid en Inspectie. De directie Maatschappij en Welzijn stimuleert en ondersteunt de Statiaanse burger om actief te kunnen participeren in en bijdragen aan de samenleving. De directie geeft op adequate, effectieve en efficiënte wijze invulling aan de beleidsmatige, regulerende en controlerende taken van de overheid op het gebied van cultureel-maatschappelijke ontwikkeling en van openbare gezondheid. In dit kader worden op individueel en collectief niveau mogelijkheden voor ontplooiing gecreëerd en worden zorg, opvang en begeleiding gestructureerd.

De directies zullen worden geleid door een directeur. De werving hiervan moet voor aanvang van 2013 zijn afgerond. Naast het leidinggeven aan de directie, wordt van de directeur verwacht dat de implementatie van de directie- en organisatieplannen wordt begeleid. Hierbij moet aandacht besteed worden aan zowel de operationalisering van de nieuwe werkwijze en verdeling van verantwoordelijkheden, als aan de begeleiding van het personeel.

De nieuwe structuur moet bijdragen aan een betere dienstverlening, een integrale beleidsontwikkeling en een samenhangende uitvoering. Hiervan moeten de burgers en de politiek de vruchten plukken. Ook voor de ambtenaren moeten de nieuwe structuur en het nieuwe functieboek duidelijkheid creëren, leiden tot een heldere taakverdeling en hun ontwikkelingsmogelijkheden stimuleren.

4. Financiën

Binnen het kader van de afspraken met betrekking tot het financieel toezicht is er binnen het Openbaar Lichaam gestreefd naar een sluitende begroting 2013. Deze begroting kent zijn beperkingen in de beschikbare middelen en er kan verondersteld worden dat het Openbaar Lichaam zuinig moet omgaan met de middelen en feitelijk niet al haar voornemens kan uitvoeren.

Daarnaast is er in de organisatie nog geen echte planning en control-cyclus verankerd. Dat heeft als consequentie dat er ten aanzien van de sturing van prestaties en de uitgaven van de middelen feitelijk niet of nauwelijks gestuurd wordt als daar geen verbetertraject wordt opgezet. In dat geval brengt het zowel het risico van overschotten (hetgeen inhoudt dat je te weinig met de middelen heb gepresteerd) als grote tekorten met zich mee. Vanaf de tweede helft 2012 is een interim manager aangesteld als hoofd financiën met onder meer de opdracht de gehele planning en control cyclus te implementeren. De interim manager is gecontacteerd voor een periode van 2 jaren met een mogelijke uitloop tot 3 jaren.

Het ontbreekt binnen de organisatie nu nog aan een uitvoeringsprogramma dat een goede vertaling geeft van zaken die het openbaar Lichaam wil bereiken. Simpel gezegd welke prestaties wil zij leveren en wat mag dat kosten, of te wel een vertaling van het bestuursprogramma naar een uitvoeringsprogramma?

Wanneer een dergelijk plan blijft ontbreken betekent dit ook dat de aansturing van de financiële middelen die ingezet worden feitelijk gebeurt vanuit de afdelingen zelf, vanuit urgentie, onvermijdelijkheid, willekeur, verantwoordelijkheidsgevoel en in het meest gunstige geval vanuit de Gedeputeerde. Dat betekent ook dat er geen sturing of slechts beperkte sturing is op de inzet van middelen en de resultaten die het beoogt. Dat betekent dat daardoor het Bestuurscollege c.q. de eilandsraad niet de keuze kan maken in de beleidsprioriteiten en de inzet van middelen (inclusief de reserveringen voor investeringen). Kortom, wanneer dat niet zou veranderen zou een onwenselijke situatie ontstaan.

Maar het heeft bijvoorbeeld ook in de verhoudingen naar Nederland haar negatieve consequenties. Op dit moment kunnen wij niet aantonen, anders dan onze vermoedens en gevoelens, dat het Openbaar Lichaam in feite een te krap budget heeft voor alle taken en diensten die wij als Openbaar Lichaam moeten leveren. Ondanks het verkrijgen van de ondergrens uit het zogenaamde referentiekader blijft dit gevoel bestaan.

Daarnaast is het, wanneer de situatie niet zou veranderen en er geen verbetertraject gestart zou worden, door het ontbreken van de juiste objectieve gegevens voor het politiek bestuur (zowel in de Eilandsraad als het Bestuurscollege) enorm lastig om de juiste prioriteiten te stellen of keuzes te maken. Ook lange termijn investeringen kunnen hierdoor nauwelijks worden gedaan. Kortom ook dit is een onwenselijke situatie.

Dat is ook de reden dat gedurende het resterende gedeelte van dit jaar (2012) gewerkt wordt aan een vertaling van het regeringsprogramma naar een uitvoeringsprogramma (medio december 2012 gereed). In dat uitvoeringsprogramma dient een vertaling gemaakt te worden van het regeringsprogramma (voor de komende jaren) naar concrete programma's, resultaten en doelstellingen. Deze dienen zodanig (SMART³) geformuleerd te worden dat daarmee de in Nederland bekende "W"-vragen (Wat willen we bereiken?, Wat gaan we daarvoor doen? en Wat gaat dat kosten?) worden beantwoord. In de jaarstukken komen deze vragen terug in de verleden tijd stelling (Wat hebben we bereikt?, Wat hebben we daarvoor gedaan? En wat heeft dat gekost?) en wordt de volledige cirkel gesloten en transparant gemaakt.

Als een rechtstreeks gevolg van het in het verleden gehanteerde kasstelsel is in 2004 besloten de Stichting Wegenfonds op te richten om op die manier geormeerde middelen ter beschikking te hebben voor de wegen. Het doel van de stichting was het beheer van de middelen voor onderhouden en aanleg van wegen. Tevens werd besloten voor dit doel jaarlijks minimaal 70% van de opbrengsten van de wegenbelasting aan de stichting ter beschikking te stellen. Daar het Openbaar Lichaam inmiddels is overgaan de middelen aan te wenden volgens de goedgekeurde begroting is het belang van stichting niet langer meer relevant en is het Openbaar Lichaam zelf in staat de middelen te beheren. De subsidie wordt derhalve m.i.v. 1 januari 2013 beëindigd.

De jaarlijkse lumpsum t.b.v. het openbaar onderwijs wordt thans nog beheerd door het Openbaar Lichaam. In de tweede helft van 2012 zal de Governor de Graaff School worden overgedragen aan de thans in oprichting zijnde Stichting voor Openbaar Onderwijs. De lumpsum kan dan vervolgens direct worden geadministreerd door de stichting.

Omdat EDU Partners (nog) geen onafhankelijke stichting is worden de middelen t.b.v. het SKJ programma thans nog beheerd door het Openbaar Lichaam. Inmiddels wordt gewerkt in nauwe samenwerking met het Ministerie van OCW om de organisatie rond het SKJ programma naar behoren op te zetten, waarna de verantwoording van de gelden bij deze nieuwe organisatie zal worden geplaatst.

Om kosten te besparen zal er m.i.v. 1 januari 2013 worden gestart met centrale inkoop, hetgeen een verantwoordelijkheid zal worden van de dienst Interne Zaken. Hiervoor wordt in 2012 het vacante gebouw op het terrein van de voormalige gezaghebber's woning tijdelijk ingericht. Tevens is in 2012 een begin gemaakt met het registreren van hoogwaardige en duurzame apparatuur zoals computerapparatuur en mobiele telefoons. Naar verwachting zullen deze maatregelen ettelijke tientallen duizenden dollars aan besparingen opleveren.

De minister van OCW is van mening dat het Openbaar Lichaam dient bij te dragen aan de verbetering van de huisvesting van het onderwijs. Hiermede is voor het Openbaar Lichaam een bedrag gemoeid van US \$ 500,000 op jaarbasis voor de komende 8 jaren welke uit de reguliere begroting gefinancierd dient te worden. Daar het referentiekader onderzoek ervan uit gaat dat bij de berekening van de hoogte van de vrije uitkering geen rekening is gehouden met de kosten voor een inhaalslag van de bestaande achterstanden, streeft het Openbaar Lichaam ernaar er bij de minister op aan te dringen middelen ter beschikking te stellen ter financiering van deze achterstanden, inclusief de achterstanden in school infrastructuur.

5. Good Governance / Goed Openbaar Bestuur

De burger is kritisch en stelt steeds hogere eisen aan de dienstverlening van de overheid. Daarom werkt de overheid continu aan een betere dienstverlening. Bijvoorbeeld door regels en procedures van verschillende overheidsinstanties beter op elkaar te laten aansluiten. Of door burgers in bepaalde gevallen dwangsommen te betalen als de overheid te laat reageert op bijvoorbeeld een vergunningaanvraag. Ook het Openbaar Lichaam Sint Eustatius heeft het voornemen om steeds beter aan de eisen van Goed Openbaar Bestuur te gaan voldoen, het is niet voor niets dat Transparantie als belangrijk uitgangspunt is genomen in het bestuursprogramma. Dat heeft gevolgen voor het Bestuur en voor de bedrijfsvoering. Diverse verordeningen zijn in 2012 ontworpen en liggen thans (augustus 2012) ter besluitvorming voor in de Eilandsraad. Voor het Bestuur heeft het gevolgen wanneer zij de Code goed openbaar bestuur gaat invoeren. De Code goed openbaar bestuur is ontwikkeld om de professionaliteit en betrouwbaarheid van het openbaar bestuur te vergroten. Deze code beschrijft de manier waarop een overheidsbestuur hoort te werken. Zo weten burgers wat zij van de overheid kunnen verwachten. Besturen van overheidsorganisaties dienen bijvoorbeeld open te zijn over hun beleid en procedures. Bijna alle besturen van het Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en

³ SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden.

politie werken sinds 2009 via de code goed openbaar bestuur, dus ook van het Bestuur van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius wordt verwacht dat zij volgens deze code gaan werken. De Eilandsraad heeft in april 2012 deze code aangenomen.

Tevens zijn op dit moment in bespreking diverse andere verordeningen (waaronder de subsidieverordening) die moeten bijdragen aan een transparant bestuur en de daarbij behorende inzet van middelen en resultaten. De subsidieverordening zal een grote impact hebben op het subsidiebeleid en de uitvoering van de doelstellingen van de gesubsidieerde organisaties. Vooraf zullen de organisaties hun plannen moeten indienen (SMART-geformuleerd) en tussentijds zullen zij zich dienen te verantwoorden. Het Bestuurscollege realiseert zich als geen ander dat de invoering hiervan zorgvuldig dient te gebeuren. Reden waarom zij na vaststelling van de verordening het jaar 2013 ziet als een overgangsjaar.

6. Kwaliteitshandvesten

In een kwaliteitshandvest doet een overheidsinstantie beloften aan de burger over de dienstverlening. Dit zijn servicenormen. Het gaat bijvoorbeeld over de openingstijden of hoe iemand een klacht kan indienen. Een kwaliteitshandvest moet altijd duidelijk zichtbaar zijn aan de balie of op de website. Het Bestuurscollege streeft ernaar dat in 2014 alle diensten bij het Openbaar Lichaam een kwaliteitshandvest gebruiken. Het jaar 2013 wordt gebruikt om de handvesten te ontwikkelen.

Door servicenormen op te stellen, weten burgers en bedrijven wat zij kunnen verwachten van de dienstverlening van de overheid, bijvoorbeeld:

- ♣ Hoe snel ze een bestelde brochure of publicatie ontvangen.
- ♣ Wat de openingstijden zijn.
- ♣ Op welke manier en wanneer facturen worden betaald.
- ♣ Wat ze moeten doen met een vraag of klacht.
- ♣ Hoe ze contact kunnen opnemen met de overheid.

Een kwaliteitshandvest:

1. is maatwerk: het Openbaar Lichaam Sint Eustatius stelt zijn eigen handvest op;
2. geeft helderheid waardoor burgers en bedrijven geen overspannen, maar reële verwachtingen hebben;
3. moet altijd aan de balie of op de website verkrijgbaar zijn.

7. Dienstverlening

Burgers hebben vaak met meerdere overheidsinstanties te maken. Het is daarom belangrijk dat overheidsorganisaties goed samenwerken om ervoor te zorgen dat regels en procedures op elkaar aansluiten. Om de tevredenheid van burgers te vergroten, is het goed als de overheid vertelt wat burgers van haar dienstverlening kunnen verwachten. Maar burgers mogen de overheid ook hierop aanspreken. Als de overheid bijvoorbeeld te laat een besluit neemt, hebben burgers in bepaalde gevallen recht op een dwangsom.

De invoering van Goed Openbaar Bestuur heeft dus ook haar impact op de bedrijfsvoering van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius. Het ontwikkeltraject / het reorganisatietraject dat nu wordt ingezet zal op termijn haar effect moeten hebben op de aspecten van Goed Openbaar Bestuur. Het is echter niet redelijk te verwachten dat dit volledig al zijn effect zal krijgen in het jaar 2013. Aangezien dat deze begroting en de daarbij behorende paragrafen ook een doorkijk naar de komende jaren geeft mag verwacht worden dat ieder jaar vanaf 2014 een zichtbare verbetering optreedt.

8. Communicatie en voorlichting

In dit aandachtsgebied wordt niet alleen inhoud gegeven aan het openbare en professionele contact van het Openbaar Lichaam met de burgers, met andere overheden, organisaties en belanghebbenden maar ook over de interne communicatie. Feitelijk volgt dit niet alleen uit de informatieplicht die overheden aan hun burgers hebben maar het is ook in het belang van een goede en democratische bestuursvoering.

Het Openbaar Lichaam wordt in haar communicatie en voorlichtende taken ondersteunt door de afdeling Government Information Services. Deze afdeling verzorgt naast voorlichting en communicatie in algemene zin ook een protocollaire rol, bijv. bij de ontvangst van Ministers of Staatssecretarissen. Binnen deze afdelingen worden tevens radio en televisie uitzendingen verzorgd en wordt de inhoud van de website onderhouden.

Uit het voornemen van het Bestuurscollege volgt dat de aandacht voor de communicatie naar burgers, intern en in algemene zin drastisch dient te verbeteren. Dat betekent dat deze afdeling een upgrade dient te krijgen, niet alleen in omvang en voorzieningen maar zeker ook in deskundigheid en professionaliteit.

De inhoud van de website van het Openbaar Lichaam is drastisch verouderd. Ook ontbreekt allerlei andere relevante informatie, belangrijk voor burgers maar ook voor de toeristische sector en potentiële investeerders. Een van de oorzaken hiervan is de ICT-kennis, het ontbreekt het Openbaar Lichaam aan

voldoende (kwalitatieve en kwantitatieve) middelen om de noodzakelijke informatie op de website te krijgen. Dat is niet alleen slecht voor de communicatieve kant maar het beperkt het Openbaar Lichaam ook in de mogelijkheden om via het internet haar diensten aan te bieden.

Evenals op andere onderdelen gememoreerd zal dit in het verandertraject van de organisatie worden meegenomen. In het vierde kwartaal 2012 zal een verbeterplan met concrete stappen worden voorgelegd aan de Bestuursorganen, inclusief de daarbij behorende begroting. Redelijkerwijs mag verwacht worden dat dit speerpunt zal leiden tot een aanzienlijke financiële investering.

9. Overige relevante ontwikkelingen

Naast de hiervoor beschreven aandachtsgebieden zijn er nog een aantal andere relevante ontwikkelingen vermeldenswaardig. Het Bestuurlijk Overleg heeft diverse verplichtingen voor het Openbaar Lichaam opgeleverd. Zo dienen er diverse zogenaamde Beheersplannen gemaakt te worden (bijvoorbeeld voor onderhoud scholen, wegen etc.), maar ook dient zij te participeren in diverse onderzoeken.

De veiligheidswet BES verplicht het Openbaar Lichaam een aantal plannen op te stellen op het gebied van rampenbestrijding en veiligheid. Zo moeten onder meer risicoprofielen en rampen- en crisisbeheersingsplannen worden opgesteld in samenspraak met het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Eind 2012 verwacht het Openbaar Lichaam (met hulp van onder meer het Ministerie van Veiligheid en Justitie, het Ministerie van Defensie en Rijkswaterstaat) actuele en adequate rampenplannen te bezitten. Dat betekent overigens ook dat in het kader van de uitoefening (materieel), onderhoud en oefenen met deze plannen een budget beschikbaar moet komen dat vooralsnog begroot is op US\$ 250.000 per jaar (structureel). De Veiligheidswet BES bevestigt dat het Ministerie een bedrag structureel aan het Openbaar Lichaam beschikbaar dient te stellen, vooralsnog wordt in de begroting hier ook vanuit gegaan.

Ook in het kader van lopende projecten (de zogenaamde SEI projecten en andere projecten waarvoor doeluitkeringen ter beschikking zijn gesteld) wordt er de komende tijd veel van het Openbaar Lichaam verwacht. Grote ingrijpende projecten hebben impact op de ambtelijke organisatie maar zeker ook op het Bestuurscollege en de Eilandsraad. Daarnaast vergt de afronding van de bezwaren van het SDP ook de nodige tijd. Verder zijn er gesprekken gaande over ambitieuze investeringen op het gebied van het toerisme die zowel ambtelijk als bestuurlijk de nodige aandacht zullen vragen.

In het zogenaamde Lenteakkoord heeft het Kabinet structureel 10 miljoen euro beschikbaar gesteld voor projecten of verbeteringen met een relatie naar het Milieu. Inmiddels is gebleken dat dit begrip "breder" kan worden uitgelegd. Dit geld wordt verdeeld over Bonaire, Saba en Sint Eustatius volgens de zogenaamde "Donner-verdeling" (helft van het geld naar rato van de inwoneraantallen en de andere helft komt per eiland voor 1/3 beschikbaar). Het Openbaar Lichaam heeft inmiddels een tiental projecten gedefinieerd die zij gaat bespreken met de verschillende departementen. Dit zal een redelijke impact hebben op de capaciteit die beschikbaar is in de organisatie.

Daarnaast zal in 2012 naar verwachting het startsein gegeven worden voor de uitvoering van het zogenaamde masterplan voor de luchthaven. Diverse aanpassing en verbeteringen moeten er toe leiden dat veiligheidsaspecten beter kunnen worden nageleefd en dat de luchthaven blijft voldoen aan de vigerende (inter)nationale eisen. Ook dit heeft impact op de organisatie van het Openbaar Lichaam en de dienstverlening aan de reizigers.

10. Het veranderproces Openbaar Lichaam Sint Eustatius

De hiervoor beschreven aandachtspunten en relevante ontwikkelingen beschrijven de noodzaak tot een snelle en slagvaardige aanpak van de organisatieverandering. Dat kost ook geld, geld dat gereserveerd dient te worden in de begroting omdat er geen beschikbare doeluitkeringen meer zijn. Daarnaast kost de invoering van het directiemodel ook geld om medewerkers geschikt te maken voor de uitoefening van de functie en de mogelijke doorgroei. Investerings moet dus gedaan worden ten behoeve van de implementatie van het directiemodel en de diverse noodzakelijke opleidingen voor de medewerkers.

Inmiddels zijn er in 2012 ook diverse maatregelen genomen om te komen tot afslanking van het ambtelijk apparaat. Medewerkers die de pensioengerechtigde leeftijd hebben, mogen (anders dan in het verleden het geval was) niet langer doorwerken, de medewerkers die op de loonlijst stonden van het Openbaar Lichaam maar feitelijk werk verrichten bij de scholen zijn uit het budget gehaald. Daarnaast wordt getracht met behulp van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de zogenaamde pool van contractanten en schoonmaaksters te saneren. Dit gebeurt door het inzetten van zogenaamde jobcoaches die proberen voor medewerkers een geschikte andere baan of opleiding te vinden. Ook bezien zij of het mogelijk is dat een lokaal bedrijf (bijvoorbeeld in de schoonmaakbranche) interesse heeft om met een aantal van deze medewerkers te starten, in dat geval krijgen zij met het openbaar Lichaam bijvoorbeeld voor een bepaalde duur een contract of een zogenaamde starterssubsidie.

E. Deelnemingen:

Inleiding

Het openbaar lichaam Sint Eustatius is bestuurlijk en financieel betrokken bij vele partijen, de zogenaamde verbonden partijen. Onder verbonden partijen wordt verstaan deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen en stichtingen waarin het openbaar lichaam een bestuurlijk en/of financieel belang heeft. In de meeste gevallen voeren deze partijen taken uit voor het openbaar lichaam. In deze paragraaf wordt ingegaan op de doelstellingen, activiteiten en de financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden waarin het Openbaar Lichaam deelneemt.

Onderstaand treft u een overzicht van de deelnemingen in de private sector (zogenaamde overheids nv's) en een overzicht van de deelnemingen aan maatschappelijke instellingen waaraan subsidie wordt verstrekt.

Deelnemingen, nominaal en gestort kapitaal	Aandeel in %	USD
St. Eustatius telephone Company (Eutel) N.V.	100.00	- 4
Saba Bank Resources N.V.	21.67	12,104
Ontwikkelingsbank van de Nederlandse Antillen	2.83	279,330
Elektriciteitsbedrijf ⁵	PM	PM
Totaal deelnemingen		291,434

4

Het

geplaatste maar nog niet gestorte kapitaal in Eutel bedraagt 55,865.-

⁵ Op 5 april 2012 is op Sint Maarten door de openbare lichamen Saba en Sint Eustatius en het land Sint Maarten een nieuwe overeenkomst getekend inzake verdeling van de aandelen van N.V. GEBE. Deze overeenkomst vervangt de overeenkomst van 27 oktober 2011. In de overeenkomst is afgesproken dat het Openbaar Lichaam van St. Eustatius tegen inruil van haar aandelen in N.V. GEBE een tegenwaarde zal ontvangen USD 12.45 miljoen. De waarde wordt ontvangen in USD 3.45 miljoen aan net equity value in de vorm van roerende en onroerende goederen van N.V. GEBE op St Eustatius, en aanvullend een bedrag van USD 9 miljoen in contanten. De jaarrekening 2009 van GEBE heeft als basis gediend voor de bepaling van de net equity value van N.V. GEBE.

Voor de realisatie van de overdracht van waarden alsmede het regelen van alle noodzakelijke formaliteiten is een overgangperiode afgesproken welke loopt tot 1 januari 2014.

F. Grondbeleid

Inleiding

Op dit ogenblik heeft het Openbaar Lichaam geen (actief) grondbeleid. Zij heeft daarmee nog geen keuze gemaakt om er naar te streven de exploitatie ten behoeve van de functieverandering of herontwikkeling van gronden zoveel mogelijk in eigen hand te houden. Daarmee zou zij de verwerving van gronden en de nodige bewerkingen door en onder regie van het Openbaar Lichaam kunnen laten uitvoeren, waarna de gronden bouwrijp voor een marktconforme prijs kunnen worden verkocht.

Een nota grondbeleid zou moeten aangeven welke voordelen een actief grondbeleid heeft, hoe tot uitvoering van het actieve grondbeleid kan worden gekomen, hoe het Openbaar Lichaam omgaat met gronduitgifte en grondprijnsbeleid en op welke wijze planologische en planeconomische sturing plaatsvindt. Uiteraard wordt in een dergelijke nota ook het financieel kader van het grondbedrijf van het openbaar Lichaam beschreven.

Het grondbeleid van het Openbaar lichaam is geen doel op zich maar dient dienstbaar te zijn aan algemene en specifieke beleidsdoelstellingen van het openbaar Lichaam Sint Eustatius. Een belangrijke leidraad daarbij vormt uiteraard het in 2011 vastgesteld ontwikkelplan ruimtelijke ordening Sint Eustatius (S.D.P.). Andere belangrijke uitgangspunten daarbij zijn de Sociale Woningbouw, Economische Ontwikkeling en Stimulatie daarvan (aantrekken investeerders en ontwikkeling toerisme), Jeugd en Onderwijs (zowel schoolgebouwen als sportterreinen), Maatschappelijke participatie en Zorg (woon-zorgcomplexen, kinderopvang, ziekenhuis).

Bovendien heeft een actief grondbeleid als voordeel dat gerealiseerde winsten op grondexploitaties ingezet kunnen worden als dekkingsmiddel voor andere publieke doeleinden. Dit laatste uiteraard als zij niet meer nodig zijn voor de afdekking van risico's in de grondexploitatie.

Helaas heeft het Openbaar Lichaam Sint Eustatius op dit moment geen (actief) grondbeleid. Dat betekent dat in deze paragraaf in eerste instantie moet worden volstaan met een beschrijving van de doelen en de huidige situatie. Voor 2013 en volgende jaren zal deze paragraaf meer inhoud krijgen. Over de financiële positie van het grondbedrijf kan in deze paragraaf dan ook niets gemeld worden.

De doorlichting en verbetering van het beleid en bijbehorende verordeningen t.a.v. de uitgifte van erfpachtgronden vindt thans plaats m.b.v. het bureau Exsin. Naar verwachting is dit onderzoek eind 2012 afgerond waarna wijzigingen ter goedkeuring aan de Eilandsraad zullen worden aangeboden. Tot die tijd worden er geen nieuwe gronden in erfpacht uitgegeven.

Vervolgafspraken

Zoals eerder gememoreerd zal het Openbaar Lichaam een traject opstarten (onderdeel van de gehele reorganisatie) waarin zij zich verplicht om startend in het jaar 2013 en volgende jaren inhoud te geven aan een professionele invulling van deze paragraaf. Uiteraard doet zij dit in een in de organisatie van het Openbaar Lichaam geheel ingebedde planning en control-cyclus.

Uiteraard kunnen er in de tussenliggende periode wel grondtransacties plaatsvinden zoals ook in het jaar 2012 is gebeurd (gevangenis en overdracht grond ten behoeve van sociale woningbouw). Het Openbaar Lichaam zal de rol van de Eilandsraad en het CFT daarin respecteren en zo transparant mogelijk handelen.

G. Collectieve sector

De Stichting Wegenfonds is de enige entiteit welke tot de collectieve sector zou behoren (naast het Openbaar Lichaam zelf). Recentelijk is door het bestuurscollege besloten het onderhoud en de verbeteringen aan het wegennet vorm te geven door middel van aanbestedingsprojecten. Het Openbaar Lichaam zal zelf de aanbestedingsprojecten coördineren. De Stichting Wegenfonds zal niet langer als intermediair gebruikt hoeven worden en kan in principe ontmanteld worden.

Financiële begroting

In de financiële begroting treft u in compacte vorm alle financiële informatie aan inzake de taken en verantwoordelijkheidsgebieden van het Openbaar Lichaam.

Deze financiële informatie - inclusief de toelichting erbij - vormt de financiële begroting en is een wettelijk verplicht onderdeel van de aan te leveren begroting.

U heeft deze informatie echter ook al aangetroffen in de beleidsbegroting, op de diverse onderdelen waar de taken en verantwoordelijkheidsgebieden gepresenteerd werden. Ondanks dat dit feitelijk een duplicatie van informatie betekent hechten we er waarde aan u zoveel mogelijk het inzicht te hebben verschaft op het verband tussen de (wettelijke) taken en verantwoordelijkheidsgebieden enerzijds en de begrote baten en lasten op elk onderdeel (functie) anderzijds.

Uitgangspunten gehanteerd bij de begroting 2013

- a. De begroting wordt opgesteld op basis van bestaand beleid. Dat wil zeggen het beleid conform de (gewijzigde) begroting 2012 (inclusief de meerjaren-projectie hierin voor 2013-2015).
- b. De begroting wordt opgesteld met inbegrip van onvermijdelijke (nieuwe) uitgaven en autonome ontwikkelingen. Het gaat dan om uitgaven en ontwikkelingen waar we als Openbaar Lichaam geen invloed op hebben of waarvan de beleidsvrijheid nihil is.
- c. De meerjarenbegroting (2014-2016) wordt opgesteld overeenkomstig de begroting 2013.
- d. Investerings worden, conform de voorschriften, tegen de historische kostprijs opgenomen.
- e. Het beleidsdeel wordt zodanig ingericht dat het geschikt is voor autorisatie door de eilandsraad.
- f. De raad stelt de begroting vast op grond van het beleidsdeel, hetgeen inhoudt dat alle voor de Eilandsraad relevante informatie hierin wordt opgenomen. Vaststelling geschiedt op het niveau van hoofdfunctie en functieniveau.
- g. De geraamde uitgaven voor 2013 zijn gebaseerd op het niveau van de vastgestelde begroting 2012.

Hoofdfunctie 0. Algemeen bestuur

Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
					2014	2015	2016
Lasten							
001	Bestuursorganen	1,338,063	3,150,190	2,200,000	2,115,000	2,115,000	2,115,000
002	Bestuursapparaat	3,266,463	2,563,257	1,995,000	2,075,000	2,060,000	1,995,000
003	Burgerzaken	-	-	250,000	250,000	280,000	250,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	379	112,915	115,000	115,000	115,000	115,000
Totaal Lasten		4,604,905	5,826,362	4,560,000	4,555,000	4,570,000	4,475,000
Baten							
001	Bestuursorganen	27,406	5,850	5,000	5,000	5,000	5,000
002	Bestuursapparaat	297,988	-	-	-	-	-
003	Burgerzaken	-	91,062	90,000	90,000	90,000	90,000
020	Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd	23,549	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000
Totaal Baten		348,943	246,912	245,000	245,000	245,000	245,000
Saldo		(4,255,962)	(5,579,450)	(4,315,000)	(4,310,000)	(4,325,000)	(4,230,000)

Burgerzaken

Burgerzaken werden vroeger onder 002 Bestuursapparaten geraamd. Conform de Ministerieel regeling functionele indelingen van de begroting en jaarrekening BES van 18 juni 2012 heeft het Openbaar Lichaam deze lasten opgenomen onder 003 Burgerzaken.

Specificatie baten Burgerzaken	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
34210 Paspoorten	30,399	31,350	31,000	31,000	31,000	31,000
34220 Uittreksels	10,001	8,607	9,000	9,000	9,000	9,000
34240 Identiteitswijzen	11,126	11,370	11,000	11,000	11,000	11,000
34270 Overige leges	27,658	31,609	31,000	31,000	31,000	31,000
34280 Rijbewijzen	8,564	8,126	8,000	8,000	8,000	8,000
Totaal baten	87,748	91,062	90,000	90,000	90,000	90,000

Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd

Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd was tot en met 2011 een Verdeel Dienst. Per 1 januari 2012 heeft het Openbaar Lichaam deze geraamd op de Gewone Dienst

Hoofdfunctie 1. Openbare orde en Veiligheid

Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
					2014	2015	2016
Lasten							
120	Brandweer en rampenbestrijding	98,138	5,600	5,000	5,000	5,000	5,000
130	Rampenbestrijding	-	10,000	250,000	250,000	250,000	250,000
Totaal Lasten		98,138	15,600	255,000	255,000	255,000	255,000
Baten							
120	Brandweer en rampenbestrijding	9,525	-	-	-	-	-
130	Rampenbestrijding	-	-	-	-	-	-
Totaal Baten		9,525	-	-	-	-	-
Saldo		(88,613)	(15,600)	(255,000)	(255,000)	(255,000)	(255,000)

Brandweer

Sinds 10-10-2010 is behoort brandweer tot de taken en verantwoordelijkheden van het Rijk. Echter in deze overgang zijn een aantal lasten van de periode vóór 10-10-2010 blijven hangen. Daarnaast betaald het Openbaar Lichaam de verzekeringskosten van het brandweergebouw.

Het Openbaar Lichaam heeft een gedeelte van de lasten i.v.m. de overgang op 10-10-2010 gefactureerd aan het Rijk (9,525).

Rampenbestrijding

Het Openbaar Lichaam heeft conform de kostenbesluit Veiligheidswet BES extra lasten geraamd voor de organisatie van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing alsmede in de kosten die door het Openbaar Lichaam voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding van een ramp en uit gevolgen van die bestrijding.

Hoofdfunctie 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
					2014	2015	2016
Lasten							
200	Algemeen beheer DROB	-	2,316,765	1,640,000	1,640,000	1,640,000	1,640,000
210	Wegen, straten en pleinen	277,902	237,358	585,000	585,000	585,000	585,000
211	Verkeersmaatregelen te land	6,704	21,250	15,000	15,000	15,000	15,000
220	Zeehaven	-	639,931	640,000	640,000	640,000	640,000
230	Luchthaven	779,040	952,228	960,000	960,000	960,000	960,000
240	Waterkering, afwatering en landaanwinning	2,460	10,304	-	-	-	-
Totaal Lasten		1,066,106	4,177,836	3,840,000	3,840,000	3,840,000	3,840,000
Baten							
200	Algemeen beheer DROB	-	248,600	-	-	-	-
210	Wegen, straten en pleinen	5,839	-	-	-	-	-
211	Verkeersmaatregelen te land	-	-	-	-	-	-
220	Zeehaven	522,003	1,187,935	1,185,000	1,185,000	1,185,000	1,185,000
230	Luchthaven	9,295	369,443	495,000	495,000	495,000	495,000
240	Waterkering, afwatering en landaanwinning	-	-	-	-	-	-
Totaal Baten		537,137	1,805,978	1,680,000	1,680,000	1,680,000	1,680,000
Saldo		(528,969)	(2,371,858)	(2,160,000)	(2,160,000)	(2,160,000)	(2,160,000)

Algemeen beheer DROB

Algemeen beheer DROB was tot en met 2011 een Verdeel Dienst. Per 1 januari 2012 heeft het Openbaar Lichaam dit geraamd op de Gewone Dienst.

Zeehaven

Zeehaven was tot en met 2011 een Verdeel Dienst. Per 1 januari 2012 heeft het Openbaar Lichaam dit geraamd op de Gewone Dienst. Het totaal aan baten op de realisatie van 2011 wordt in dit overzicht opgeteld exclusief het batig saldo voor de kostenplaats 361.

Specificatie baten Zeehaven	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2011 ¹	2012	2013	2014	2015	2016
34140 Lig- en meergelden	194,412	194,352	191,000	191,000	191,000	191,000
34141 Overige havengelden	606,873	631,071	631,000	631,000	631,000	631,000
34142 Ankergelden	145,345	111,716	112,000	112,000	112,000	112,000
34143 Loodsgelden	243,521	238,797	239,000	239,000	239,000	239,000
40040 Logeergastenbelasting	13,765	11,999	12,000	12,000	12,000	12,000
63361 Batig saldo kostenplaats 361	522,003	-	-	-	-	-
Totaal baten	1,203,915	1,187,935	1,185,000	1,185,000	1,185,000	1,185,000

Luchthaven

Luchthaven was tot en met 2011 een Verdeel Diensten. Per 1 januari 2012 heeft het Openbaar Lichaam dit geraamd op de Gewone Dienst. Het totaal aan baten op de realisatie van 2011 wordt in dit overzicht opgeteld exclusief het batig saldo voor de kostenplaats 362.

De hoogte van de luchthavenbelasting wordt teruggezet, maar dan tot USD 15.- De geraamde extra baten zijn gebaseerd op 50% van de opbrengsten van USD 275,000 in 2012.

Specificatie baten Luchthaven	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2011 ¹	2012	2013	2014	2015	2016
32030 Verhuur gebouwen	8,380	10,432	10,000	10,000	10,000	10,000
34160 Landingsgelden	56,341	50,516	51,000	51,000	51,000	51,000
34161 Parkeergelden	2,736	2,076	4,000	4,000	4,000	4,000
34162 Luchthavenbelasting	59,058	276,354	400,000 ²	400,000	400,000	400,000
34163 Beveiliging	20,358	21,100	21,000	21,000	21,000	21,000
34300 Diverse opbrengsten / inkomsten	231,958	8,965	9,000	9,000	9,000	9,000
63362 Batig saldo kostenplaats 362	9,295	-	-	-	-	-
Totaal baten	378,831	369,443	495,000	495,000	495,000	495,000

Hoofdfunctie 3. Economische zaken

Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
					2014	2015	2016
Lasten							
300	Algemeen Beheer	133,009	176,499	155,000	155,000	155,000	155,000
341	Overige Agrarische zaken etc	324,498	355,793	325,000	130,000	130,000	130,000
Totaal		457,507	532,292	480,000	285,000	285,000	285,000
Baten							
300	Algemeen Beheer	111,732	111,732	75,000	75,000	75,000	75,000
310	Verkoop gebouwen en terreinen	-	-	800,000	-	-	-
341	Overige Agrarische zaken etc	-	206,400	205,000	-	-	-
Totaal		111,732	318,132	1,080,000	75,000	75,000	75,000
Saldo		(345,775)	(214,160)	600,000	(210,000)	(210,000)	(210,000)

Economische zaken algemeen beheer

Specificatie baten Economische zaken algemeen beheer	Realisati e 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
				2014	2015	2016
34100 Vergunningsrechten	13,999	16,799	18,000	18,000	18,000	18,000
34101 Directeurs vergunningen	24,108	23,701	24,000	24,000	24,000	24,000
34102 Vestigingsvergunningen	32,432	33,441	33,000	33,000	33,000	33,000
Totaal baten	70,540	73,941	75,000	75,000	75,000	75,000

Verkoopgebouwen en terreinen

De verkoop van grond kwam in het verleden weinig voor. Het Openbaar Lichaam is momenteel echter voornemens om een stuk grond te verkopen aan het Rijk t.b.v. het bouwen van een justitiële inrichting. Met de afstoot van grond is een bedrag van 800,000 gemoeid.

Overige Agrarische zaken etc

De voorgenomen plannen van het Openbaar Lichaam, als is vermeld in de goedgekeurde begroting 2012, zijn eind februari 2012 nader geconcretiseerd. Het Openbaar Lichaam is in onderhandeling met het Ministerie van Landbouw in Nevis over een contract voor het exporteren van rundvlees. Tevens is het Openbaar Lichaam in gesprek met Pan Argus BV in Sint Maarten m.b.t. een contract voor het exporteren van geiten en varkensvlees. Voor de begroting 2012 is door het Openbaar Lichaam nu rekening gehouden met het feit dat inmiddels op de helft van het jaar zijn en de uitvoering van de plannen nu pas recentelijk zijn begonnen. Dit betekent dat het project realistisch gezien slechts voor 50% kon worden uitgevoerd in 2012. Het project loopt dan ook over naar 2013 waarna het wordt afgerond.

Specificatie baten	Aantal	Gewicht (kilo's)	Prijs	Totaal
Project Loslopende dieren				
Koeien	344	150	4	206,400
Geiten	83	50	4	16,600
Schapen	88	50	5	22,000
Varkens	108	75	3	24,300
Totaal	623	325	16	269,300

Hoofdstuk 4. Onderwijs

Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
					2014	2015	2016
Lasten							
400	Algemeen Beheer Onderwijs	477,803	444,282	300,000	300,000	300,000	300,000
410	Algemeen Voorbereidend onderwijs (Youth Care Foudantion)	253,421	265,000	-	-	-	-
411	Bijzonder voorbereidend onderwijs	21,657	-	-	-	-	-
420	Openbaar Onderwijs (Gov. de Graafschool)	124,130	-	820,000	820,000	820,000	820,000
421	Bijzonder basisonderwijs (Golden Rockschool)	43,785	-	-	-	-	-
422	Bijzonder basisonderwijs (The SDA, Lynch School)	20,484	-	-	-	-	-
460	Bijzondere scholengemeenschappen voor meer dan een van voorg. Functies	65,051	-	-	-	-	-
480	Gemeenschappelijke uitgaven van het onderwijs	101,186	57,434	55,000	55,000	55,000	55,000
Totaal Lasten		1,107,517	766,716	1,175,000	1,175,000	1,175,000	1,175,000
Baten							
400	Algemeen Beheer Onderwijs	9,652	128,200	-	-	-	-
420	Openbaar Onderwijs (Gov. de Graafschool)	6,459	-	820,000	820,000	820,000	820,000
Totaal Baten		16,111	128,200	820,000	820,000	820,000	820,000
Saldo		(1,091,406)	(638,516)	(355,000)	(355,000)	(355,000)	(355,000)

Algemeen Voorbereidend onderwijs / Youth Care Foundation

Youth Care Foundation - zijnde kinderopvang - werd vroeger onder 420 Algemeen voorbereidend onderwijs geraamd. Conform de Ministeriële regeling functionele indelingen van de begroting en jaarrekening BES van 18 juni 2012 heeft het Openbaar Lichaam deze lasten momenteel opgenomen onder 650 Kinderopvang.

Bijzondere basisonderwijs en Bijzondere scholengemeenschappen

Het bijzondere basis onderwijs is sinds 01-01-2011 conform de takenverdeling uit de begroting van het Openbaar Lichaam gehaald.

Openbaar Onderwijs

Het openbaar onderwijs (Governor de Graaff school) werd per 01-01-2011 (per abuis) conform de takenverdeling uit de begroting van het Openbaar Lichaam gehaald. Op verzoek van de Minister wordt dit gecorrigeerd met een begrotingswijziging in 2012. Het Openbaar Lichaam heeft voor de begroting 2013 deze correctie alvast doorgevoerd. Het bedrag van 820,000 is gebaseerd op ontvangen subsidie in 2011. Het Openbaar Lichaam is in afwachting van de actuele cijfers voor 2012/2013. Dit betreffen bijzondere uitkeringen t.b.v. het onderwijs. Het Openbaar Lichaam heeft het bedrag baten en lasten neutraal geraamd.

22 fte's

De personeelslasten m.b.t. 22 fte's zijn in 2012 gefactureerd aan de schoolbesturen. Dit waren incidentele baten. De situatie omtrent de 22 fte's wordt per 01-01-2013 opgelost.

Hoofdfunctie 5. Cultuur en recreatie

Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
					2014	2015	2016
Lasten							
510	Openbaar bibliotheekwerk	171,257	183,209	150,000	150,000	150,000	150,000
530	Sport	340,643	381,728	300,000	300,000	300,000	300,000
541	Oudheidkunde/Musea	284,356	245,681	255,000	255,000	255,000	255,000
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	901,570	874,437	470,000	470,000	470,000	470,000
580	Overige cultuur en recreatie	325,778	280,640	590,000	590,000	590,000	590,000
Totaal Lasten		2,023,604	1,965,695	1,765,000	1,765,000	1,765,000	1,765,000
Baten							
510	Openbaar bibliotheekwerk	-	-	-	-	-	-
530	Sport	-	72,200	-	-	-	-
541	Oudheidkunde/Musea	3,116	-	-	-	-	-
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	4,591	-	-	-	-	-
580	Overige cultuur en recreatie	13,495	97,300	-	-	-	-
Totaal Baten		21,202	169,500	-	-	-	-
Saldo		(2,002,402)	(1,796,195)	(1,765,000)	(1,765,000)	(1,765,000)	(1,765,000)

Toerisme

Toerisme werd vroeger geraamd onder 560 Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie, echter gezien het aard van de taken van Toerisme hoort dit onder 580 Overige cultuur en recreatie te worden geraamd.

22fte's

De personeelslasten m.b.t. 22 fte's zijn in 2012 gefactureerd aan de schoolbesturen. Dit waren incidentele baten. De situatie omtrent de 22 fte's wordt per 01-01-2013 opgelost.

Hoofdfunctie 6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
					2014	2015	2016
Lasten							
600	Algemeen Beheer	328,407	-	-	-	-	-
610	Onderstand verlening	362,836	205,945	-	-	-	-
611	Werkgelegenheid	180,777	103,945	145,000	145,000	145,000	145,000
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	42,718	221,820	225,000	225,000	225,000	225,000
630	Sociaal cultureel werk etc	-	377,900	380,000	380,000	380,000	380,000
640	Bejaardenoorden	8,208	-	-	-	-	-
650	Kinderopvang	-	-	300,000	300,000	300,000	300,000
Totaal Lasten		922,946	909,610	1,050,000	1,050,000	1,050,000	1,050,000
Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
					2014	2015	2016
Baten							
600	Algemeen Beheer	-	-	-	-	-	-
610	Onderstand verlening	1,676	-	-	-	-	-
611	Werkgelegenheid	179	-	-	-	-	-
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	-	-	-	-	-	-
630	Sociaal cultureel werk etc	-	347,500	380,000	380,000	380,000	380,000
640	Bejaardenoorden	8,208	-	-	-	-	-
650	Kinderopvang	-	-	-	-	-	-
Totaal Baten		10,063	347,500	380,000	380,000	380,000	380,000
Saldo		(912,883)	(562,110)	(670,000)	(670,000)	(670,000)	(670,000)

Sociale zaken algemeen beheer

Sociale zaken algemeen beheer werd tot en met 2011 uitgesplitst in werkgelegenheid en Sociale Kantraject Jongeren. Sinds 2012 wordt, conform de Ministerieel regeling functionele indelingen van de begroting en jaarrekening BES van 18 juni 2012, werkgelegenheid geraamd onder 611 terwijl de Sociale Kantraject Jongeren onder 630 Sociaal cultureel werk etc. wordt geraamd.

Algemeen Voorbereidend onderwijs / Youth Care Foundation

Youth Care Foundation - zijnde kinderopvang - werd vroeger onder 420 Algemeen voorbereidend onderwijs geraamd. Conform de Ministerieel regeling functionele indelingen van de begroting en jaarrekening BES van 18 juni 2012 heeft het Openbaar Lichaam deze lasten opgenomen onder 650 Kinderopvang.

Hoofdfunctie 7. Volksgezondheid en milieu

Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
					2014	2015	2016
Lasten							
710	Preventieve en curatieve gezondheidszorg	6,372	-	-	-	-	-
711	Ambulancevervoer	1,613	-	-	-	-	-
712	Verpleeginrichtingen	73,097	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	87,849	156,461	155,000	100,000	100,000	100,000
721	Reiniging	231,490	151,575	175,000	175,000	175,000	175,000
722	Riolering en waterzuivering	82,533	79,548	90,000	90,000	90,000	90,000
724	Lijkbezorging	6,116	5,465	5,000	5,000	5,000	5,000
725	Overige openbare hygiëne	496,118	534,848	410,000	410,000	410,000	410,000
Totaal Lasten		985,188	927,897	835,000	780,000	780,000	780,000
Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
Baten							
712	Verpleeginrichtingen	14,040	-	-	-	-	-
720	Slachthuizen	-	62,972	60,000	-	-	-
725	Overige openbare hygiëne	23,245	52,700	30,000	30,000	30,000	30,000
Totaal Baten		37,285	115,672	90,000	30,000	30,000	30,000
Saldo		(947,903)	(812,225)	(745,000)	(750,000)	(750,000)	(750,000)

Curatieve gezondheidszorg

De functies 710, 711 en 712 vallen onder curatieve gezondheidszorg dat sinds 01-01-2011 conform de takenverdeling is overgegaan naar het Rijk.

Slachthuizen

Incidentele baten t.b.v. project loslopende dieren is reeds gestart in 2012 en loopt door in 2013.

Hoofdfunctie 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
					2014	2015	2016
Lasten							
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	105,961	266,070	265,000	265,000	265,000	265,000
822	Overige volkshuisvesting	-	-	-	-	-	-
Totaal Lasten		105,961	266,070	265,000	265,000	265,000	265,000
Baten							
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	(27,475)	7,500	10,000	10,000	10,000	10,000
822	Overige volkshuisvesting	88,732	1,225,000	100,000	100,000	100,000	100,000
Totaal Baten		61,257	1,232,500	110,000	110,000	110,000	110,000
Saldo		(44,704)	966,430	(155,000)	(155,000)	(155,000)	(155,000)

Overige volkshuisvesting
Incidentele baten t.b.v. de bouwvergunning van Nustar NV (1.2 Mio).

Hoofdfunctie 9. Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Functie	Omschrijving	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
					2014	2015	2016
Lasten							
910	Reserves en voorzieningen	-	-	-	-	-	-
910	Reserves en voorzieningen: Reserves	31,844	200,743	210,000	-	-	640,000
911	Geldleningen	-	-	-	-	-	-
913	Beleggingen	-	-	-	-	-	-
920	Belastingen	-	12,400	10,000	10,000	10,000	10,000
921	Algemene uitkeringen	-	-	-	-	-	-
922	Algemene uitgaven en inkomsten	774,546	860,145	3,205,000	2,985,000	2,990,000	3,205,000
922	Algemene uitgaven en inkomsten: Onvoorzien	-	31,562	100,000	100,000	100,000	100,000
992	Saldo gewone diensten	2,443,270	-	-	-	-	-
Totaal Lasten		3,249,660	1,104,850	3,525,000	3,095,000	3,100,000	3,955,000
Baten							
910	Reserves en voorzieningen	-	-	-	-	-	-
911	Geldleningen	47,548	191,197	130,000	130,000	130,000	130,000
913	Beleggingen	-	-	110,000	110,000	110,000	110,000
920	Belastingen	342,088	348,964	380,000	380,000	380,000	380,000
921	Algemene uitkeringen	8,045,735	12,088,373	12,895,000	12,815,000	12,815,000	12,815,000
922	Algemene uitgaven en inkomsten	3,272,873	-	530,000	990,000	1,360,000	1,620,000
992	Saldo gewone diensten	1,760,033	-	-	-	-	-
Totaal Baten		13,468,277	12,628,534	14,045,000	14,425,000	14,795,000	15,055,000
Saldo		10,218,617	11,523,684	10,520,000	11,330,000	11,695,000	11,100,000

Beleggingen

De baten m.b.t. dividenden werden in het verleden geraamd op functie 300 (Economische zaken algemeen beheer), maar vanaf 2013 worden dividenden conform de Ministeriële regeling geraamd op functie 913 (Beleggingen).

Belastingen

De extra baten op de logeergasten belasting is gebaseerd op de formule 75 (kamers) x USD 100 (gemiddelde prijs per kamer) x 60% (bezetting) x 365 (dagen) x 7% (leges).

Specificatie baten Belastingen	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
40030 Motorrijtuigenbelasting	254,386	259,098	259,000	259,000	259,000	259,000
40040 Logeergastenbelasting	11,906	9,905	115,000 ¹	115,000	115,000	115,000
40050 Autoverhuurbelasting	5,101	6,020	6,000	6,000	6,000	6,000
Totaal baten	273,404	277,035	382,013	382,014	382,015	382,016

Algemene uitkeringen

De baten bestaan uit de vrije uitkering 10.2 Mio en bijzondere uitkeringen 2.7 Mio.

Vrije uitkering	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vrije uitkering	8,045,735	10,159,073	10,160,000	10,160,000	10,160,000	10,160,000
Totaal	8,045,735	10,159,073	10,160,000	10,160,000	10,160,000	10,160,000
Bijzondere uitkering	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
GBA Specialist	216,378	-	-	-	-	-
Doeluitkering 2009 en 2010	132,200	-	-	-	-	-
SKJ / SVP	322,765	-	-	-	-	-
VKE gelden	9,094	-	-	-	-	-
Project brandweer	16,584	-	-	-	-	-
Rijksvaccinatieprogramma	-	53,200	-	-	-	-
Donner gelden	-	1,100,000	-	-	-	-
Implementatie WolBES / FinBES 2009 en 2010	-	486,800	-	-	-	-
Bijdrage BES-week maart 2012	-	33,000	-	-	-	-
Ondersteuning gezaghebber	-	82,500	82,000	-	-	-
Rampenbestrijding	-	-	250,000	250,000	250,000	250,000
Doeluitkering VWS en SZW	-	173,800	173,000	175,000	175,000	175,000
Groen en natuur	-	-	2,230,000	2,230,000	2,230,000	2,230,000
Totaal	697,022	1,929,300	2,735,000	2,655,000	2,655,000	2,655,000

Algemene uitgaven en inkomsten

Deze hogere lasten hebben met name te maken met de bijzondere uitkering t.b.v. Groen en Natuur (2.2 Mio) die op projectbasis als lasten zijn opgenomen. Vervolgens heeft het Openbaar Lichaam naast de reserves en voorzieningen opgenomen 100,000 op de post onvoorzien, 200,000 op de post indexering salarissen en 550,000 op de post overige voorgenomen beslissingen gereserveerd. Ook heeft er een verschuiving plaatsgevonden van functie 610 naar functie 922 i.v.m. lasten t.b.v. uitkeringen bij wijze van pensioen die voorheen onterecht op functie 610 Onderstand verlening werden geraamd.

Overzicht recapitulatie baten en lasten 2013

Hoofdfunctie	Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
0	Algemeen bestuur	245.000	4.560.000	(4.315.000)
1	Openbare orde en Veiligheid	-	255.000	(255.000)
2	Verkeer, Vervoer en waterstaat	1.680.000	3.840.000	(2.160.000)
3	Economische Zaken	1.080.000	480.000	600.000
4	Onderwijs	820.000	1.175.000	(355.000)
5	Cultuur en Recreatie	-	1.765.000	(1.765.000)
6	Sociaal voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	380.000	1.050.000	(670.000)
7	Volksgezondheid en milieu	90.000	835.000	(745.000)
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	110.000	265.000	(155.000)
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	14.045.000	3.525.000	10.520.000
Totaal		18.450.000	17.750.000	700.000

Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten		
Functie	Omschrijving	Begroting 2013
Incidentele lasten		
001	Bestuursorganen	82.000
341	Overige Agrarische zaken etc	195.000
720	Slachthuizen	55.000
910	Reserves	210.000
Totaal Incidentele lasten		542.000
Incidentele baten		
310	Verkoop gebouwen en terreinen	800.000
341	Overige Agrarische zaken etc	205.000
720	Slachthuizen	60.000
921	Algemene uitkeringen	82.000
Totaal Incidentele baten		1.147.000
Saldo Incidentele baten en lasten		605.000

Overzicht van de vrije uitkeringen 2013

Vrije uitkering	Begroting 2013	Meerjarenbegroting		
		2014	2015	2016
Vrije uitkering	10.160.000	10.160.000	10.160.000	10.160.000
Indexatie vrije uitkering ¹	530.000	990.000	1.360.000	1.620.000
Aflossing renteloze lening "Bestuurskantoor" ²	-	-	(350.000)	(350.000)
Aflossing renteloze lening "Onderwijshuisvesting" ³	(200.000)	(200.000)	(200.000)	(200.000)
Saldo Vrije uitkering	10.490.000	10.950.000	10.970.000	11.230.000

¹De toekomstige indexatie van de vrije uitkering wordt berekend met een aflopende percentage voor de jaren 2013-2016 van respectievelijk 5,3% (2013), 4.3% (2014), 3.3% (2015) en 2.3% (2016).

²Aflossingstermijn 40 jaar.

³Aflossingstermijn 10 jaar.

Functie	formatie in FTE	totaal
60011000 EILANDSRAAD	2,0	171.973,11
60012000 AMBTSWONING GEZAGHEBBER / GEZAGHEBBERS KABINET	5,5	255.738,68
60013000 BESTUURSCOLLEGE	12,0	1.153.019,03
60021002 FINANCIEN EN ECONOMISCHE ZAKEN	13,0	503.292,77
60021003 VOORLICHTING EN PROTOCOL	5,0	192.761,31
60021005 JURIDISCHE ZAKEN	2,0	94.997,60
60021006 PERSONEEL EN ORGANISATIE	2,0	91.234,71
60021007 AUTOMATISERING	1,0	61.069,41
60021008 BURGERZAKEN	4,0	170.072,88
60021010 INTERNE ZAKEN	8,0	310.919,29
60021013 PLANNINGBUREAU	3,0	159.091,87
60201000 DOMEINBEHEER	2,0	78.758,75
62000000 DIENST OPENBARE WERKEN	7,0	266.980,73
62200000 ZEEHAVEN	12,0	378.993,17
62300000 LUCHTHAVEN	28,0	791.858,46
63000000 ECONOMISCHE ZAKEN	2,00	66.296,79
63410000 LANDBOUW, VEETEELT EN VISSERIJ	2,0	99.611,60
64000000 DIENST ONDERWIJS	2,0	63.213,20
65100000 BIBLIOTHEEK	2,0	66.748,33
65300000 SPORTZAKEN	2,0	82.567,09
65410000 MUSEUM	5,0	167.084,13
65600000 TOERISTENBUREAU	5,0	222.657,71
65800000 CULTUUR	4,0	105.832,39
66000000 SOCIALE ZAKEN	3,5	202.744,34
66100000 ONDERSTAND/NOOD VOORZEINING BEHOEFTEN	0,0	180.356,76
66110000 WERKGELEGENHEID OVERIGE AANGELEGENHEDEN	3,0	113.048,61
66200000 MAATSCHAPPELIJKE WERK	3,0	148.891,01
67200000 SLACHTHUIS	2,0	53.883,36
67250000 PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONDHEIDSZORG	9,0	355.938,12
68200000 WONINGBOUWEXPLOITATIE/WONINGBOUW	1,0	64.200,02
TOTAAL AMBTENAREN	152,0	6.691.940,63
ARBEIDERS	53,0	1.269.146,59
TOTAAL BUDGETAIRE FORMATIE	205,0	7.961.087,21

Overzicht geactiveerde kapitaaluitgaven 2013

Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Ltv (sub-) functie/ kostenplaats	Aanschafwaarde 1-1-2013	Vermeerderingen	Verminderings	activasoort	Aanschafwaarde 31-12-2013	Levensduur	Afschrijving 1-1-2013	Afschrijvingen 2013	Boekwaarde 1-1-2013	Boekwaarde 31-12-2013	Geraamde kapitaallasten
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2006 Face lift Government Guesthouse	60013000	31.682	-	-	110	31.682	10	22.182	3.168	9.500	6.332	3.168
2008 Software voor financiën	60021010	65.256	-	-	120	65.256	5	65.256	13.051	0	-	13.051
2010 Video editing apparatuur	60021003	6.385	-	-	120	6.385	5	2.554	1.277	3.831	2.554	1.277
2010 Camcorder	60021003	15.778	-	-	120	15.778	5	6.311	3.156	9.467	6.311	3.156
2010 Computer	60021008	6.433	-	-	120	6.433	5	2.573	1.287	3.860	2.573	1.287
2011 GIS Videosysteem	60021002	9.518	-	-	120	9.518	5	1.904	1.904	7.615	5.711	1.904
2011 Bevolking Server computer	60021008	15.000	-	-	120	15.000	5	3.000	3.000	12.000	9.000	3.000
2011 Sec.Eiland. BC thinpads en comp.	60021009	6.219	-	-	120	6.219	5	1.244	1.244	4.976	3.732	1.244
2011 Renovatie Gezag woning / BC kantoor realocatie	60013000	27.700	-	-	110	27.700	20	1.385	1.385	26.315	24.930	1.385
2011 Meubilaire tbv BC kantoor	60013000	9.023	-	-	120	9.023	5	1.805	1.805	7.218	5.414	1.805
2011 Bevolking Kopieermachine	60021008	6.154	-	-	120	6.154	5	1.231	1.231	4.923	3.692	1.231
2011 Veiligheidsvoorzieningen Bevolking	60021008	14.710	-	-	120	14.710	10	1.471	1.471	13.239	11.768	1.471
2009 Pickup truck	60201000	20.234	-	-	130	20.234	5	12.140	4.047	8.093	4.047	4.047
2010 GPS	60201000	15.444	-	-	120	15.444	5	6.177	3.089	9.266	6.177	3.089
1996 Terrein Charlie's Bar	60201000	69.832	-	-	100	69.832	-	-	-	69.832	69.832	-
2012 Printer	60011000	1.055	-	-	120	1.055	5	-	-	1.055	1.055	-
2012 Computer	60012000	5.615	-	-	120	5.615	5	-	-	5.615	5.615	-
2012 Computer	60013000	2.997	-	-	120	2.997	5	-	-	2.997	2.997	-
2012 Computer	60021013	1.125	-	-	120	1.125	5	-	-	1.125	1.125	-
HOOFDFUNCTIE 0		330.161	-	-		330.161		129.234	41.113	200.927	172.865	41.113
		-	-	-		-		-	-	-	-	-
HOOFDFUNCTIE 1		-	-	-		-		-	-	-	-	-
<i>Wegen, straten, pleinen algemeen</i>												
2010 Vuilniswagen	62000000	101.297	-	-	120	101.297	5	40.519	20.259	60.778	40.519	20.259
2012 Onderdelen backhoe	62000000	3.372	-	-	120	3.372	5	-	674	3.372	2.698	674
2002 Netwerk Sandy Road	62100000	19.344	-	-	120	19.344	10	19.344	-	-	-	-
2005 Renovatie wegen -2006	62100000	35.318	-	-	110	35.318	10	27.960	3.532	7.359	3.827	3.532
2007 Pijpen tbv renovatie wegen	62100000	40.223	-	-	110	40.223	10	24.134	4.022	16.089	12.067	4.022
2008 Truck voor openbare werken	62100000	16.655	-	-	130	16.655	5	16.655	3.331	(0)	-	3.331
2009 verbetering Lynch road	62100000	195.531	-	-	120	195.531	40	19.553	9.777	175.978	166.201	9.777
2010 Renovatie wegen brandweer	62100000	16.584	-	-	120	16.584	10	3.317	1.658	13.267	11.609	1.658
2004 Opslaghuis	62200000	46.194	-	-	110	46.194	10	41.604	4.619	4.590	(30)	4.619
2002 Reparatie/onderhoud "Waterman"	62200000	103.627	-	-	130	103.627	10	113.990	10.363	-	-	10.363
2011 Reparatie/onderhoud "Waterman"	62200000	55.792	-	-	130	55.792	10	5.579	5.579	50.213	44.634	5.579
2011 Vervanging IT Hardware en installatie Netwerk	62200000	7.957	-	-	120	7.957	5	1.591	1.591	-	4.774	1.591
2012 Reparatie/onderhoud "Waterman"	62200000	176.508	-	-	130	176.508	10	-	17.651	-	158.857	17.651
1996 Terrein	62300000	48.296	-	-	100	48.296	-	-	-	48.296	48.296	-
2008 Tractor voor	62300000	8.100	-	-	120	8.100	5	8.100	1.620	-	(1.620)	1.620
2011 Realocatie woning nav masterplan luchthaven	62300000	228.816	-	-	110	228.816	40	5.720	5.720	223.095	217.375	5.720
2011 Uitbreiding luchthaven (onderhanden werk)	62300000	123.670	-	-	110	123.670	20	6.184	6.184	-	111.303	-
2012 Aanschaf en installatie transciever	62300000	8.420	-	-	120	8.420	5	-	1.684	-	6.736	1.684
2012 Cutting machine	62300000	3.121	-	-	120	3.121	5	-	624	-	2.497	624
HOOFDFUNCTIE 2		1.238.826	-	-		1.238.826		334.250	98.890	603.037	829.743	92.706
2012 Furniture	63000000	5.912	-	-	120	5.912	5	-	1.182	-	4.730	1.182
2012 Computer	63000000	3.670	-	-	120	3.670	5	-	734	-	2.936	734
HOOFDFUNCTIE 3		9.582	-	-		9.582		-	1.916	-	7.666	1.916
2009 Schoolbus	64800003	54.905	-	-	130	54.905	10	16.472	5.491	38.434	32.943	5.491
2012 Reparatie klaslokaal Methodisten school	64110001	16.459	-	-	110	16.459	40	-	-	16.459	16.459	-
HOOFDFUNCTIE 4		71.364	-	-		71.364		16.472	5.491	54.893	49.402	5.491
2009 Tennisbaan	65300000	83.799	-	-	120	83.799	15	16.760	5.587	67.039	61.453	5.587
HOOFDFUNCTIE 5		83.799	-	-		83.799		16.760	5.587	67.039	61.453	5.587

Overzicht geactiveerde kapitaaluitgaven 2013

Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Ltv (sub-) functie/ kostenplaats	Aanschafwaarde 1-1-2013	Vermeerderingen	Verminderings	activasoort	Aanschafwaarde 31-12-2013	Levensduur	Afschrijving 1-1-2013	Afschrijvingen 2013	Boekwaarde 1-1-2013	Boekwaarde 31-12-2013	Geraamde kapitaallasten
2012 Computer	66200000	1.600	-	-	120	1.600	5	-	-	1.600	1.600	-
HOOFDFUNCTIE 6		1.600	-	-		1.600		-	-	1.600	1.600	-
<i>Overige gezondheidszorg</i>												
2008 Vuilniswagen	67210000	20.068	-	-	120	20.068	5	20.068	4.014	0	-	4.014
2010 Pick-up	67210000	19.106	-	-	120	19.106	5	7.642	3.821	11.464	7.642	3.821
HOOFDFUNCTIE 7		39.174	-	-		39.174		27.711	7.835	11.464	7.642	7.835
		-	-	-		-		-	-	-	-	-
HOOFDFUNCTIE 8		-	-	-		-		-	-	-	-	-
		-	-	-		-		-	-	-	-	-
HOOFDFUNCTIE 9		-	-	-		-		-	-	-	-	-
Totaal Generaal		1.774.507	-	-		1.774.507		524.426	160.831	938.960	1.130.372	154.648

Overzicht subsidies en inkomensoverdrachten

Functie	Functieomschrijving	Omschrijvingsubsidie	Subsidie bedrag 2012	Subsidie bedrag 2013	Organisatie
211	Verkeermaatregelen te land	Overige subsidies	8.380	8.000	Vrijwilligers Korps Sint Eustatius
300	Economische zaken	Overige subsidies	30.000	30.000	Small Enterprises Stimulation Programme
420	Governor de Graaff school	Overige subsidies	-	820.000	Governor de Graaff school
510	Openbaar Bibliotheekwerk	Overige subsidies	33.662	33.000	Stichting Openbare Bibliotheek
510	Openbaar Bibliotheekwerk	Subsidies t.b.v. salariskosten	149.547	117.000	Stichting Openbare Bibliotheek
530	Sport	Overige subsidies	186.033	178.000	Sint Eustatius Sport Facilities Foundation
530	Sport	Overige subsidies	20.112	20.000	Sint Eustatius Social en Welfare Work Organisation
541	Oudheidkunde Musea	Overige subsidies	27.000	27.000	Sint Eustatius Historical Foundation
541	Oudheidkunde Musea	Overige subsidies	56.883	58.000	Sint Eustatius Monument Foundation
541	Oudheidkunde Musea	Subsidies t.b.v. salariskosten	158.798	167.000	Sint Eustatius Monument Foundation
541	Oudheidkunde Musea	Overige subsidies	3.000	3.000	Sint Eustatius Center for Archeology Research
560	Maatschappelijke leefbaarheid en openluchtrecreatie	Overige subsidies	125.000	125.000	Sint Eustatius National Parks
580	Overige cultuur en recreatie	Overige subsidies	169.261	184.000	Sint Eustatius Tourism Development Foundation
580	Overige cultuur en recreatie	Subsidies t.b.v. salariskosten	236.477	223.000	Sint Eustatius Tourism Development Foundation
580	Overige cultuur en recreatie	Subsidies t.b.v. volksfeesten	50.520	50.000	Overige diverse evenementen
630	Sociaal cultureel werk	Overige subsidies	202.400	203.000	Edu Partners / Sociale Vormingsplicht
630	Sociaal cultureel werk	Subsidies t.b.v. salariskosten	175.500	177.000	Edu Partners / Sociale Vormingsplicht
650	Kinderopvang	Subsidies t.b.v. salariskosten	265.000	300.000	Sint Eustatius Youth Care Foundation
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	Subsidies t.b.v. salariskosten	64.000	65.000	Sint Eustatius. Housing Foundation
820	Woningbouwexploitatie/woningbouw	Overige subsidies	202.070	200.000	Sint Eustatius. Housing Foundation
Totaal			2.163.643	2.988.000	

Het subsidiebeleid is in de laatste fase van afwikkeling en zal spoedig bij de ER aangeboden worden voor vaststelling.

Het beleid zal dan vervolgens geïmplementeerd worden zodat het vanaf het begin van 2013 volledig van toepassing is.

Overzicht voorgenomen investeringen 2013					
Omschrijving	Bedrag investering	Eigen middelen	Renteloze lening	Afschrijvingslasten	Onderhoudslasten
Bestuurskantoor	5.000.000	1.500.000	3.500.000	125.000	PM
Onderwijshuisvesting¹	2.000.000	-	2.000.000	50.000	PM
Totaal	7.000.000	1.500.000	5.500.000	175.000	-

1 Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heeft de onderwijshuisvestingsplannen recentelijk geconcretiseerd.

De totale investering bedraagt 12.7 Mio. Het Openbaar Lichaam draagt hieraan bij met 2 Mio in de vorm van een renteloze lening.

Overzicht reserves en voorzieningen 2013

Omschrijving	Geraamde saldo begin van het jaar	Geraamde toevoegingen en onttrekkingen	Geraamde verminderingen in verband met afschrijvingen op activa	Geraamde saldo aan het einde van het begrotingsjaar	Onderhoudslasten	Meerjarenbegroting		
						2014	2015	2016
- Reserves	-	210.000	-	210.000	PM	-	-	640.000
- Voorzieningen	-	-	-	PM	PM			
Totaal	-	210.000	-	210.000	-	-	-	640.000

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Eilandsraad van het Openbaar Lichaam St. Eustatius

**DGBK/Bestuur, Democratie
en Financiën**
Financieel en Informatiestelsel

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
R. Nederpelt

T (070) 426 6294
ron.nederpelt@minbzk.nl

Kenmerk
2012-0000643810

Uw Kenmerk
0635/12

Datum 8 november 2012
Betreft Goedkeuring begroting 2013

Op 2 november jl. ontving ik de door u op 1 november jl. goedgekeurde begroting 2013. Het advies van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft 201200810) heb ik betrokken bij de beoordeling ervan. Ik wil u complimenteren met de grote stappen voorwaarts in de kwaliteit van de begroting.

In uw begroting heeft u zowel aan de baten- als aan de lastenkant USD 2,2 miljoen voor natuur uit het Lenteakkoord opgenomen. Ondertussen is bekend dat deze bijdrage niet geëffectueerd zal worden. Ik keur uw begroting goed onder de voorwaarde dat u bij de eerstvolgende begrotingswijziging dit punt corrigeert.

U gebruikt in uw begroting functies die niet zijn opgenomen in de Regeling functionele indeling BES die geldt vanaf de begroting 2013. Ik verzoek u dit bij uw 1^e begrotingswijziging te corrigeren. Verder geeft u in uw brief aan mij aan dat het advies van het Cft acht dagen ter inzage heeft gelegen en algemeen verkrijgbaar was. Ik wil u erop wijzen dat op basis van de Wet FinBES, art. 18, 1^e lid, naast de concept begroting ook het advies van het Cft twee weken ter inzage dient te liggen en algemeen verkrijgbaar dient te zijn.

U komt in uw aanbiedingsbrief terug op uw verzoek om het overschot uit 2010 te mogen verrekenen met het tekort in 2011. Dit staat de Wet FinBES niet toe. Echter, indien zowel uw eigen vermogen als het resultaat over 2012 aan het eind van dit begrotingsjaar positief is, kan de Eilandraad beslissen om (een deel van) dit overschot te doteren aan een bestemmingsreserve voor het wegwerken van het tekort over 2011. Door uw debiteuren- en crediteurenadministratie op te schonen zult u op korte termijn een realistisch beeld kunnen vormen van uw eigen vermogen. Een afschrift van deze brief wordt gezonden aan uw bestuurscollege en het Cft.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

T. Livius
Directeur Bestuur, Democratie en Financiën